Газета Верховної Ради України

Голос України

№ 121 (2368) ▪ Вівторок, 11 липня 2000 року ▪ Ціна договірна

На допомогу потерпілим від стихії у західноукраїнських областях прийшли вояки Української армії.

Фото Валерія СОЛОВЙОВА (ДІНАУ).

(Продовження теми на 16-й стор.).

11 липня

▪ *1037 р. Ярослав Мудрий заснував першу в Київській Русі бібліотеку. «Велика бо польза бывает человеку от учения книжного».*

▪ *1852 р. У Санкт-Петербурзі відкрито для публіки Ермітаж.*

▪ *1921 р. У Монголії внаслідок перемоги революції проголошено владу народного уряду. Національне свято країни.*

▪ *1941 р. Почалась оборона Києва від гітлерівських загарбників.*

Фінальний екзамен парламентської більшості

Погоджувальна рада голів парламентських комітетів, депутатських фракцій і груп вирішила провести останнього пленарного тижня два дні голосування — середу і четвер. Оскільки ще не проголосовано багато важливих питань.

Розпочнеться пленарний тиждень із розгляду законопроекту, що стане екзаменом на міцність для парламентської більшості. У вівторок першим питанням депутати розглянуть законопроект про внесення змін до Конституції України за підсумками всеукраїнського референдуму, поданий Президентом України. Голосування з цього питання відбудеться у четвер. Крім цього, на порядку денному на вівторок — проекти постанови ВР про вихід Верховної Ради України з угоди про Міжпарламентську асамблею держав-учасниць СНД, проекти законів про порядок виконання рішень Європейського Суду з прав людини та про внесення відповідних змін до Закону «Про виконавче провадження» та до Кримінального кодексу; про трудові колективи; про державну підтримку багатодітних сімей, про порядок ввезення в Україну солоду та окремих видів хмелесировини у 2000 році.

(Закінчення на 2-й стор.).

Гроза вносить небажані корективи

Учора, о 7 годині 02 хвилини, кнопкою аварійного захисту зупинено третій енергоблок Чорнобильської АЕС.

Як повідомила служба інформації ЧАЕС, після сильної нічної грози вода залила промисловий майданчик станції. Надходження води було зафіксовано на нижніх позначках багатьох технологічних приміщень. Персонал ужив заходів для відкачування насосами дренажних вод. Було посилено контроль за станом обладнання.

О 6 годині 50 хвилин передано попереднє повідомлення до відповідних інстанцій про зупинення третього енергоблока. О 7 годині начальникам зміни станції дано команду на зниження потужності блока, а через дві хвилини його повністю зупинили. Заявку на зупинення подано до 17 липня цього року.

Персонал станції продовжує відкачування води й усуває недоліки, виявлені внаслідок сильної зливи. Радіаційна обстановка в приміщеннях станції та на території промислового майданчика ЧАЕС залишається без змін. Контрольовані параметри об'єкта «Укриття» у межах норми.

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про радіочастотний ресурс України»

8-10

ОХТИРСЬКА СХЕМА РОЗПАЮВАННЯ

ЖИЛА, ЖИВЕ І... БУДЕ ЖИТИ

До яких пір?

Земельне питання споконвіку бентежило людей. Чи то йшлося про територію якоїсь держави, чи то про декілька сантиметрів межі. Сьогодення — не виняток. Чубляться парламентарії, приймаючи Земельний кодекс, чубляться і селяни, розпайовуючи землю, отримавши довгоочікуване право на власний шмат. Як це відбувається у глибинці, читайте на 11-й стор.

Колаж Миколи КОВАЛЕНКА.

Регіон

Волинь

14

P. S.

▪ *У міжнародному аеропорту «Бориспіль» під час митного огляду у громадянина Китаю вилучено старовинну скрипку, яку той намагався вивезти за межі України.*

▪ *Міністерство оборони України направило до Мінекономіки та Мінфіну пропозицію про підвищення норми загальновійськового продовольчого пайка у зв'язку з його подорожчанням порівняно з березнем (з 3.60 до 4.68 грн.).*

У номер

Україно-німецькі консультації в Лейпцигу

СЬОГОДНІ Президент України Леонід Кучма вирушає до Лейпціга, де візьме участь в україно-німецьких консультаціях на найвищому рівні. Це традиційні консультації, які відбуваються щороку. Вони стосуються всього спектру проблем у двосторонніх відносинах. Відбудуться також зустрічі сам на сам Леоніда Кучми і Федерального канцлера Німеччини Герхарда Шрьодера.

Я вам пишу...

Зоя на смітнику?

На в'їзді до райцентру Корюківка, що на Чернігівщині, багато років стояв пам'ятник мужній партизанці Зої Космодем'янській. Люди доглядали його, висаджували на клумбі квіти. Але чомусь останнім часом біля пам'ятника не прибирали. Клумба заросла метровими бур'янами. А нещодавно Зою хтось викрав. Кажуть, нині вона за містом на смітнику, біля занедбаного Олексіївського цвинтаря. Лежить там поряд зі здохлими кішками і собаками... Адже тепер у моді не герої війни, а злодії та бандити. А Зоя одержала ось таку подяку — її викинули на звалище історії. Сором і ганьба керівникам району, які не зуміли захистити пам'ятник від вандалізму.

Анатолій ОРЕШКО.

Чернігівська область.

Вода залила промисловий майданчик ЧАЕС

Фінальний екзамен парламентської більшості

(Початок на 1-й стор.).

У середу сесія планує затвердити розмір прожиткового мінімуму, обрати суддів, обговорити ряд податкових законів. На пропозицію голови аграрного Комітету ВР Катерини Ващук цього тижня буде розглянуто і проголосовано два доповнення до законопроекту про списання заборгованості з сільськогосподарських підприємств, що реформуються. Пропонується до кінця року звільнити від сплати ПДВ цукрові й виноробні заводи. Планується також затвердити у цілому Цивільний кодекс.

У п'ятницю, 14 липня, у парламенті відбудеться день уряду, на якому уряд Віктора Ющенка звітуватиме про виконання програми діяльності Кабінету Міністрів за перше півріччя.

На цьому 5-та сесія Верховної Ради України завершить роботу.

Після наради Голова Верховної Ради Іван Плющ відповів на запитання журналістів. Він упевнений, що парламент схвалить 226 голосами ще на цій сесії законопроект за підсумками всеукраїнського референдуму, поданий Президентом. «Схвалення цих законів — це відповідь на волевиявлення народу й актуальність проблеми», — наголосив І. Плющ. Водночас він не виключив, що під час остаточного схвалення змін до Конституції може виникнути низка труднощів. На думку Голови ВР, певні політичні сили та депутати «зацікавлені зірвати ситуацію, яка веде до стабільності».

І. Плющ назвав «найболючішим» на сьогодні питанням — прийняття Податкового кодексу. «Ми повинні напружити свої зусилля і прийняти Податковий кодекс хоча б у першому читанні на цій сесії», — сказав він. Іван Плющ наголосив, що ВР досі не прийняла Податковий кодекс, бо уряд його вчасно не подав. «Якщо ВР не схвалить кодекс, то найгірше буде уряду», — вважає Голова парламенту.

Юліана ШЕВЧУК.

Розвалу більшості не буде

Навіть якщо Верховна Рада не прийме Податковий і Бюджетний кодекси до кінця п'ятої сесії, це не означатиме розвал парламентської більшості. Про це заявив на прес-конференції перший заступник Голови парламенту Віктор Медведчук. Він наголосив, що парламентська більшість створювалася відносно програми стратегічних реформ, викладених Президентом у Посланні до народу і до ВР. Але це не означає, що ВР повинна автоматично затверджувати пропозиції Президента і уряду. «Ми працюємо і знаходимо спільні точки інтересів, виходячи з одного критерія — інтереси нашої держави і подальше реформування суспільства», — зазначив В. Медведчук.

Перший заступник Голови парламенту наголосив, що в тому, що ВР окремо розглядатиме два законопроекти за підсумками референдуму — подані Президентом і депутатами, «немає ніякого порушення конституційної процедури». Мало того, В. Медведчук вважає, що розглядати разом два законопроекти неможливо. Адже за Конституцією є два суб'єкти законодавчої ініціативи внесення змін до Конституції — Президент і більш як 150 депутатів, якщо буде позитивний висновок КС на депутатський законопроект, то ВР обов'язково розглядатиме його, але окремо. Віктор Медведчук заперечив імовірність кадрових перестановок в уряді після звіту Кабміну. В п'ятницю, за його прогнозами, «крім політичних оцінок, нічого не буде».

Юліана ШЕВЧУК.

Уряд знає, що робити

Економічні показники першого півріччя 2000 року свідчать, що сьогодні з'явився новий шанс завершити розпочаті реформи. До того ж приріст валового внутрішнього продукту (не менш як на 5,4 відсотка на місяць), збільшення надходжень до бюджету, зростання обсягів інвестицій уперше в історії незалежної України підкріплюється гармонійними стосунками між урядом, Верховною Радою та Президентом України, зазначив під час прес-конференції, присвяченої підсумкам піврічної діяльності Кабінету Міністрів Прем'єр-міністр Віктор Ющенко. За його словами, для будь-якого уряду уже цього було б досить для оптимістичного звіту. Але питання в тому, наскільки цей шанс буде використано. Тому, звітуючи 14 липня у парламенті, уряд хоче отримати політичну підтримку своїх дій. Якщо політичну підтримку буде отримано, зазначив В. Ющенко, то уряд знає, що робити. Наприклад, підставою для оптимізму є збалансована і прозора бюджетна політика, що має чітке соціальне спрямування.

Скажімо, в першому півріччі уряд скасував 357 постанов, які надавали ті чи інші пільги суб'єктам господарювання і в такий спосіб формували тіньову економіку. Завдяки цьому в першому півріччі 2000 року (порівняно з аналогічним періодом минулого року) вдалося на 47 відсотків збільшити надходження до бюджету та відповідно на 37 відсотків — соціальні виплати.

Коментуючи ситуацію в агропромисловому комплексі, В. Ющенко зазначив, що нинішнього року вперше 99 відсотків поставок пального та добрив сільгоспвиробникам здійснювалося тільки на грошовій основі. Ще один важливий напрям роботи — створення прозорого енергоринку. За словами В. Ющенка, це завдання виявилося набагато складнішим, ніж здавалося напочатку, бо тут переплелося надто багато інтересів. Проте із прийняттям змін до Закону «Про електроенергетику» можна говорити, що в уряду з'явилася можливість ефективно впливати на енергетичну політику та домагатися повної сплати за електроенергію. Сьогодні довкола проблем енергоринку ведеться багато дискусій, але, зазначає В. Ющенко, мине зовсім небагато часу, і цей сегмент економіки буде цілковито прозорий і зрозумілий. Усі зможуть побачити, хто, кому і за що платить.

Сергій ЛАВРЕНЮК.

Міністру освіти і науки України п. Кременю В. Г.

Шановний Василю Григоровичу!

У Конституції України проголошена рівність державної та приватної форм власності. Але, на жаль, цей принцип не завжди втілюється в життя. Зокрема, це стосується, на наш погляд, сфери освіти.

За останні роки в Україні сформувався ринок платних освітніх послуг. Це природне явище. Незважаючи на складне фінансове становище значної частини населення, воно засвідчує, що люди розуміють усю важливість отримання знань, високої кваліфікації молодого покоління. Платні освітні послуги надаються і приватними, і державними навчальними закладами. Зрозуміло, що на тлі ринкових відносин відбувається конкурентна боротьба. І це нормально.

Але не зовсім нормально те, що деякі державні освітні структури мають бажання монополізувати своє становище на ринку освітніх послуг, розчавити конкурентів. Із цією метою використовують своє монопольне становище у структурах, створених під патронатом Міністерства освіти і науки. Яскравим прикладом таких дій є остання акція з перевірки стану юридичної освіти, коли в ряді перевірених закладів, особливо приватних, принципово ігнорувалися очевидні їх досягнення в підготовці фахівців та в тенденційній формі формувалися суб'єктивні негативні оцінки.

Ми звертаємося до Вас, шановний Василю Григоровичу, з проханням розглянути ситуацію, що склалася, і вжити заходів з недопущення необгрунтованих дискримінаційних дій стосовно окремих закладів освіти. Зокрема, йдеться про безпідставні рекомендації фахової ради з права, яка діє на базі Харківської національної юридичної академії (голова ради Сташис В. В.), щодо анулювання або призупинення ліцензій відомих закладів освіти України (Дніпропетровський державний університет, Одеський державний університет ім. І. Мечникова, Запорізький державний університет, Таврійський національний університет ім. В. І. Вернадського, Міжрегіональна Академія управління персоналом та інші). Ці дії суперечать Конституції України, Закону України «Про освіту», рішенням ДАК.

Особливо звертаємо Вашу увагу на те, що дії фахової ради з правознавства суперечать дорученню Президента України щодо удосконалення системи вищої освіти і підготовки фахівців з юридичною освітою від 02.06.2000 року.

Зокрема, Президент пропонує до 1 вересня 2000 р. розробити критерії ліцензування та акредитації, підготувати до 1 листопада 2000 р. закон щодо ліцензування, атестації та акредитації. Далі Президент доручає провести до 1 лютого 2001 р. перевірку виконання умов ліцензування та акредитації. Зрозуміло, що така перевірка повинна здійснюватися на грунті нового закону, а не якихось кон'юнктурних міркувань.

Сподіваємося на розуміння нашої занепокоєності.

З повагою Л. КРАВЧУК, В. ПИНЗЕНИК, В. МІСЮРА, Б. ОЛІЙНИК, народні депутати України.

Дуже важка ця робота

Логічно визначити механізм хоча б у загальних рисах

Коментар тижня

Зберегти обличчя. Саме таке завдання особливо гостро стоїть цього тижня перед парламентом. У четвер, у день голосування, вирішуватиметься доля президентського законопроекту про внесення змін до Конституції України за результатами всеукраїнського референдуму 16 квітня. Для його ухвалення потрібно 226 голосів. Але фокус у тому, що саме цей законопроект набрав у парламенті два місяці тому лише 174 голоси. Таким чином, тоді, 11 травня, депутати висловилися за направлення президентського законопроекту в Конституційний Суд.

Вони підтримали його лише, так би мовити, в пакеті з депутатським законопроектом, підготовленим Сергієм Головатим і Олександром Морозом. За направлення обох законопроектів проголосувало 304 народні обранці. Завидна більшість. І якщо керуватися саме законодавчою доцільністю, прагненням не загострювати ситуацію, а шукати компромісів, то «304» мало б стати сигналом до створення робочої групи з напрацювання й підготовки спільного президентсько-парламентського законопроекту. Але, як відомо, так не сталося. Конституційний Суд розглянув лише президентський документ, бо отримав від Леонида Кучми пряму оцінку парламентського — «бред сивой кобылы». Та навіть цей ярлик на альтернативу не завадив конституційним суддям помітити недоліки президентського законопроекту. У рішенні, яке є остаточним і оскарженню не підлягає, сказано, що в законопроекті потрібно внести уточнення, зокрема, щодо депутатської недоторканності. Адже вилучивши з Конституції слова: «Народні депутати України не можуть без згоди Верховної Ради України бути притягнуті до кримінальної відповідальності, затримані чи заарештовані», — законопроект не уточнює поняття «депутатська недоторканність». І, того й диви, його можуть сприймати як абсолютну недоторканність.

Далі Конституційний Суд звертає увагу Президента, що потрібно, ввівши поняття «постійно діюча парламентська більшість», доповнити Основний Закон, «нехай навіть у загальній формі», поняттям «парламентська меншість». «Невизначеність гарантій функціонування такої меншості може призвести, — сказано в рішенні КС, — до порушення однієї з основних засад, на яких будується суспільне життя в Україні, — політичної та ідеологічної багатоманітності (стаття 15 Конституції України) і обмеження конституційних прав громадян, передбачених, зокрема, статтями 34 і 38 Конституції України».

І третє зауваження КС. Воно полягає в тому, що Президент, отримавши право розпуску парламенту через неприйняття парламентською більшістю бюджету протягом трьох місяців, має відповісти на запитання: хто прийматиме бюджет країни? В рішенні КС сказано так: «...Логічно було б визначити хоча б у загальних рисах механізми, що забезпечують бюджетний процес у разі дострокового припинення повноважень парламенту. Адже його зупинка може призвести до невиконання вимог частини другої статті 95 Конституції України». Згідно з цією статтею виключно законом про державний бюджет України визначаються будь-які видатки держави на загальносуспільні потреби, розмір і цільове спрямування цих видатків. Зупинка бюджетного процесу, нагадує КС, може «негативно позначитися на реалізації соціальних, економічних та інших програм».

Нагадаємо, рішення КС ухвалене 27 червня. 13 липня парламент постане перед дилемою. Бо не чути було весь цей час, щоб президентський законопроект доопрацьовувався з урахуванням зауважень Конституційного Суду. Чи ці добрі побажання так і залишаться незатребувані? Тоді які підстави приймати законопроект? А якщо його все-таки допрацюють, то логічно ще раз направити його на розгляд до КС, щоб висновок вищого органу конституційної юрисдикції вже не викликав жодних сумнівів щодо логіки внесення змін до Основного Закону.

Як обіцяв Конституційний Суд, до 15 липня він дасть висновок щодо законопроекту про внесення змін у Конституцію України, підготовленого депутатами. У ньому, до речі, на відміну від президентського, втілено і рішення референдуму про двопалатний парламент. Та тільки не до душі він Президентові. Владу його цей документ обмежує: саме парламентська більшість вирішує питання про призначення і зміщення Прем'єр-міністра. Мабуть, саме ця домінанта парламенту над Президентом і викликала таку бурхливу реакцію у вигляді «бреда сивой кобылы». А може, і думка про ротацію сенату на третину кожні два роки протягом шестирічної каденції... Як би там було, а робочу групу з імплементації рішення референдуму щодо питання про двопалатність створено. Її співголовами стали перший заступник Голови Верховної Ради Віктор Медведчук і глава адміністрації Президента Володимир Литвин. Судячи з висловлювань координатора парламентської більшості Леоніда Кравчука, робоча група не зазіхатиме на право Президента призначати Прем'єр-міністра. Леонід Макарович, відповідаючи на запитання навіть про віддалену перспективу формування уряду парламентом, сказав, що «це нині нереально». І додав: «Парламентом формується уряд у разі існування класичної більшості». А та більшість, яка є у Верховній Раді України нині, «не класична. Вона виникла внаслідок парламентської кризи».

І її сплеск можливий 13 липня, коли треба буде голосувати за президентським законопроектом з рішень всеукраїнського референдуму. Дуже важка це робота. Зберегти обличчя. Некласичне і некризове.

Світлана ПИСАРЕНКО.

Збіжжя підвело реформоване село

Врожай-2000

Перші жнива реформованих на приватних засадах сільгосппідприємств Миколаївщини вдалими, —уже тепер видно, — не назовеш. Про кінцевий результат поки що казати рано, та в південних районах, де збирання ранніх зернових у розпалі, намолочують лише по 12—13 центнерів хліба з гектара. Такої низької врожайності тут не мали давно. Дещо щедріша нива в деяких північних районах Прибужжя. Однак загалом, за попередніми прогнозами, область вийде десь тільки на 15-центнерний урожай. Звідси й очікуваний валовий збір зерна: він навряд чи сягне за один мільйон тонн. Це на 380 тисяч тонн менше навіть від ужинку минулого, вкрай скупого року.

Багато хто пояснює оте скочування вниз немилосердною спекою навесні та на початку літа, коли не випало жодного дощу. Та ось заковика: чому в окремих господарствах і тепер намолочують до 25 і навіть більше центнерів збіжжя з кожного гектара посівів? Відповідь одна: тут зуміли протиставити посусі високу культуру землеробства. Загалом же в області вона «кульгає», як мовиться, на обидві ноги. Хліба низькорослі, з дрібним зерном, бо земля давно не бачила добрив. Посіви вкрай засмічені бур'янами, вражені шкідниками і хворобами, бо не ведеться, по суті, їх захист. Роботи на полях нерідко провадяться із значними порушеннями агротехнічних термінів, на низькому рівні через брак пального, поганий стан техніки...

Усе упирається передусім у нестачу коштів. Сподівання на те, що вони з'являться в результаті продажу нового врожаю — уже видно — не справдяться. Більшість його піде на відшкодування наявних боргів.

Віктор ГРИЦЬКІВ.

Миколаївська область.

Фотофакт

У дитячо-юнацькому наметовому містечку «Витоки», що у Корсунь-Шевченківському районі на Черкащині, триває третя зміна. Більшість із 270 юних волонтерів —майбутні журналісти, дехто вже працює в дитячих ЗМІ. Діти перебувають без нав'язливого контролю з боку дорослих, власноруч облаштовують свій побут.

Фото Сергія КОЗНЕЦОВА (ДІНАУ).

Пам'ять

Музика не винна

Минуло сорок днів після смерті Ігоря Білозіра. У четвер — у Львові, у п'ятницю — в Києві відбулися благодійні естрадні марафони пам'яті композитора.

На жаль, Зелений театр у столичному Гідропарку до концерту не був готовий. Нормальних сидячих місць —не більше трьохсот. Та й бажаючих їх зайняти теж було небагато. Напередодні концерту не продали жодного квитка (тоді як у Львові продано 40 тисяч квитків і зібрано 120 тисяч гривень до фонду Ігоря Білозіра).

Але у Львові все відбувалося на стадіоні, а квитки коштували лише три гривні. А з киян брали по 10 гривень.

Утім, ціна — не єдина причина прикрощів: нікудишня реклама, відсутність світла, та й початок концерту затягнули майже на дві години. Керівник гастрольно-концертного об'єднання «Рухконцерт» М. Кунцевич наївно поскаржився, що спонсори в Києві бідніші, ніж у Львові. Зате пан Кунцевич сподівається, що на річницю вшанування пам'яті Білозіра все буделіпше. Хотілося б вірити.

Світлана КУШНІР.

Жертви підземелля чи недбалості?

Реалії

За шість місяців цього року на шахтах України загинули 205 осіб — на 23 більше, ніж за такий самий період торік. Таким чином, кожний мільйон тонн видобутого вугілля обходиться у п'ять людських життів.

Такі цифри оприлюднено минулої суботи в Донецьку під час наради з питань охорони праці у вугільній галузі. Показники виробничого травматизму на вітчизняних шахтах залишаються одними із найвищих у світі. Найбільшу кількість смертей цього року спричинили вибухи газу та пилу — 83 загиблих, із них 80 — унаслідок аварії на Краснодонській шахті імені Баракова, на другому місці за небезпекою стоять обвалення покрівлі — 34 загиблих.

З початку року сталося 11 аварій із груповими нещасними випадками, внаслідок чого травмовано 128 осіб, із них 100 — смертельно.

Ще одна згубна тенденція: за шість місяців 21 робітник загинув через ураження електрострумом, причому половина — під час спроби викрасти кольоровий метал. Майже всі загиблі працювали електрослюсарями.

Рік тому уряд встановив, що витрати на придбання засобів індивідуального захисту шахтарів не можуть бути нижчі за два відсотки обсягів реалізованої продукції та держпідтримки, яку отримує вугільне підприємство. Однак далеко не всі шахти дотримуються цього порядку. Не вистачає саморятувальників, світильників, а спецодягом гірників забезпечено лише на 30 відсотків від потреби.

До слова, 80 відсотків нещасних випадків можна було відвернути самим лише посиленням профілактичної роботи серед виконавців, навчанням безпечним методам робіт та розповсюдженням передового досвіду. Останнє — не просто гучні слова. Адже за перше півріччя без смертельних випадків спрацювали 122 шахти України. Отже, можемо, коли захочемо.

Ліна КУЩ.

Донецьк.

Кримінал

Своя кишеня ближча до тіла

Тому й незаконно кладуть до неї «зелененькі» деякі посадові особи

Кримінальну справу за статтею 80-І Кримінального кодексу України (приховування валютної виручки) порушено щодо посадових осіб приватного підприємства «М.», що у Володимирецькому районі. 13,2 тисячі доларів США, які одержали за експорт лісоматеріалів до Польщі, вони використали для власних потреб. Завдяки вжитим заходам винні особи сплатили належні платежі до бюджету.

Посадові особи одного з підприємств Сарненського району приховали 114,6 тисячі доларів США, одержаних за експортовану до Польщі металопродукцію. Їх теж податківці змусили розкошелитися.

Усього з початку року, як повідомила прес-служба ДПА у Рівненській області, тільки у сфері зовнішньоекономічної діяльності податкова міліція виявила більш як 20 порушень закону, 11 з яких —належать до приховування валютної виручки. Порушено 21 кримінальну справу, до бюджету стягнуто 30 тисяч гривень, повернуто валютних коштів більш як на 694 тисячі доларів США.

Олександра ЮРКОВА.

Рівненська область.

Під вітрилом і з веслами

Репортаж

Під покровительством бога Сонця вирушило з Одеси до французького порту Брест унікальне судно.

Погода над Одеською затокою стояла така лагідно-сонячна, наче й справді так повелів цього дня бог Сонця. Втім, Ігор Мельник та й інші члени його команди віддали б перевагу добрячому північному вітрові: напнув би він вітрило їхнього «Мелькарта» та й поніс судно морем до самого Босфору, а потім далі — у Середземне море. А так — підняли хлопці весла і: «Раз-два!..».

Одесити збудували судно, подібних якому ще ніхто із сучасників у цілому світі не зводив. Його зображення знайшли у гробниці ассірійського царя Саргона II. Науковці зробили висновок, що то — стародавній фінікійський човен: такими ще задовго до нашої ери мореплавці Фінікії борознили простори Середземного моря, виходили за його межі... І от якось члени громадської організації «Друзі моря», які поставили собі за мету реконструювати кораблі стародавніх мореплавців та повторити їхні подорожі, — перейнялися ідеєю спорудити цього разу отакий човен.

Свій проект мореплавці-ентузіасти одразу назвали саме так —іменем фінікійського бога Сонця, який, за міфами, аби зігріти землю і людей, раз по раз спалював себе, а потім воскресав. Задум втілювався непросто. Тільки Ігор Кирилович та його помічники знають, як нелегко було не лише спорудити саме судно, а й знайти кошти.

Будівництво корпусу доручили майстрам очаківського підприємства «Синтез». На початку березня перевезли корпус до Одеси, аби вже тут добудувати, оснастити човен. Судно, розміри якого 12 метрів завдовжки та 2,8 метра завширшки, не має двигуна — рухається за допомогою десяти весел та прямокутного вітрила.

... Ось і налягли на весла одесити. Спочатку за будь-якої погоди випробували своє судно в Чорному морі, а тепер вирушили в рейс до французького порту Брест, де вже в середині липня візьмуть участь у фестивалі новозбудованих унікальних човнів «Брест-2000». Потім екіпаж з 14 ентузіастів має намір здійснити історичну реконструкцію плавання стародавніх мореплавців з міста Кадіс (Іспанія) до Канарських островів та Островів Зеленого Мису. Саме так подорожував уславлений фінікійський мореплавець Ганнон.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

У номер

■ Львів

Військовики вчаться підтримувати мир

У суботу на Яворівському полігоні (Львівська область) розпочалися шості комплексні багатонаціональні командно-штабні навчання «Щит миру-2000».

З 8 по 13 липня — підготовчий етап навчань. Офіційне відкриття відбудеться 14 липня. Передбачається, що в цій акції візьмуть участь приблизно 1 тис. 300 військовиків із 21 країни світу.

Мета навчань — навчити загальним багатонаціональним процедурам прийняття рішень, управління військами та контролю за їхніми діями з метою організації та проведення санкціонованих ООН операцій з підтримки миру в зоні конфлікту.

До речі, Яворівський полігон, що є базовим для Західного оперативного командування Збройних сил України, торік визначено як навчальний полігон НАТО для міжнародних миротворчих сил, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

■ Одним абзацом

■ До чергової річниці з дня смерті відомого в області лікаря Геннадія Горбачевського медичним співтовариством Херсона на фасаді центрального корпусу інфекційної лікарні, колектив якої він очолював протягом 40 років, відкрито меморіальну дошку з барельєфом колишнього головного лікаря. Відтепер цей лікувальний закладноситиме ім'я Горбачевського.

■ Першою жертвою сонячного удару в Криму став 47-річний житель Пермі, який заснув і не прокинувся на пляжі одного із південнобережних селищ. Медики настійно рекомендують уникати відпочинку на сонці з 11-ї до 16-ї години — під час його найбільшої активності.

■ Три роки позбавлення волі одержали за вироком суду двоє рядових однієї з військових частин Житомира, які викрали і здали в пункт прийому кольорових металів дві радіостанції. А прапорщику з іншої військової частини доведеться перебувати в колонії чотири роки — по одному за кожен із спеціальних блоків, викрадених з... літака. До того ж, він має виплатити їх вартість — 59 тисяч гривень.

■ «Віщі дзвони Дубна» — таку назву матиме фільм, який у цьому старовинному місті Рівненщини знімає кіногрупа з Черкас «Інформвідео». Схоже, його прем'єри слід очікувати вже у серпні—вересні цього року, коли Дубно відзначатиме своє 900-річчя.

■ Трагедія, причину якої навіть фахівці не можуть пояснити, сталася в одному з сіл під Житомиром. Кінь, що дістався новому господарю в рахунок зарплати і начебто подружився з ним, раптом напав на нього — поваливши на землю, не тільки бив копитами, а й гриз. Чоловік помер у лікарні...

■ Своє 30-річчя меморіальний дім-музей письменника-романтика Олександра Гріна у Криму відзначає відкриттям великої виставки «Гріналандія-2000», на якій експонується найповніша колекція фотографій і рукописів письменника, гравюр художника Сави Бродського, який спроектував музей.

■ Лише за останній тиждень у Запоріжжі зафіксовано 10 випадків важкого отруєння грибами. Трьох грибників врятувати не вдалося. Решта жертв «тихого полювання», скуштувавши грибів-мутантів, з різною ступінню отруєння перебувають у реанімації.

■ Гроза й шквальний вітер, які бушували у ніч на 10 липня у Черкаській області, спричинили ушкодження 12 ліній електропередач у шести районах області, внаслідок чого без енергопостачання залишилися 19 населених пунктів. Обірваним електричним проводом смертельно поранено одну людину.

■ У Стаханові Луганської області, на заводі технічного вуглецю, смертельно травмовано слюсаря. Причина загибелі — порушення заходів безпеки під час виконання ремонтних робіт.

■ Фотофакт

Власна хлібопекарня і макаронний цех — гордість приватної агрофірми «Прогрес» Глобинського району, що на Полтавщині.

***На знімку:** завідувачка пекарнею Людмила Різник радує односельчан свіжим хлібом.*

Фото Миколи БЕЗНОСА.

З початку року на українських шахтах загинуло 205 гірників

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі»

Верховна Рада України **постановляє:**

Внести зміни до Закону України "Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., № 7, ст. 32), виклавши його у такій редакції:

«Закон України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі»

Розділ І, ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються у такому значенні:

Установа — центральний орган виконавчої влади у сфері правової охорони об'єктів промислової власності;

Апеляційна палата — колегіальний орган Установи для розгляду заперечень проти рішень Установи щодо набуття прав на об'єкти інтелектуальної власності;

винахід — технологічне (технічне) вирішення, що відповідає умовам патентоздатності (новизні, винахідницькому рівню і промисловій придатності);

корисна модель — нове і промислово придатне конструктивне виконання пристрою;

секретний винахід (секретна корисна модель) — винахід (корисна модель), що містить інформацію, віднесену до державної таємниці;

службовий винахід (корисна модель) — винахід (корисна модель), створений працівником:

у зв'язку з виконанням службових обов'язків чи дорученням роботодавця за умови, що трудовим договором (контрактом) не передбачене інше;

з використанням досвіду, виробничих знань, секретів виробництва і обладнання роботодавця;

службові обов'язки — зафіксовані в трудових договорах (контрактах), посадових інструкціях функціональні обов'язки працівника, що передбачають виконання робіт, які можуть привести до створення винаходу (корисної моделі);

доручення роботодавця — видане працівникові у письмовій формі завдання, яке має безпосереднє відношення до специфіки діяльності підприємства або діяльності роботодавця і може привести до створення винаходу (корисної моделі);

роботодавець — особа, яка найняла працівника за трудовим договором (контрактом);

винахідник — фізична особа, результат творчої праці якої визнано винаходом (корисною моделлю);

патент (патент на винахід, деклараційний партент на винахід, деклараційний патент на корисну модель, патент (деклараційний патент) на секретний винахід, деклараційний патент на секретну корисну модель) — охоронний документ, що засвідчує пріоритет, авторство і право власності на винахід (корисну модель);

патент на винахід — різновид патенту, що видається за результатами кваліфікаційної експертизи заявки на винахід;

деклараційний патент на винахід — різновид патенту, що видається за результатами формальної експертизи та експертизи на локальну новизну заявки на винахід;

деклараційний патент на корисну модель — різновид патенту, що видається за результатами формальної експертизи заявки на корисну модель;

патент (деклараційний патент) на секретний винахід — різновид патенту, що видається на винахід, віднесений до державної таємниці;

деклараційний патент на секретну корисну модель — різновид патенту, що видається на корисну модель, віднесену до державної таємниці;

кваліфікаційна експертиза (експертиза по суті) — експертиза, що встановлює відповідність винаходу умовам патентоздатності (новизні, винахідницькому рівню, промисловій придатності);

експертиза на локальну новизну — складова частина кваліфікаційної експертизи, що встановлює локальну новизну винаходу;

локальна новизна — новизна, що встановлюється за виданими в Україні патентами на винаходи і поданими до Установи заявками на видачу патентів;

формальна експертиза (експертиза за формальними ознаками) —експертиза, у ході якої встановлюється належність заявленого у заявці об'єкта до переліку об'єктів, які можуть бути визнані винаходами (корисними моделями), і відповідність заявки та її оформлення встановленим вимогам;

ліцензія — дозвіл власника патенту (ліцензіара), що видається іншій особі (ліцензіату), на використання винаходу (корисної моделі) на певних умовах;

особа — фізична або юридична особа;

заявка — сукупність документів, необхідних для видачі Установою патенту (деклараційного патенту) на винахід чи деклараційного патенту на корисну модель;

заявник — особа, яка подала заявку;

пріоритет заявки (пріоритет) — першість у поданні заявки;

дата пріоритету — дата подання заявки до Установи чи до відповідного органу держави — учасниці Паризької конвенції з охорони промислової власності, за якою заявлено пріоритет;

міжнародна заявка — заявка, подана згідно з Договором про патентну кооперацію;

Реєстр — Державний реєстр патентів і деклараційних патентів України на винаходи, Державний реєстр деклараційних патентів України на корисні моделі, Державний реєстр патентів і деклараційних патентів України на секретні винаходи, Державний реєстр деклараційних патентів України на секретні корисні моделі.

Стаття 2. Законодавство України про охорону прав на винаходи (корисні моделі)

Законодавство України про охорону прав на винаходи (корисні моделі) базується на Конституції України і складається із цього Закону, законів України «Про власність», «Про державну таємницю» та інших нормативно-правових актів.

Стаття 3. Повноваження Установи у сфері охорони прав на винаходи (корисні моделі)

1. Установа забезпечує реалізацію державної політики у сфері правової охорони об'єктів промислової власності, зокрема винаходів і корисних моделей. Установа є правонаступником ліквідованого Державного патентного відомства України щодо правовідносин, які випливають з цього Закону і міжнародних договорів України, та здійснює такі функції:

організовує приймання заявок, проведення їх експертизи;

видає патенти на винаходи і корисні моделі, забезпечує їх державну реєстрацію;

забезпечує опублікування офіційних відомостей про винаходи і корисні моделі;

представляє інтереси України з питань охорони прав на винаходи і корисні моделі в міжнародних організаціях відповідно до чинного законодавства;

приймає в установленому порядку нормативно-правові акти у межах своїх повноважень;

виконує інші функції відповідно до Положення про неї, затвердженого в установленому порядку.

2. На договірних засадах Установа може надавати у визначеному нею порядку будь-якій особі патентно-інформаційні та інші послуги у сфері охорони прав на винаходи (корисні моделі).

3. Фінансування діяльності Установи провадиться за рахунок коштів Державного бюджету України.

Стаття 4. Міжнародні договори

Якщо міжнародним договором України встановлено інші правила, ніж ті, що передбачені законодавством України про винаходи (корисні моделі), то застосовуються правила міжнародного договору, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Стаття 5. Права іноземних осіб та осіб без громадянства

1. Іноземні особи та особи без громадянства мають рівні з особами України права, передбачені цим Законом, відповідно до міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

2. Іноземні особи та особи без громадянства, які проживають чи мають постійне місцезнаходження поза межами України, у відносинах з Установою реалізують свої права через представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених), зареєстрованих відповідно до закону.

Розділ II. ПРАВОВА ОХОРОНА ВИНАХОДІВ (КОРИСНИХ МОДЕЛЕЙ)

Стаття 6. Умови надання правової охорони

1. Правова охорона надається винаходу (корисній моделі), що не суперечить суспільним інтересам, принципам гуманності і моралі та відповідає умовам патентоздатності.

2. Об'єктом винаходу може бути:

продукт (пристрій, речовина, штам мікроорганізму, культура клітин рослин і тварин тощо);

спосіб;

застосування раніше відомого продукту чи способу за новим призначенням.

Об'єктом корисної моделі може бути конструктивне виконання пристрою.

3. Згідно з цим Законом не можуть одержати правову охорону:

відкриття, наукові теорії та математичні методи;

методи організації та управління господарством;

плани, умовні позначення, розклади, правила;

методи виконання розумових операцій;

комп'ютерні програми;

результати художнього конструювання;

топографії інтегральних мікросхем;

сорти рослин і породи тварин тощо.

4. Пріоритет, авторство і право власності на винахід засвідчуються патентом (деклараційним патентом).

Пріоритет, авторство і право власності на корисну модель засвідчуються деклараційним патентом.

Строк дії патенту України на винахід становить 20 років від дати подання заявки до Установи.

Строк дії деклараційного патенту на винахід становить 6 років від дати подання заявки до Установи.

Строк дії патенту на винахід, об'єктом якого є лікарський засіб, засіб захисту тварин, засіб захисту рослин тощо, використання якого потребує дозволу відповідного компетентного органу, може бути продовжено за клопотанням власника цього патенту на строк, що дорівнює періоду між датою подання заявки та датою одержання такого дозволу, але не більше ніж на 5 років.

Порядок подання клопотання та продовження строку дії патенту у цьому випадку визначається Установою.

Строк дії деклараційного патенту на корисну модель становить 10 років від дати подання заявки до Установи.

Строк дії патенту (деклараційного патенту) на секретний винахід і деклараційного патенту на секретну корисну модель дорівнює строку засекречування винаходу (корисної моделі), але не може бути довшим від визначеного за цим Законом строку дії охорони винаходу (корисної моделі).

Дія патенту припиняється достроково за умов, викладених у статті 32 цього Закону.

5. Обсяг правової охорони, що надається, визначається формулою винаходу (корисної моделі). Тлумачення формули повинно здійснюватися в межах опису винаходу (корисної моделі) та відповідних креслень.

6. Дія патенту (деклараційного патенту), виданого на спосіб одержання продукту, поширюється і на продукт, безпосередньо одержаний цим способом.

Стаття 7. Умови патентоздатності винаходу, корисної моделі

1. Винахід відповідає умовам патентоздатності, якщо він є новим, має винахідницький рівень і є промислово придатним.

2. Корисна модель відповідає умовам патентоздатності, якщо вона є новою і промислово придатною.

3. Винахід (корисна модель) визнається новим, якщо він не є частиною рівня техніки. Об'єкти, що є частиною рівня техніки, для визначення новизни винаходу повинні враховуватися лише окремо.

4. Рівень техніки включає всі відомості, які стали загальнодоступними у світі до дати подання заявки до Установи або, якщо заявлено пріоритет, до дати її пріоритету.

5. Рівень техніки включає також зміст будь-якої заявки на видачу в Україні патенту (у тому числі міжнародної заявки, в якій зазначена Україна) у тій редакції, в якій цю заявку було подано спочатку, за умови, що дата її подання (а якщо заявлено пріоритет, то дата пріоритету) передує тій даті, яка зазначена у частині четвертій цієї статті, і що вона була опублікована на цю дату чи після цієї дати.

6. На визнання винаходу (корисної моделі) патентоздатним не впливає розкриття інформації про нього винахідником або особою, яка одержала від винахідника прямо чи опосередковано таку інформацію, протягом 12 місяців до дати подання заявки до Установи або, якщо заявлено пріоритет, до дати її пріоритету. При цьому обов'язок доведення обставин розкриття інформації покладається на особу, заінтересовану у застосуванні цієї частини.

7. Винахід має винахідницький рівень, якщо для фахівця він не є очевидним, тобто не випливає явно із рівня техніки. При оцінці винахідницького рівня зміст заявок, зазначених у частині п'ятій цієї статті, до уваги не береться.

8. Винахід (корисна модель) визнається промислово придатним, якщо його може бути використано у промисловості або в іншій сфері діяльності.

Розділ III. ПРАВО НА ОДЕРЖАННЯ ПАТЕНТУ

Стаття 8. Право винахідника

1. Право на одержання патенту має винахідник, якщо інше не передбачено цим Законом.

2. Винахідники, які спільно створили винахід (корисну модель), мають однакові права на одержання патенту, якщо інше не передбачено угодою між ними.

3. У разі перегляду умов угоди щодо складу винахідників Установа за спільним клопотанням осіб, зазначених у заявці як винахідники, а також осіб, що є винахідниками, але не зазначені у заявці як винахідники, вносить зміни до відповідних документів у порядку, що встановлюється Установою.

4. Не визнаються винахідниками фізичні особи, які не внесли особистого творчого внеску у створення винаходу (корисної моделі), а надали винахіднику (винахідникам) тільки технічну, організаційну чи матеріальну допомогу при його створенні і (або) оформленні заявки.

5. Винахіднику належить право авторства, яке є невід'ємним особистим правом і охороняється безстроково.

Винахідник має право на присвоєння свого імені створеному ним винаходу (корисній моделі).

Стаття 9. Право роботодавця

1. Право на одержання патенту на службовий винахід (корисну модель) має роботодавець винахідника.

2. Винахідник подає роботодавцю письмове повідомлення про створення ним службовий винахід (корисну модель) з описом, що розкриває суть винаходу (корисної моделі) достатньо ясно і повно.

3. Роботодавець повинен протягом чотирьох місяців від дати одержання від винахідника повідомлення подати до Установи заявку на одержання патенту чи передати право на його одержання іншій особі або прийняти рішення про збереження службового винаходу (корисної моделі) як конфіденційної інформації. У цей же строк роботодавець повинен укласти з винахідником письмовий договір щодо розміру та умови виплати йому (його правонаступнику) винагороди відповідно до економічної цінності винаходу (корисної моделі) і (або) іншої вигоди, яка може бути одержана роботодавцем.

4. Якщо роботодавець не виконає зазначених у частині третій цієї статті вимог у встановлений строк, то право на одержання патенту на службовий винахід (корисну модель) переходить до винахідника або його правонаступника. У цьому випадку за роботодавцем залишається переважне право на придбання ліцензії.

5. Строк збереження роботодавцем чи його правонаступником службового винаходу (корисної моделі) як конфіденційної інформації у разі його невикористання не повинен перевищувати чотирьох років. У протилежному випадку право на одержання патенту на службовий винахід (корисну модель) переходить до винахідника чи його правонаступника.

6. Спори щодо умов одержання винахідником службового винаходу (корисної моделі) винагороди та її розміру вирішуються у судовому порядку.

Стаття 10. Право правонаступника

Право на одержання патенту має відповідно правонаступник винахідника або роботодавця.

Стаття 11. Право першого заявника

Якщо винахід (корисну модель) створено двома чи більше винахідниками незалежно один від одного, то право на одержання патенту (деклараційного патенту) на цей винахід чи деклараційного патенту на корисну модель належить заявнику, заявка якого має більш ранню дату подання до Установи або, якщо заявлено пріоритет, більш ранню дату пріоритету, за умови, що вказана заявка не вважається відкликаною, не відкликана або за якою не прийнято рішення про відмову у видачі патенту.

Розділ IV. ПОРЯДОК ОДЕРЖАННЯ ПАТЕНТУ

Стаття 12. Заявка

1. Особа, яка бажає одержати патент (деклараційний патент) і має на це право, подає до Установи заявку.

2. За дорученням заявника заявку може бути подано через представника у справах інтелектуальної власності або іншу довірену особу.

3. Віднесення інформації, яка міститься у заявці, до державної таємниці здійснюється згідно із Законом України «Про державну таємницю» та прийнятими на його основі нормативними актами.

Якщо винахід (корисну модель) створено з використанням інформації, зареєстрованої у Зводі відомостей, що становлять державну таємницю України, чи цей винахід (корисна модель) згідно із Законом України «Про державну таємницю» може бути віднесений до державної таємниці, то заявка подається до Установи через режимно-секретний орган заявника чи через компетентний орган місцевої державної адміністрації за місцем знаходження (для юридичних осіб) або місцем проживання (для фізичних осіб). До заявки додається пропозиція заявника щодо віднесення винаходу (корисної моделі) до державної таємниці з посиланням на відповідні положення Закону України «Про державну таємницю».

4. Заявка на винахід повинна стосуватися одного або групи винаходів, пов'язаних єдиним винахідницьким задумом (вимога єдиності винаходу).

Заявка на корисну модель повинна стосуватися однієї корисної моделі (вимога єдиності корисної моделі).

5. Заявка складається українською мовою і повинна містити:

заяву про видачу патенту на винахід проведенням кваліфікаційної експертизи чи деклараційного патенту на винахід (корисну модель);

опис винаходу (корисної моделі);

формулу винаходу (корисної моделі);

креслення (якщо на них є посилання в описі);

реферат.

6. У заяві про видачу патенту (деклараційного патенту) необхідно вказати заявника (заявників) і його (їх) адресу, а також винахідника (винахідників).

Винахідник має право вимагати, щоб його не згадували як винахідника даного винаходу (корисної моделі) в будь-якій публікації Установи, зокрема у відомостях про заявку чи патент.

7. Опис винаходу (корисної моделі) повинен викладатися у визначеному порядку і розкривати суть винаходу (корисної моделі) настільки ясно і повно, щоб його зміг здійснити фахівець у зазначеній галузі.

8. Формула винаходу (корисної моделі) повинна виражати його суть, базуватися на описі і викладатися у визначеному порядку ясно і стисло.

9. Реферат складається лише для інформаційних цілей. Він не може братися до уваги з іншою метою, зокрема для тлумачення формули винаходу (корисної моделі) і визначення рівня техніки.

10. Інші вимоги до документів заявки визначаються Установою відповідно до цього Закону.

11. За подання заявки сплачується збір. Документ про сплату збору повинен надійти до Установи разом з заявкою або протягом двох місяців після дати подання заявки.

Зазначений строк може бути продовжений, але не більше ніж на шість місяців. За продовження строку сплачується збір.

Стаття 13. Дата подання заявки

1. Датою подання заявки є дата одержання Установою матеріалів, що містять принаймні:

заяву у довільній формі про видачу патенту (деклараційного патенту), викладену українською мовою;

відомості про заявника та його адресу, викладені українською мовою;

матеріал, що справляє враження опису

винаходу (корисної моделі), і частину матеріалу, яку можна прийняти за формулу винаходу (корисної моделі), викладено українською або іншою мовою. Якщо опис і формулу винаходу (корисної моделі) виконано іншою мовою, то для збереження дати подання заявки їх переклад українською мовою повинен надійти до Установи протягом двох місяців від дати подання заявки.

2. Якщо Установа вважає, що на момент одержання матеріали заявки не відповідають вимогам частини першої цієї статті, то вона повідомляє про це заявника.

Для внесення змін до матеріалів надається 2 місяці від дати одержання заявником повідомлення Установи. Якщо у цей строк невідповідність буде усунуто, то датою подання заявки буде дата одержання Установою виправлених матеріалів. У протилежному випадку заявка вважається неподаною, про що заявникові надсилається повідомлення.

Якщо в заявці, що містить матеріали, зазначені в частині першій цієї статті, є посилання на креслення, але таке креслення не надійшло до Установи на дату одержання ним заявки, Установа повідомляє про це заявника і пропонує на його вибір надіслати креслення чи виключити посилання на нього у заяві.

Якщо протягом 2 місяців від дати одержання заявником повідомлення Установи креслення надійде до Установи, датою подання заявки буде дата одержання його Установою. Якщо у цей же строк заявник не зробить запропонованого йому вибору, заявка вважається неподаною, про що заявникові надсилається повідомлення.

Рішення про встановлення дати подання заявки Установа надсилає заявнику після надходження відповідно до частини одинадцятої статті 12 цього Закону документа про сплату збору за подання заявки. У разі порушення вимог частини одинадцятої статті 12 цього Закону зазначене рішення не надсилається, а заявка вважається відкликаною.

Стаття 14. Міжнародна заявка

1. Міжнародна заявка приймається до розгляду за національною процедурою за умови надходження її до Установи не пізніше 21 місяця, а у разі проведення міжнародної попередньої експертизи — не пізніше 31 місяця від дати пріоритету.

Переклад міжнародної заявки українською мовою і документ про сплату збору за подання заявки повинні надійти разом із заявкою або протягом 2 місяців після зазначених строків.

Строк надходження перекладу міжнародної заявки і документа про сплату збору може бути продовжений до 6 місяців від дати надходження міжнародної заявки. За продовження строку сплачується збір.

2. Установа надсилає заявнику повідомлення про прийняття міжнародної заявки до розгляду за умови виконання вимог частини першої цієї статті.

3. Якщо принаймні одну із зазначених у частині першій цієї статті умов не виконано в установлений строк, заявка не приймається до розгляду, про що заявнику надсилається повідомлення.

4. Установа публікує в своєму офіційному бюлетені визначені нею відомості про міжнародну заявку, прийняту до розгляду.

5. Міжнародна заявка розглядається в Установі згідно із цим Законом.

Стаття 15. Пріоритет

1. Заявник має право на пріоритет попередньої заявки на такий же винахід (корисну модель) протягом 12 місяців від дати подання попередньої заявки до Установи чи до відповідного органу держави — учасниці Паризької конвенції з охорони промислової власності, якщо на попередню заявку не заявлено пріоритет.

2. Заявник, який бажає скористатися правом пріоритету, протягом трьох місяців від дати подання заявки до Установи подає заяву про пріоритет з посиланням на дату подання і номер попередньої заявки та її копію, якщо ця заявка була подана в іноземній державі — учасниці Паризької конвенції з охорони промислової власності. У межах цього строку зазначені матеріали можуть бути змінені. Якщо ці матеріали подано несвоєчасно, право на пріоритет заявки вважається втраченим, про що заявнику надсилається повідомлення.

Строки, зазначені в частинах першій і другій цієї статті, пропущені заявником через непередбачені і незалежні від нього обставини, можуть бути продовжені на 2 місяці з дати закінчення зазначеного строку за умови сплати відповідного збору. Порядок продовження таких строків встановлюється Установою.

За необхідності Установа може зажадати переклад попередньої заявки українською мовою. Переклад повинен надійти до Установи протягом 2 місяців від дати одержання заявником запиту Установи. Якщо переклад не надійде у зазначений строк, то право на пріоритет заявки вважається втраченим, про що заявнику надсилається повідомлення.

Строк надходження перекладу попередньої заявки може бути продовжений до 6 місяців від дати одержання заявником запиту Установи. За продовження строку сплачується збір.

3. Щодо заявки в цілому чи окремого пункту формули винаходу (корисної моделі) може бути заявлено пріоритет кількох попередніх заявок. При цьому строки, початковою датою яких є дата пріоритету, обчислюються від найбільш ранньої дати пріоритету.

4. Пріоритет поширюється лише на ті ознаки винаходу (корисної моделі), які зазначені в попередній заявці, пріоритет якої заявлено.

5. Якщо деякі ознаки винаходу (корисної моделі) відсутні у формулі винаходу (корисної моделі), що викладена у попередній заявці, то для надання права пріоритету достатньо, щоб в описі попередньої заявки були точно вказані ці ознаки.

6. Якщо за попередньою заявкою діловодство в Установі не завершено, то з надходженням заяви про пріоритет згідно з частиною другою цієї статті попередня заявка вважається відкликаною в частині, на яку заявлено пріоритет.

7. Пріоритет заявки, що виділена з попередньої на пропозицію Установи або за ініціативою заявника до прийняття рішення про видачу патенту (деклараційного патенту) або рішення про відмову у його видачі (виділена заявка), встановлюється за датою подання до Установи попередньої заявки, з якої її виділено, або, якщо за попередньою заявкою заявлено пріоритет, — за датою цього пріоритету за умови, що суть винаходу за виділеною заявкою не виходить за межі змісту попередньої заявки на дату її подання.

Стаття 16. Експертиза заявки

1. Експертиза заявки проводиться Установою відповідно до цього Закону і встановлених нею правил.

2. Заявник має право з власної ініціативи чи на запрошення Установи особисто або через свого представника брати участь у розгляді питань, що виникли під час проведення експертизи. Порядок участі заявника або його представника у розгляді зазначених питань визначається Установою.

3. Заявник має право з власної ініціативи вносити до заявки виправлення і уточнення. Ці виправлення і уточнення не враховуються, якщо вони надійшли до Установи після одержання заявником рішення про видачу патенту (деклараційного патенту) або рішення про відмову у його видачі.

При публікації відомостей про заявку на видачу патенту на винахід зазначені виправлення та уточнення враховуються, якщо вони надійшли до Установи за 6 місяців до дати публікації.

4. Якщо заявником подано додаткові матеріали, то в процесі експертизи з'ясовується, чи не виходять вони за межі розкритої у поданій заявці суті винаходу (корисної моделі).

Додаткові матеріали виходять за межі розкритої у поданій заявці суті винаходу (корисної моделі), якщо вони містять ознаки, які необхідно включити до формули винаходу (корисної моделі).

Додаткові матеріали в частині, що виходить за межі розкритої у поданій заявці суті винаходу (корисної моделі), не враховуються під час розгляду заявки і можуть бути оформлені заявником як самостійна заявка.

5. До встановлення дати подання заявки здійснюється її попередній розгляд. У ході попереднього розгляду заявка, яка не містить пропозиції заявника щодо віднесення винаходу (корисної моделі) до державної таємниці, розглядається на предмет наявності в ній матеріалів, які можуть бути віднесені, згідно із Зводом відомостей, що становлять державну таємницю, до державної таємниці.

У разі наявності у заявці таких відомостей, а також якщо заявка містить пропозицію заявника про віднесення винаходу (корисної моделі) до державної таємниці, то визначається Державний експерт з питань таємниць (далі — Державний експерт), до компетенції якого належить розгляд таких питань. Цьому експерту Установою надсилаються матеріали заявки для прийняття рішення щодо віднесення винаходу (корисної моделі) до державної таємниці.

Державний експерт надсилає своє рішення разом з матеріалами завки до Установи протягом місяця від дати одержання ним матеріалів заявки.

Строк, протягом якого може діяти рішення про віднесення інформації, викладеної у заявці, до державної таємниці, встановлюється Державним експертом з урахуванням ступеня секретності інформації.

Якщо Державний експерт прийняв рішення про віднесення заявленого винаходу (корисної моделі) до державної таємниці, він визначає коло осіб, які можуть мати доступ до нього, і весь наступний розгляд заявки в Установі здійснюється у режимі секретності.

Про рішення Державного експерта Установа повідомляє у місячний строк заявника. Якщо у заявці не було пропозиції заявника про віднесення винаходу (корисної моделі) до державної таємниці, а Державний експерт відніс винахід (корисну модель) до державної таємниці, то заявник, у разі незгоди, може подати до Установи мотивоване клопотання про розсекречування матеріалів заявки чи оскаржити рішення Державного експерта до суду.

6. Розгляд заявки в Установі починається з дати її подання відповідно до статті 13 цього Закону.

7. Після подання заявки та за наявності документа про сплату збору за її подання Установа проводить формальну експертизу заявки, під час якої:

а) визначається, чи належить об'єкт, що заявляється, до об'єктів, зазначених у частині другій статті 6 цього Закону, і чи немає його серед об'єктів, зазначених у частині третій статті 6 цього Закону;

б) заявка перевіряється на відповідність вимогам статті 12 цього Закону.

Перше повідомлення Установи заявникові щодо формальної експертизи, яким може бути повідомлення про завершення формальної експертизи чи вимога про внесенняч змін до матеріалів заявки, повинно бути надіслане Установою не пізніше 6 місяців від встановленої дати подання заявки.

8. Якщо заявка не відповідає вимогам частин другої і третьої статті 6 цього Закону, то Установа надсилає заявнику рішення про відмову у видачі патенту (деклараційного патенту).

Якщо заявка не відповідає вимогам статті 12 цього Закону або документ про сплату збору за подання заявки не надійшов, Установа повідомляє про це заявника.

При порушенні вимоги єдиності винаходу (корисної моделі) заявнику пропонується повідомити, який винахід (корисну модель) слід розглядати, і у разі необхідності внести уточнення до заявки. При цьому інші винаходи (корисні моделі) можуть бути оформлені окремими заявками.

Для внесення змін до матеріалів заявнику надається два місяці від дати одержання ним повідомлення Установи. Якщо за цей строк вимогу єдиності не буде виконано, то Установа при проведенні формальної експертизи бере до уваги винахід (корисну модель), зазначений у формулі першим. Якщо за цей же строк не будуть усунуті інші невідповідності і заявник не подасть клопотання про його продовження, Установа надсилає заявнику рішення про відмову у видачі патенту.

9. Якщо заявка на видачу патенту на винахід відповідає вимогам статті 12 цього Закону, Установа, за наявності документа про сплату збору за подання заявки, надсилає заявнику повідомлення про завершення формальної експертизи і про можливість проведення кваліфікаційної експертизи заявки.

10. Якщо заявка на видачу деклараційного патенту на винахід відповідає вимогам статті 12 цього Закону, Установа, за наявності документа про сплату відповідного збору за подання заявки, розпочинає проведення експертизи заявки на локальну новизну.

При позитивному результаті експертизи на локальну новизну Установа надсилає заявнику рішення про видачу деклараційного патенту на винахід. У протилежному випадку заявнику надсилається рішення про відмову у видачі деклараційного патенту.

11. Якщо заявка на видачу деклараційного патенту на корисну модель відповідає вимогам статті 12 цього Закону, Установа, за наявності документа про сплату збору за подання заявки, надсилає заявнику рішення про видачу деклараційного патенту на корисну модель.

12. По закінченні 18 місяців від дати подання заявки на видачу патенту на винахід, а якщо заявлено пріоритет, то від дати її пріоритету, Установа публікує у своєму офіційному бюлетені визначені нею відомості про заявку за умови, що вона не відкликана, не вважається відкликаною або за нею не прийнято рішення про відмову у видачі патенту.

За клопотанням заявника Установа публікує відомості про заявку раніше зазначеного строку.

На вимогу заявника він не згадується у відомостях про заявку, що публікуються.

Після публікації відомостей про заявку будь-яка особа має право ознайомитися з матеріалами заявки у порядку, що визначається Установою.

У разі виявлення в опублікованих відомостях очевидних помилок заявник має право звернутися до Установи з клопотанням про їх виправлення.

Відомості про заявку на видачу деклараційного патенту на винахід (корисну модель) не публікуються.

Відомості про заявки, щодо яких Державний експерт прийняв рішення про віднесення їх до державної таємниці, не публікуються.

13. За клопотанням будь-якої особи та за наявності документа про сплату збору за проведення кваліфікаційної експертизи заявки на видачу патенту на винахід Установа проводить зазначену експертизу, під час якої перевіряється відповідність заявленого винаходу умовам патентоздатності відповідно до статті 7 цього Закону.

Заявник може подати зазначене клопотання протягом трьох років від дати подання заявки. Якщо це плопотання не надійде до Установи у встановлений строк, заявка вважається відкликаною.

Інша особа може подати зазначене клопотання після публікації відомостей про заявку на винахід, але не пізніше трьох років від дати подання заявки. При цьому вона не бере участі у вирішенні питань щодо заявки. Кваліфікаційна експертиза проводиться за умови сплати відповідного збору. Експертний висновок за результатами кваліфікаційної експертизи Установа надсилає цій особі.

14. Під час кваліфікаційної експертизи заявки на винахід Установа має право зажадати від заявника додаткові матеріали, без яких проведення експертизи неможливе, а також запропонувати змінити формулу винаходу.

Заявник має право протягом місяця від дати одержання ним запиту Установи зажадати від неї копії патентних матеріалів, що протиставлені заявці. Копії таких матеріалів надаються Установою заявнику протягом місяця.

Додаткові матеріали повинні бути подані заявником протягом 2 місяців від дати одержання ним запиту або копій патентних матеріалів, що протиставлені заявці.

(Закінчення на 6–7-й стор.).

Колонка власкора

Прийшов, побачив... пообіцяв. І забув?

«Голос України» вже не раз писав про відновлення Одеського академічного театру опери і балету — унікального шедевру архітектури, що почав руйнуватися. Писав здебільшого з тривогою: реконструкція і реставрація йдуть не просто мляво, а вкрай незадовільно, терміни робіт загрозливо зволікаються. Причина одна — брак коштів. Найвищі посадові особи держави начебто розуміють: визначну пам'ятку архітектури і славнозвісний осередок культури треба терміново рятувати. Хіба не свідчать про це і спеціальний указ Президента України та постанова Кабміну на його виконання ще від 1996 року? Чи те, що вже третій рік поспіль потреба у фінансуванні робіт тут записується окремим рядком до держбюджету?

Хоча й кажуть, що написане пером не вирубаєш сокирою, але ж... І позаторік, і торік виділили на театр лиш половину того, що записали.

— Нині, — майже з розпачем каже керівник дирекції з реконструкції та реставрації театру Іван Волощук, — і цього, певно, не буде. Адже за півроку не одержали з Києва ні копійки...

Тим часом посеред багатьох інших документів, що нагромадилися за останні роки, є й такий: розпорядження Кабміну від 1 грудня минулого року. Ним, по-перше, перенесено терміни завершення робіт на об'єкті на кінець 2002 року (в указі Президента йшлося про кінець минулого року); по-друге, на весь нововизначений період розписано кошторис фінансування об'єкта з держбюджету. А саме: на цей рік — 15 млн. грн, на наступний — 19,6 млн. і на завершальний — ще 19 млн. Але під час розподілу бюджетних коштів уже в нинішньому році перша з цифр «усохла» одразу втричі — документи зафіксували лиш 5 мільйонів гривень. Скільки реально дасть Мінфін — невідомо, адже за перше півріччя, як сказано, не одержано нічого.

А становище на об'єкті критичне. Свого часу колегія Держбуду України визначила максимально допустимий термін посилення фундаментів приміщення театру, яке рекомендовано робити одночасно по всьому периметрові, — 9 місяців. Ці строки вже перевищено в кілька разів. Ось і виходить, що одна частка важенної будівлі сперлася на залізобетонні палі, а друга — зависла на грунтах, що осідають. Не дивно, що загрозливо розширюються численні тріщини, руйнуються цілі фрагменти архітектури. Так і до катастрофи, до повної руйнації та втрати шедевру недалеко.

— Стан об'єкта вже такий, — каже І. Волощук, — що вкладення в нього двох—трьох мільйонів гривень на рік біді не зарадить — руйнація випереджає відновлення. А основні виконавці робіт — трест «Чорноморгідробуд», київські майстри реставрації, інші підрядники, наразившися на хронічні неплатежі (борг їм сягає 3 мільйонів гривень), вже пішли з об'єкта. Із 350 чоловік, що тут працювали, залишилося близько 40. Та й ті, боюсь, розбіжаться...

Не злічити всіх офіційних осіб, починаючи від глави держави, керівників уряду, міністрів, які відвідали за останні роки театр. Всі захоплено говорили про його унікальну красу, всі погоджувалися, що її будь-що треба врятувати для нинішніх і наступних поколінь, всі обіцяли матеріальну підтримку. Побував тут нещодавно й Віктор Ющенко — теж захоплювався, теж обіцяв. А поїхав до столиці — і, як це траплялося з його попередниками, забув?

Дивну позицію, слід зазначити, займають і керівники регіону та міста. Вони возять високих гостей на об'єкт, щоб укотре... побідкатися. А чи багато зробили самі для врятування театру? На нововизначений «остаточний» період реконструкції і реставрації (дай, Боже, щоб він справді став остаточним, однак за такої «турботи», як тепер, усе розтягнеться принаймні на два десятиліття — і в такому разі вже не буде що рятувати) з держбюджету передбачено надати, неважко підрахувати, 53,6 мільйона гривень (які вже тепер «урізають»). А для повного завершення робіт потрібно 66 мільйонів. Отже, 12 з лишком мільйонів треба віднайти на місці. Нинішнього року з обласного та міського бюджетів об'єкт мав бути профінансований на суму в 1,9 мільйона гривень. За півроку одержано аж... 500 тисяч. Їх і на зарплату будівельникам та реставраторам не стачило.

За бажання та справжнього, а не удаваного вболівання за долю театру, вважає багато хто, з ким випало обговорювати наболілу проблему, на місці можна було б віднайти для її розв'язання принаймні 5—7 мільйонів гривень щороку. Не так з бюджетів, як з інших джерел. Яких саме? Хоча б із такого: серед 40 офіційно зареєстрованих в Україні мільйонерів третина — одесити. А могутні, з економічної точки зору, порти. А величезні ринки, куди по товар з'їжджається півкраїни. А одесити, що свого часу емігрували з міста, та не забувають його, люблять і подосі... На те і влада, щоб знайти підходи до заможних, зуміти привернути їх увагу до загрози, що нависла над «гордістю, візитною карткою» міста, всього Причорномор'я, як полюбляють називати оперний місцеві керівні особи.

Розмірковуючи отак, співбесідники посилалися на досвід Полтавщини, що став і тут відомий: саме за рахунок місцевих ресурсів там зуміли відновити десятки пам'яток історії, архітектури, культури. За що навіть державну премію організатори цієї справи одержали. А Полтава, хай вибачать мені її патріоти, — все-таки не «перлина біля моря», у неї можливості, погодьтеся, менші...

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

(Початок на 4–5-й стор.).

Якщо заявник у встановлений строк не подасть матеріали на запит Установи або мотивоване клопотання щодо продовження цього строку, заявка вважається відкликаною.

На додаткові матеріали в частині, що виходить за межі розкритої у поданій заявці суті винаходу, поширюється порядок, визначений частиною четвертою цієї статті.

15. Якщо порушення вимоги єдиності винаходу було встановлено на стадії кваліфікаційної експертизи заявки, то експертиза проводиться у порядку, встановленому частиною восьмою цієї статті щодо вимоги єдиності винаходу.

16. Якщо за результатами кваліфікаційної експертизи заявки буде визначено, що винахід, суть якого виражено у запропонованій заявником формулі, відповідає умовам патентоздатності, Установа надсилає заявнику рішення про видачу патенту на винахід. У протилежному випадку заявнику надсилається попереднє рішення про відмову в його видачі.

Протягом 2 місяців від дати одержання попереднього рішення про відмову у видачі патенту заявник може внести зміни до матеріалів заявки, подати додаткові матеріали, які не виходять за межі розкритої в заявці суті винаходу.

З урахуванням змін і додаткових матеріалів, поданих у зв'язку з одержанням заявником попереднього рішення про відмову у видачі патенту, Установа готує остаточний висновок про відповідність заявленого об'єкта вимогам патентоздатності і приймає рішення про видачу або про відмову у видачі патенту.

Якщо протягом 2 місяців від дати одержання попереднього рішення про відмову у видачі патенту на винахід заявник не вніс зміни і не подав додаткові матеріали, Установа приймає рішення про відмову у видачі патенту на винахід.

Рішення про видачу або про відмову у видачі патенту на винахід надсилається заявнику.

17. Заявник має право ознайомитися з усіма матеріалами, зазначеними в запиті або рішенні Установи. Копії патентних матеріалів, що їх зажадав заявник, Установа надсилає протягом місяця.

18. Перше повідомлення Установи заявникові щодо кваліфікаційної експертизи, яким може бути рішення про видачу патенту, попереднє рішення про відмову у видачі патенту чи вимога про необхідність надання додаткових матеріалів, без яких проведення експертизи неможливе, повинно бути надіслане Установою не пізніше 18 місяців від дати початку проведення кваліфікаційної експертизи. Датою початку проведення кваліфікаційної експертизи вважається дата отримання Установою клопотання про її проведення, а якщо це клопотання було отримане Установою до завершення формальної експертизи, то дата завершення формальної експертизи.

19. Строки, передбачені для заявників частинами восьмою, тринадцятою, чотирнадцятою і шістнадцятою цієї статті, можуть бути продовжені Установою, але не більше ніж на 6 місяців. За продовження строку сплачується збір. Порядок подання клопотання про продовження строків встановлюється Установою.

20. Якщо заявник у ході розгляду в Установі його заявки пропустив строк, передбачений частинами восьмою, тринадцятою, чотирнадцятою, шістнадцятою цієї статті, він може подати до Установи клопотання про поновлення пропущеного строку протягом 12 місяців від дати завершення пропущеного строку. Якщо заявник пропустив цей строк з поважних причин, то такий строк може бути поновлено. За поновлення пропущених строків сплачується збір.

Стаття 17. Відкликання заявки

Заявник має право відкликати заявку в будь-який час до дати одержання ним рішення про видачу патенту.

Стаття 18. Перетворення заявок

Заявник має право перетворити:

заявку на видачу патенту на винахід на заявку на видачу деклараційного патенту на винахід і навпаки в будь-який час до одержання ним рішення про видачу патенту (деклараційного патенту) або рішення про відмову в його видачі;

заявку на видачу патенту (деклараційного патенту) на винахід на заявку на видачу деклараційного патенту на корисну модель і навпаки в будь-який час до одержання ним рішення про видачу патенту (деклараційного патенту) або рішення про відмову в його видачі.

У цьому разі зберігається встановлена дата подання заявки, а якщо заявлено пріоритет, — дата її пріоритету.

Стаття 19. Конфіденційність заявки

З дати надходження заявки до Установи і до публікації відомостей про заявку або публікації відомостей про видачу патенту матеріали заявки вважаються конфіденційною інформацією. Доступ третьої особи до матеріалів заявки забороняється, за винятком випадків, коли такий доступ здійснюється за дозволом заявника або за рішенням компетентного органу.

Особи, винні у порушенні вимог щодо конфіденційності матеріалів заявки, несуть відповідальність, передбачену законами України.

Стаття 20. Заміна заявника

Заміна заявника здійснюється внаслідок передачі права на одержання патенту на підставі договору або застосування закону чи виконання рішення суду, внаслідок реорганізації чи ліквідації юридичної особи тощо. Заявник або особа, яка набула таких прав, подає до Установи заяву, до якої додається документ чи засвідчена копія документа, що є підставою для такої заміни. Якщо відбувається заміна не всіх заявників, заява про таку заміну повинна бути підписана всіма заявниками, які подавали заявку.

Заміна заявника може бути здійснена тільки до прийняття Установою рішення про видачу патенту.

Стаття 21. Тимчасова правова охорона

1. Опубліковані згідно з частиною дванадцятою статті 16 цього Закону відомості про заявку на патент на винахід надають заявнику тимчасову правову охорону в обсязі формули винаходу, з урахуванням якої вони опубліковані.

2. Заявник має право на одержання компенсації за завдані йому після публікації відомостей про заявку збитки від особи, яка дійсно знала чи одержала письмове повідомлення української мовою з зазначенням номера заявки про те, що відомості про заявку на винахід, який нею використовується без дозволу заявника, опубліковані. Зазначена компенсація може бути одержана заявником тільки після одержання ним патенту.

3. Дія тимчасової правової охорони припиняється від дати публікації в офіційному бюлетені відомостей про видачу патенту на винахід чи повідомлення про припинення діловодства щодо заявки.

4. Дія тимчасової правової охорони за міжнародною заявкою починається від дати її публікації Установою на умовах, викладених у частині другій цієї статті.

Стаття 22. Реєстрація патенту

1. На підставі рішення про видачу патенту на винахід чи деклараційного патенту на корисну модель та за наявності документа про сплату збору за його видачу Установа здійснює державну реєстрацію патенту на винахід чи деклараційного патенту на корисну модель, для чого вносить до Реєстру відповідні відомості. Форма Реєстру та порядок його ведення визначаються Установою.

Документ про сплату збору повинен надійти до Установи протягом 3 місяців від дати надходження до заявника рішення про видачу патенту.

Зазначений строк може бути продовжений, але не більше ніж на 6 місяців. За продовження строку сплачується збір.

Якщо в зазначений строк документ про сплату збору за видачу патенту не надійшов до Установи, реєстрація не проводиться, а заявка вважається відкликаною.

Збір за видачу патенту (деклараційного патенту) на секретний винахід не сплачується.

2. Після внесення до Реєстру відомостей будь-яка особа має право ознайомитися з ними у порядку, що визначається Установою.

Стаття 23. Публікація про видачу патенту

1. Установа публікує у своєму офіційному бюлетені визначені нею відомості про видачу патенту (деклараційного патенту).

2. Не пізніше 3 місяців від дати опублікування відомостей про видачу патенту Установа публікує опис до патенту (деклараційного патенту), що містить формулу та опис винаходу (корисної моделі), а також креслення, на яке є посилання в описі винаходу (корисної моделі).

3. Після публікації відомостей про видачу патенту (деклараційного патенту) будь-яка особа має право ознайомитися з матеріалами заявки у порядку, що визначається Установою.

4. Відомості про видачу патенту (деклараційного патенту) на секретний винахід і деклараційного патенту на секретну корисну модель не публікуються.

Стаття 24. Оскарження рішення стосовно заявки

1. Заявник має право оскаржити будь-яке рішення чи неприйняття рішення Установою стосовно заявки до суду.

2. Заявник може подати до Апеляційної палати заперечення на будь-яке рішення Установи стосовно заявки протягом 6 місяців від дати одержання ним рішення Установи чи копій патентних матеріалів, надісланих на його вимогу Установою.

3. Вимоги щодо умов подання до Апеляційної палати заперечення заявника проти рішення Установи встановлюються Установою.

4. За подання заявником до Апеляційної палати заперечення сплачується збір.

5. Заперечення заявника проти рішення Установи розглядається Апеляційною палатою протягом 4 місяців від дати його надходження.

6. Рішення Апеляційної палати щодо заперечення заявника може бути оскаржене до суду.

Стаття 25. Видача патенту

1. Видача патенту здійснюється Установою у місячний строк після його державної реєстрації.

Патент видається особі, яка має право на його одержання. Якщо право на одержання одного і того ж патенту мають кілька осіб, їм видається один патент.

Деклараційний патент на винахід (корисну модель) видається під відповідальність його власника за відповідність винаходу (корисної моделі) умовам патентоздатності.

2. Форма патенту і зміст зазначених у ньому відомостей визначаються Установою.

3. До виданого патенту на вимогу його власника Установа вносить виправлення очевидних помилок з наступним повідомленням про це в офіційному бюлетені.

Стаття 26. Перетворення деклараційного патенту

Власник деклараційного патенту на винахід або його правонаступник з метою заміни деклараційного патенту на винахід на патент на винахід може подати клопотання про проведення кваліфікаційної експертизи заявки, за якою видано деклараційний патент. Таке клопотання повинно надійти до Установи не пізніше трьох років від дати подання заявки, за якою видано деклараційний патент.

За умови сплати відповідного збору Установа проводить кваліфікаційну експертизу.

При прийнятті за результатами кваліфікаційної експертизи рішення про видачу патенту на винахід дія деклараційного патенту на винахід припиняється від дати публікації відомостей про видачу патенту на винахід. Установа публікує відомості про припинення дії деклараційного патенту в офіційному бюлетені. Строк дії патенту на винахід, виданого замість деклараційного патенту на винахід, становить 20 років від дати подання заявки на деклараційний патент на винахід.

Якщо кваліфікаційна експертиза, що проводиться за клопотанням про перетворення деклараційного патенту на винахід на патент на винахід, не завершиться до кінця строку дії деклараційного патенту і будь-яка особа після цієї дати почне використовувати винахід чи здійснить значні і серйозні приготування до його використання, у разі видачі патенту на винахід за заявкою, за якою раніше було видано деклараційний патент, вона може і далі використовувати винахід в обсязі здійснених приготувань без виплати компенсації власникові патенту на винахід.

Якщо в результаті проведення кваліфікаційної експертизи заявки прийнято рішення про відмову у видачі патенту на винахід, деклараційний патент на винахід вважається таким, що не набрав чинності від дати публікації відомостей про його видачу, про що Установа публікує відомості в офіційному бюлетені.

Стаття 27. Розсекречування секретного винаходу (корисної моделі)

1. Власник патенту на секретний винахід (корисну модель) має право внести відповідному Державному експертові пропозицію про розсекречування винаходу (корисної моделі) чи зміну встановленого ступеня секретності. Державний експерт у цьому випадку повинен розглянути пропозицію і дати письмову відповідь протягом місяця від дати одержання пропозиції.

2. Зміна ступеня секретності винаходу (корисної моделі) чи його розсекречування здійснюється за рішенням відповідного Державного експерта на пропозицію власника патенту у зв'язку із закінченням строку дії рішення про віднесення інформації про винахід (корисну модель) до державної таємниці або на підставі рішення суду.

3. Власник патенту (деклараційного патенту) на секретний винахід чи деклараційного патенту на секретну корисну модель протягом одного року від дати одержання ним рішення Державного експерта про розсекречування винаходу (корисної моделі) має право подати до Установи клопотання про видачу патенту (деклараційного патенту) на винахід на строк, що залишився до закінчення дії патенту (деклараційного патенту) на секретний винахід чи деклараційного патенту на секретну корисну модель. У цьому випадку Установа вносить відповідні зміни до Реєстру, здійснює публікацію про видачу і видає патент (деклараційний патент) згідно із статтями 22, 23 і 25 цього Закону, за умови сплати відповідних зборів.

Розділ V. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ, ЩО ВИПЛИВАЮТЬ З ПАТЕНТУ

Стаття 28. Права, що випливають з патенту

1. Права, що випливають з патенту, діють від дати публікації відомостей про його видачу.

Права, що випливають з патенту (деклараційного патенту) на секретний винахід чи з деклараційного патенту на секретну корисну модель, діють від дати внесення інформації про нього до відповідного Реєстру.

2. Патент надає його власнику виключне право використовувати винахід (корисну модель) за своїм розсудом, якщо таке використання не порушує прав інших власників патентів.

Використання секретного винаходу (корисної моделі) власником патенту має здійснюватися з додержанням вимог Закону України «Про державну таємницю» та за погодженням із Державним експертом.

Взаємовідносини при використанні винаходу (корисної моделі), патент на який належить кільком особам, визначаються угодою між ними. У разі відсутності такої угоди кожний власник патенту може використовувати винахід (корисну модель) за своїм розсудом, але жоден з них не має права давати дозвіл (видавати ліцензію) на використання винаходу (корисної моделі) та передавати право власності на винахід (корисну модель) іншій особі без згоди інших власників патенту.

Використанням винаходу (корисної моделі) визнається:

виготовлення, пропонування для продажу, застосування або ввезення, зберігання, інше введення в господарський обіг в зазначених цілях продукту, виготовленого із застосуванням запатентованого винаходу (корисної моделі);

застосування способу, що охороняється патентом, або пропонування його для застосування в Україні, якщо особа, яка пропонує цей спосіб, знає про те, що його застосування забороняється без згоди власника патенту або, виходячи з обставин, це і так є очевидним;

пропонування для продажу, введення в господарський обіг, застосування або ввезення чи зберігання в зазначених цілях продукту, виготовленого безпосередньо способом, що охороняється патентом.

Продукт визнається виготовленим із застосуванням запатентованого винаходу (корисної моделі), якщо при цьому використано кожну ознаку, включену до незалежного пункту формули винаходу (корисної моделі), або ознаку, еквівалентну їй.

Спосіб, що охороняється патентом, визнається застосованим, якщо використано кожну ознаку, включену до незалежного пункту формули винаходу, або ознаку, еквівалентну їй.

3. Виключні права власника патенту (деклараційного патенту) на секретний винахід і деклараційного патенту на секретну корисну модель обмежуються Законом України «Про державну таємницю» і відповідними рішеннями Державного експерта.

Власник патенту (деклараційного патенту) на секретний винахід чи деклараційного патенту на секретну корисну модель має право на одержання від державного органу, визначеного Кабінетом Міністрів України, грошової компенсації на покриття витрат за сплату зборів, передбачених цим Законом.

Спори щодо розміру і порядку виплати грошової компенсації вирішуються у судовому порядку.

4. Власник патенту може використовувати попереджувальне маркування із зазначенням номера патенту на продукті чи на упаковці продукту, виготовленого із застосуванням запатентованого винаходу.

5. Патент надає його власнику право забороняти іншим особам використовувати винахід (корисну модель) без його дозволу, за винятком випадків, коли таке використання не визнається згідно з цим Законом порушенням прав, що надаються патентом.

6. Власник патенту може передавати на підставі договору право власності на винахід (корисну модель) будь-якій особі, яка стає його правонаступником, а щодо секретного винаходу (корисної моделі) — тільки за погодженням із Державним експертом.

7. Власник патенту надає будь-якій особі дозвіл (видає ліцензію) на використання винаходу (корисної моделі) на підставі ліцензійного договору, а щодо секретного винаходу (корисної моделі) такий дозвіл надається тільки за погодженням із Державним експертом.

За ліцензійним договором власник патенту (ліцензіар) передає право на використання винаходу (корисної моделі) іншій особі (ліцензіату), яка бере на себе зобов'язання вносити ліцензіару обумовлені договором платежі і здійснювати інші дії, передбачені договором про виключну або невиключну ліцензію.

За договором про виключну ліцензію ліцензіар передає право на використання винаходу (корисної моделі) ліцензіату в певному обсязі, на визначеній території і на обумовлений строк, залишаючи за собою право використовувати винахід (корисну модель) в частині, що не передається ліцензіату. При цьому ліцензіар не має права надавати ліцензії на використання винаходу (корисної моделі) іншій особі на цій же території в обсязі наданих ліцензіату прав.

За договором про невиключну ліцензію ліцензіар передає право на використання винаходу (корисної моделі) ліцензіату, залишаючи за собою право на використання винаходу (корисної моделі), включаючи право надання ліцензій іншим особам.

8. Договір про передачу права власності на винахід (корисну модель) і ліцензійний договір вважаються дійсними, якщо вони укладені у письмовій формі і підписані сторонами. Зазначені договори набирають чинності стосовно будь-якої іншої особи лише після їх реєстрації в Установі.

Строк реєстрації ліцензійного договору в Установі не повинен перевищувати 2 місяців.

9. Власник патенту на винахід, деклараційного патенту на винахід, крім патенту (деклараційного патенту) на секретний винахід чи деклараційного патенту на секретну корисну модель, має право подати до Установи для офіційної публікації заяву про готовність надання будь-якій особі дозволу на використання запатентованого винаходу (корисної моделі). У цьому разі річний збір за підтримання чинності патенту зменшується на 50 відсотків починаючи з року, наступного за роком публікації такої заяви.

Особа, яка виявила бажання скористатися зазначеним дозволом, зобов'язана укласти з власником патенту чи деклараційного патенту договір про платежі. Спори, що виникають під час виконання цього договору, вирішуються у судовому порядку.

Якщо жодна особа не заявила власнику патенту про свої наміри щодо використання винаходу (корисної моделі), він може подати до Установи письмове клопотання про відкликання своєї заяви. У цьому разі річний збір за підтримання чинності патенту сплачується у повному розмірі починаючи з року, наступного за роком публікації такого клопотання.

10. Права, що випливають з патенту, не зачіпають будь-які інші особисті майнові чи немайнові права винахідника, що регулюються іншим законодавством України.

Стаття 29. Обов'язки, що випливають з патенту

Власник патенту повинен сплачувати відповідні збори за підтримання чинності патенту і добросовісно користуватися виключним правом, що випливає з патенту.

Стаття 30. Примусове відчуження прав на винахід (корисну модель)

1. Якщо винахід (корисна модель), крім секретного винаходу (корисної моделі), не використовується або неповністю використовується в Україні протягом трьох років починаючи від дати публікації відомостей про видачу патенту або від дати, коли використання винаходу (корисної моделі) було припинено, то будь-яка особа, яка має бажання і виявляє готовність використовувати винахід (корисну модель), у разі відмови власника прав від укладення ліцензійного договору може звернутися до суду із заявою про надання їй дозволу на використання винаходу (корисної моделі) на умовах невиключної ліцензії.

Якщо власник патенту не доведе, що факт невикористання винаходу (корисної моделі) зумовлений поважними причинами, суд виносить рішення про надання дозволу заінтересованій особі на використання винаходу (корисної моделі) на умовах невиключної ліцензії з визначенням обсягу його використання, строку дії дозволу, розміру та порядку виплати винагороди власнику патенту.

2. Власник патенту зобов'язаний дати дозвіл (видати ліцензію) на використання винаходу (корисної моделі) власнику пізніше виданого патенту, якщо винахід (корисна модель) останнього призначений для досягнення іншої мети або має значні техніко-економічні переваги і не може використовуватися без порушення прав власника раніше виданого патенту. Дозвіл дається в обсязі, необхідному для використання винаходу (корис-

ної моделі) власником пізніше виданого патенту. При цьому власник раніше виданого патенту має право отримати ліцензію на прийнятних умовах для використання винаходу (корисної моделі), що охороняється пізніше виданим патентом.

3. Виходячи з інтересів суспільства та за умови воєнного та надзвичайного стану Кабінет Міністрів України має право дозволити використання винаходу (корисної моделі) визначеній ним особі без згоди власника патенту (деклараційного патенту) на умовах невиключної ліцензії з виплатою йому відповідної компенсації.

4. Власник патенту (деклараційного патенту) на секретний винахід чи деклараційного патенту на секретну корисну модель може видати ліцензію на використання його винаходу (корисної моделі) тільки особі, що має дозвіл доступу до цього винаходу (корисної моделі) від Державного експерта.

Якщо зазначена особа не може досягти із власником такого патенту згоди щодо надання ліцензії, Кабінет Міністрів України має право дозволити особі, визначеній Державним експертом, використання секретного винаходу (корисної моделі) без згоди власника патенту, на умовах невиключної ліцензії з виплатою йому відповідної компенсації.

5. Спори щодо умов видачі ліцензій і виплати компенсацій та їх розміру вирішуються у судовому порядку.

Стаття 31. Дії, які не визнаються порушенням прав

1. Будь-яка особа, яка до дати подання до Установи заявки або, якщо заявлено пріоритет, до дати її пріоритету в інтересах своєї діяльності з комерційною метою добросовісно використала в Україні технологічне (технічне) вирішення, тотожне заявленому винаходу (корисній моделі), чи здійснила значну і серйозну підготовку для такого використання, зберігає право на безоплатне продовження цього використання або на використання винаходу (корисної моделі), як це передбачалося зазначеною підготовкою (право попереднього користування).

Право попереднього користування обмежується тим обсягом використання тотожного заявленому винаходу вирішення, яким воно було на дату подання заявки.

Право попереднього користування може передаватися або переходити до іншої особи тільки разом з підприємством чи діловою практикою або тією частиною підприємства чи ділової практики, в яких було використано вирішення, тотожне заявленому винаходу (корисній моделі), чи здійснено значну і серйозну підготовку для такого використання.

2. Не визнається порушенням прав, що випливають з патенту, використання запатентованого винаходу (корисної моделі):

в конструкції чи при експлуатації транспортного засобу іноземної держави, який тимчасово або випадково перебуває у водах, повітряному просторі чи на території України, за умови, що винахід (корисна модель) використовується виключно для потреб зазначеного засобу;

без комерційної мети;

з науковою метою або в порядку експерименту;

за надзвичайних обставин (стихійне лихо, катастрофа, епідемія тощо);

при разовому виготовленні ліків в аптеках за рецептом лікаря.

3. Не визнається порушенням прав, що випливають з патенту, введення в господарський обіг виготовленого із застосуванням запатентованого винаходу (корисної моделі) продукту будь-якою особою, яка придбала його без порушення прав власника.

Продукт, виготовлений із застосуванням запатентованого винаходу (корисної моделі), вважається придбаним без порушення прав власника патенту, якщо цей продукт був виготовлений і (або) після виготовлення введений в обіг власником патенту чи іншою особою за його спеціальним дозволом (ліцензією).

4. Не визнається порушенням прав, що випливають з патенту, використання з комерційною метою винаходу будь-якою особою, яка придбала продукт, виготовлений із застосуванням запатентованого винаходу, і не могла знати, що цей продукт був виготовлений чи введений в обіг з порушенням прав, що надаються патентом. Проте після одержання відповідного повідомлення власника прав зазначена особа повинна припинити використання продукту або виплатити власнику прав відповідні кошти, розмір яких встановлюються відповідно до законів або за згодою сторін. Спори щодо цих розрахунків та порядку їх виплати вирішуються у судовому порядку.

Розділ VI. ПРИПИНЕННЯ ДІЇ ПАТЕНТУ ТА ВИЗНАННЯ ЙОГО НЕДІЙСНИМ

Стаття 32. Припинення дії патенту

1. Власник патенту в будь-який час може відмовитися від нього повністю або частково на підставі заяви, поданої до Установи. Зазначена відмова набирає чинності від дати публікації відомостей про це в офіційному бюлетені Установи.

Не допускається повна або часткова відмова від патенту без попередження особи, якій надано право на використання винаходу за ліцензійним договором, зареєстрованим в Установі, а також у разі накладення арешту на майно, описане за борги, якщо до його складу входять права, що засвідчуються патентом.

2. Дія патенту припиняється у разі несплати у встановлений строк річного збору за підтримання його чинності.

Річний збір за підтримання чинності патенту сплачується за кожний рік його дії, починаючи від дати подання заявки. Документ про першу сплату зазначеного збору має надійти до Установи не пізніше 4 місяців від дати публікації відомостей про видачу патенту. Документ про сплату збору за кожний наступний рік має надійти або бути відправленим до Установи до кінця поточного року дії патенту за умови сплати збору протягом його останніх 4 місяців.

Дія патенту припиняється з першого дня року, за який збір не сплачено.

Річний збір за підтримання чинності патенту може бути сплачений протягом 12 місяців після закінчення встановленого строку. У цьому випадку розмір річного збору збільшується на 50 відсотків. При сплаті збору дія патенту відновлюється.

Якщо збір не сплачено протягом цих 12 місяців, Установа публікує у своєму офіційному бюлетені інформацію про припинення дії патенту.

Збір за підтримку чинності патенту (деклараційного патенту) на секретний винахід чи деклараційного патенту на секретну корисну модель не сплачується.

Стаття 33. Визнання патенту недійсним

1. Патент може бути визнано недійсним повністю або частково у разі:

а) невідповідності запатентованого винаходу (корисної моделі) умовам патентоздатності, що визначені цим Законом;

б) наявності у формулі винаходу (корисної моделі) ознак, яких не було у поданій заявці;

в) порушення вимог частини другої статті 37 цього Закону.

2. Будь-яка особа може оскаржити видачу патенту до суду, а протягом 6 місяців від дати публікації відомостей про його видачу подати до Апеляційної палати заперечення проти видачі патенту.

3. Заперечення проти видачі патенту має бути розглянуто Апеляційною палатою протягом 4 місяців від дати його надходження, а при розгляді нею заперечення проти видачі деклараційного патенту на винахід (корисну модель) — 4 місяців від дати надходження експертного висновку про відповідність винаходу (корисної моделі) умовам патентоздатності.

Власник патенту повинен бути ознайомлений із запереченням. Апеляційна палата розглядає заперечення в межах мотивів, викладених у ньому. Особа, яка подала заперечення, а також власник патенту можуть брати участь у його розгляді. Рішення Апеляційної палати може бути оскаржено в судовому порядку.

Якщо заперечення проти видачі патенту не надійшло до Апеляційної палати у встановлений строк, патент може бути визнано недійсним тільки у судовому порядку.

4. Строк оскарження видачі патенту до Апеляційної палати може бути продовжений, але не більше ніж на 6 місяців. За його продовження сплачується збір.

Порядок оскарження видачі патенту до Апеляційної палати та порядок продовження строку оскарження встановлюються Установою.

5. При оскарженні видачі деклараційного патенту на винахід (корисну модель) до суду суд може призначити експертизу щодо відповідності винаходу (корисної моделі) умовам патентоздатності.

6. Експертний висновок щодо відповідності винаходу (корисної моделі) умовам патентоздатності Установа надає будь-якій особі, яка подала клопотання про проведення кваліфікаційної експертизи і сплатила за її проведення встановлений збір.

7. При визнанні патенту чи його частини недійсним Установа повідомляє про це у своєму офіційному бюлетені.

Патент або його частина, визнані недійсними, вважаються такими, що не набрали чинності від дати публікації відомостей про видачу патенту.

Розділ VII. ЗАХИСТ ПРАВ

Стаття 34. Порушення прав власника патенту

1. Будь-яке посягання на права власника патенту, передбачені статтею 28 цього Закону, вважається порушенням прав власника патенту, що тягне за собою відповідальність згідно з чинним законодавством України.

2. Власник патенту може вимагати:

припинення дій, що порушують або створюють загрозу порушення його права, і відновлення становища, що існувало до порушення права;

стягнення завданих збитків, включаючи неодержані доходи;

відшкодування моральної шкоди;

вжиття інших передбачених законодавчими актами заходів, пов'язаних із захистом прав власника патенту.

Вимагати поновлення порушених прав власника патенту може також особа, яка має право на використання винаходу (корисної моделі) за ліцензійним договором, якщо інше не передбачено цим договором.

Стаття 35. Спори, що вирішуються у судовому порядку

1. Спори, пов'язані із застосуванням цього Закону, вирішуються судом, арбітражним або третейським судом у порядку, встановленому чинним законодавством України.

2. Суди відповідно до їх компетенції розглядають спори про:

визнання патенту недійсним;

авторство на винахід (корисну модель);

встановлення власника патенту;

порушення майнових прав власника патенту;

укладання та виконання ліцензійних договорів;

надання примусової ліцензії;

право попереднього користування;

винагороду винахіднику;

компенсації.

Суди розглядають також інші спори, пов'язані з охороною прав, що надаються цим Законом.

Розділ VIII. ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 36. Збори

За подання заявок, проведення їх експертиз, державну реєстрацію та видачу патентів, підтримання їх чинності, продовження строку дії тощо сплачуються збори. Розмір зборів, передбачених цим Законом, строки і порядок їх сплати визначаються Кабінетом Міністрів України.

Кошти, одержані від зборів та за надані послуги, зараховуються до Державного бюджету України і використовуються для розвитку державної системи правової охорони промислової власності.

Стаття 37. Патентування винаходу (корисної моделі) в іноземних державах

1. Будь-яка особа має право запатентувати винахід (корисну модель) в іноземних державах.

2. До подання заявки на одержання охоронного документа на винахід (корисну модель) в орган іноземної держави, в тому числі міжнародної заявки, заявник зобов'язаний подати заявку до Установи і повідомити її про наміри здійснити таке патентування.

У разі відсутності заборони протягом 3 місяців від дати надходження цього повідомлення до Установи заявку на одержання патенту на винахід (корисну модель) може бути подано в орган іноземної держави.

Установа може в необхідних випадках дозволити запатентувати винахід (корисну модель) в іноземних державах раніше зазначеного строку.

3. Якщо патентування винаходу провадиться за процедурою Договору про патентну кооперацію, міжнародна заявка подається до Установи.

Стаття 38. Державне стимулювання створення та використання винаходів (корисних моделей)

Держава стимулює створення і використання винаходів (корисних моделей), встановлює винахідникам і особам, які використовують їх, пільгові умови оподаткування та кредитування, надає їм інші пільги відповідно до чинного законодавства України.

Винахідникам високоефективних використовуваних винаходів (корисних моделей) може присвоюватися почесне звання «Заслужений винахідник України».

Розділ IX. ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Заявки на видачу патентів України на винаходи строком дії п'ять років без проведення експертизи по суті (далі — патенти строком дії п'ять років), подані відповідно до Постанови Верховної Ради України від 23 грудня 1993 року «Про введення в дію Закону України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі», діловодство за якими не було завершено до 31 жовня 1998 року, розглядаються Установою як заявки на видачу деклараційних патентів на винаходи.

2. За заявками на видачу патентів строком дії п'ять років, за якими до 31 жовтня 1998 року було прийнято рішення про видачу патенту, але не здійснено державну реєстрацію і публікацію відомостей про видачу патентів, Установа видає деклараційні патенти на винаходи і публікує відомості про їх видачу за умови сплати відповідного збору.

Власники патентів на винаходи строком дії п'ять років можуть подавати клопотання про проведення кваліфікаційної експертизи і перетворення патенту в порядку, встановленому для деклараційних патентів статтею 26 цього Закону.

Розділ X. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. Встановити, що до приведення законодавства у відповідність із цим Законом інші закони та нормативно-правові акти застосовуються у частині, що не суперечить цьому Закону.

3. Кабінету Міністрів України у тримісячний строк з дня набрання чинності цим Законом подати до Верховної Ради України пропозиції про приведення законодавчих актів України у відповідність з цим Законом.

4. Встановити, що після набрання чинності цим Законом втрачають чинність:

Постанова Верховної Ради України від 19 січня 1995 року «Про затвердження Положення про порядок оформлення та використання прав на винаходи, корисні моделі і промислові зразки, що становлять державну таємницю» (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 3, ст.23);

абзаци десятий і одинадцятий пункту 3 і пункт 4 Постанови Верховної Ради України від 23 грудня 1993 року «Про введення в дію Закону України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., № 7, ст.33; 1997 р., № 40, ст.269)».

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ, 1 червня 2000 року.
№ 1771-III.

Колонка оглядача

Знижуємо ставки, панове!

Податковий кодекс, про який так довго говорено в Україні, нарешті готовий. І хоча 400 сторінок запропонованих урядом норм і правил залишаються поки що проектом (до затвердження Верховною Радою), про деякі його особливості варто поміркувати.

Отже, головна родзинка кодексу — гранично низькі ставки оподаткування. Цифри справді вражають. Так, максимальний податок на доходи фізичних осіб пропонується 20 відсотків. При цьому не має значення, скільки людина заробляє в місяць, — 541 гривню (близько 100 у. о.) чи 54 000 гривень (близько 10 000 у. о.).

Автори проекту наголошують, що у Голландії така ставка дорівнює 60, у Данії — 59, в Ізраїлі — 50 відсоткам. Нам усім що, кричати ура? Їй-бо, не хочеться. Адже, по суті, такий підхід — не що інше, як заморожування заробітної плати.

Пояснимо. За зарплати, приміром, 539 грн. бухгалтерія з вашого доходу вирахує 10 відсотків, і на руки (чистий доход) ви отримаєте 485 грн. 10 коп. А за зарплати 541 грн. отримаєте лише 432 грн. 80 коп. Легко підрахувати, що негативне сальдо чистого доходу зміниться на користь працівника на 1 гривню за офіційної зарплати 607 гривень замість 539! При цьому держава (у вигляді прибуткового податку плюс нарахування на фонд заробітної плати) додатково одержить 99 грн. 47 коп., майже у 100 разів більше, ніж працівник!

Пригадаймо експеримент академіка Абалкіна — батька горбачовських економічних конвульсій. Наприкінці 80-х років з метою стимулювання зростання виробництва товарів народного вжитку через підвищення купівельного попиту населення він запропонував не обмежувати зростання зарплати. Та поставив жорстку вимогу: піднімаючи її на один карбованець, роботодавець віддасть державі три карбованці. Експеримент з тріском провалився.

Проект Податкового кодексу передбачає, як бачимо, не абалкінське співвідношення 1 до 3, а наше, українське. Хоча мету проголошено майже ту само: стимулювання вітчизняного виробника через підвищення купівельного попиту плюс бажання позбутися тіньових виплат зарплати у конвертах. Хто там у нас думкою багатіє?

Клондайк для бюрократії

Особливе захоплення має викликати розділ проекту кодексу, що регламентує стосунки податкової інспекції з платниками податків, які завинили. Звичайно, у самих податківців. Бо він, отой розділ, передбачає досягнення... податкового компромісу! Певна річ, у випадках, коли за фактами виявлених порушень передбачено донарахування податків, накручування пені і штрафів, арешти рахунків і активів, накладення адміністративних стягнень.

Неважко уявити собі ситуацію, за якої всі ці накрутки досягли, приміром, одного мільйона гривень. Хто захоче платити таку суму? Тим часом довести, що підприємство навіть за найбільшого напруження фізичних і моральних сил спроможне сплатити лише 100 тисяч — задачка не надто складна. Тим більш якщо податковий інспектор ладний іти на компроміс. Так і кортить сказати: ладен! Але за окрему плату.

Сам по собі податковий компроміс — річ не така вже й погана. Зрештою, для держави, як і для кожного з нас, корисніша синиця в руці, аніж журавель у небі. Та й практика переконує, що за жорсткого наїзду податківців багато які наші підприємства просто припиняють своє існування.

Та податкові компроміси доречні там, де високий рівень правової й економічної культури суспільства. І навпаки, рівень корумпованості не виходить за допустимі межі. Одне слово, передбачений проектом консенсус між фіскальними органами і платниками податків якнайкраще відповідає нашому менталітету. А ви як гадаєте?

Піфагорові штани

Мене особисто просто-таки чарують ліберальні інтонації авторів проекту стосовно зменшення ставок з такого популярного серед підприємців податку, як ПДВ. Заборгованість його платників становить 6,5 млрд. гривень. Отже, робить висновок пан Азаров, головний український податківець, фіскальний тягар у 20 відсотків за ПДВ — непосильний для наших заповзятливих співвітчизників. Знизимо його, клятого, до 15 відсотків. Ура!

Щоправда, при цьому якось затушовується той факт, що заборгованість держави з повернення кредитів з ПДВ перевищує недоїмки на 1 млрд. з гаком. Це в усьому світі, як піфагорові штани, дебет і кредит завжди рівні у будь-якому балансі. Хоч у підприємця-одинака, хоч у держави. Така азбука фінансового обліку. В усьому світі. Але не в нас, не в нас.

Слово честі, остобісіло повторювати, що ПДВ доречний у тих країнах, яким загрожує криза перевиробництва. Власне кажучи, його тридцять років тому й вигадали французькі економісти, аби утримати в шорах запал розбуялих підприємців.

Якщо судити з того, як наші керманичі чіпляються за ПДВ замість того, щоб на перехідному етапі запровадити всім зрозумілий і простий податок з обороту, нашій рідній неньці не сьогодні-завтра загрожує криза перевиробництва. У сільському господарстві. У машинобудуванні. В електроенергетиці. Воістину, дивні діла твої, Господи!

Ігор НАУМЕНКО.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про радіочастотний ресурс України

Цей Закон визначає правові, організаційні та економічні засади управління і використання радіочастотного ресурсу України, регулює відносини та визначає компетенцію органів, що здійснюють державне управління у сфері використання радіочастотного ресурсу, а також права та обов'язки користувачів радіочастотного ресурсу.

Метою цього Закону є створення правових засад ефективного використання радіочастотного ресурсу України для забезпечення її економічного, соціального, інформаційного і культурного розвитку, державної безпеки, обороноздатності, виконання міжнародних зобов'язань.

Розділ І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Терміни та їх визначення

У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

Адміністрація зв'язку та радіочастот України (АЗРЧ) — центральний орган виконавчої влади зі спеціальним статусом, на який згідно з законодавством покладаються функції Адміністрації зв'язку України і який забезпечує проведення державної політики у сфері розподілу і використання радіочастотного ресурсу України;

виділення радіочастот — рішення АЗРЧ про виділення радіочастотного ресурсу України системам радіозв'язку;

План використання радіочастотного ресурсу України — документ, який визначає перспективи використання радіочастотного ресурсу, порядок розроблення та прийняття якого визначається цим Законом;

використання радіочастотного ресурсу — діяльність користувачів радіочастотного ресурсу, пов'язана з випромінюванням електромагнітної енергії в межах радіочастотного спектра;

електромагнітна сумісність — здатність радіоелектронних засобів і радіовипромінювальних пристроїв одночасно функціонувати з обумовленою якістю в реальних умовах експлуатації з урахуванням впливу на них ненавмисних радіозавад і не створювати недопустимих радіозавад іншим радіоелектронним засобам і радіовипромінювальним пристроям;

користувач радіочастотного ресурсу — юридична або фізична особа, діяльність якої пов'язана з використанням радіоелектронних засобів та/чи радіовипромінювальних пристроїв в установленому законодавством порядку;

радіочастотний моніторинг — збирання, оброблення, збереження та аналіз інформації, державний нагляд та облік у сфері зв'язку та використання радіочастотного ресурсу;

радіочастотний ресурс — частина радіочастотного спектра, придатна для передавання та/чи приймання електромагнітної енергії;

радіоелектронний засіб — технічний засіб, призначений для передавання та/чи приймання радіосигналів радіослужбами;

радіозв'язок — електрозв'язок в інтерактивному режимі, який здійснюється з використанням радіохвиль;

радіовипромінювальний пристрій — технічний засіб (крім радіоелектронних засобів), що випромінює електромагнітну енергію в межах радіочастотного ресурсу;

радіочастотний спектр — безперервний інтервал радіочастот (електромагнітних хвиль у просторі без штучного спрямовуючого середовища) не вищий за 3 ТГц;

розподіл смуг радіочастот — визначення смуг радіочастот у Національній таблиці розподілу смуг радіочастот України з метою їх використання однією чи кількома радіослужбами;

Національна таблиця розподілу смуг радіочастот України — нормативно-правовий акт, який регламентує розподіл та умови використання частот радіослужбами в Україні, а також визначає категорії користувачів радіочастотного ресурсу;

смуга радіочастот — частина радіочастотного ресурсу, визначена певним інтервалом радіочастот;

радіослужба — служба передавання та/чи приймання радіохвиль для цілей електрозв'язку;

присвоєння радіочастоти (частотне присвоєння) — дозвіл на використання конкретної радіочастоти радіоелектронним засобом у визначених умовах, який видає спеціально уповноважений радіочастотний орган АЗРЧ;

радіозавади — електромагнітне випромінювання будь-якого походження, яке перешкоджає нормальному прийманню та/чи передаванню радіосигналів;

управління радіочастотним ресурсом України — цілеспрямована, узгоджена та скоординована діяльність органів, що здійснюють державне управління радіочастотним ресурсом України щодо раціонального використання радіоелектронних засобів і радіовипромінювальних пристроїв усіх призначень.

Стаття 2. Право власності на радіочастотний ресурс України

1. Радіочастотний ресурс України як її природний ресурс є об'єктом права власності Українського народу.

2. Від імені Українського народу права власника радіочастотного ресурсу України здійснюють органи державної влади в межах, визначених Конституцією України.

Стаття 3. Законодавство про радіочастотний ресурс України

Відносини у сфері управління і використання радіочастотного ресурсу України регулюються цим Законом, іншими законами України та нормативними актами, прийнятими відповідно до них.

Розділ II. УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ РАДІОЧАСТОТНОГО РЕСУРСУ УКРАЇНИ

Стаття 4. Засади управління у сфері радіочастотного ресурсу України

1. Розпорядження радіочастотним ресурсом та контроль за його використанням здійснюються органами державної влади України відповідно до закону.

2. Основними засадами управління у сфері радіочастотного ресурсу України є:

забезпечення і захист інтересів, прав і свобод громадян у процесі використання радіочастотного ресурсу;

забезпечення і захист інтересів та безпеки держави;

законодавче і нормативно-правове регулювання суспільних відносин у процесі використання радіочастотного ресурсу;

регулювання використання радіочастотного ресурсу, яке здійснюється шляхом розподілу, виділення, ліцензування і присвоєння радіочастот;

використання радіочастотного ресурсу на дозвільній та платній основі;

організація та забезпечення діяльності єдиної державної системи радіочастотного моніторингу;

здійснення заходів щодо запобігання та недопущення перевищення встановлених рівнів електромагнітного впливу на навколишнє природне середовище і здоров'я людини.

Стаття 5. Органи, що здійснюють управління у сфері радіочастотного ресурсу

1. Органом управління у галузі зв'язку, розподілу та використання радіочастотного ресурсу в Україні є центральний орган виконавчої влади зі спеціальним статусом — Адміністрація зв'язку та радіочастот України (далі — АЗРЧ).

2. Повноваження АЗРЧ визначаються цим Законом, Законом України «Про зв'язок» та іншими законодавчими актами України.

3. Повноваження АЗРЧ покладаються на Державний комітет зв'язку та інформатизації України.

4. До сфери управління АЗРЧ належить спеціально уповноважений радіочастотний орган — Український державний центр радіочастот та нагляду за зв'язком (Центр «Укрчастотнагляд»), який виконує функції Державної інспекції електрозв'язку України.

5. Основними структурними підрозділами Центру «Укрчастотнагляд» є:

служба загальних радіочастотних присвоєнь;

служба спеціальних радіочастотних присвоєнь;

служби радіомоніторингу, науково-технічного забезпечення системи управління радіочастотним ресурсом, міжнародно-правового захисту радіочастот, Державної інспекції електрозв'язку та інші структурні підрозділи.

6. Інші спеціально уповноважені органи виконавчої влади здійснюють функції державного управління у сфері радіочастотного ресурсу в межах повноважень, визначених законами України.

7. Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення здійснює повноваження щодо управління у сфері радіочастотного ресурсу України в частині використання частот та каналів мовлення відповідно до законів України.

Стаття 6. Компетенція органів управління у сфері використання радіочастотного ресурсу України

1. Адміністрація зв'язку та радіочастот України:

здійснює проведення державної політики у сфері використання радіочастотного ресурсу України, розподіл, виділення, ліцензування використання і присвоєння радіочастот;

координує і контролює діяльність Центру «Укрчастотнагляд», затверджує його Статут і Положення про Державну інспекцію електрозв'язку;

розробляє проекти нормативно-правових актів, концепцій, програм з питань розподілу, виділення, ліцензування використання та присвоєння радіочастот, а також готує пропозиції щодо їх вдосконалення;

розробляє і в установленому порядку затверджує Національну таблицю розподілу смуг радіочастот України;

затверджує порядок розроблення, модернізації, виробництва, реалізації, придбання, продажу, використання, забезпечення електромагнітної сумісності в Україні та ввезення з-за кордону в Україну радіоелектронних засобів та радіовипромінювальних пристроїв;

розробляє відповідно до вимог Закону України «Про систему оподаткування» ставки зборів за використання радіочастотного ресурсу України і платежів за видачу ліцензій на використання радіочастот;

затверджує науково обгрунтовані тарифи на роботи (послуги), які виконуються (надаються) Центром «Укрчастотнагляд» щодо присвоєння радіочастот, позивних сигналів, оформлення відповідних дозволів на виготовлення, реалізацію (продаж), використання радіоелектронних засобів на території України, ввезення їх з-за кордону, державного нагляду за їх роботою та забезпечення електромагнітної сумісності;

узгоджує тематичні плани науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт щодо розподілу, виділення, ліцензування використання і присвоєння радіочастот, забезпечення електромагнітної сумісності радіоелектронних засобів і радіовипромінювальних пристроїв, а також затверджує висновки стосовно доцільності проведення і фінансування цих робіт;

подає пропозиції до проекту Закону України про Державний бюджет України в частині фінансування заходів щодо підвищення ефективності використання радіочастотного ресурсу України, розподілу, виділення і присвоєння радіочастот, їх міжнародно-правового захисту, забезпечення електромагнітної сумісності радіоелектронних засобів, а також забезпечення функціонування системи радіочастотного моніторингу;

представляє Україну в Міжнародному союзі електрозв'язку та в інших міжнародних організаціях з питань використання радіочастотного ресурсу, в установленому порядку організовує реалізацію їх відповідних рішень та бере участь у розробленні відповідних проектів міжнародних договорів України;

встановлює стандарти щодо використання радіочастотного ресурсу України;

здійснює інші повноваження в межах, передбачених законами України.

2. Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення:

розробляє та погоджує з АЗРЧ правила використання каналів мовлення, які виділено для телебачення і радіомовлення;

здійснює контроль за розподілом та використанням радіочастотного ресурсу для потреб телерадіомовлення, а також дотриманням встановленого порядку використання каналів мовлення.

3. Генеральний штаб Збройних Сил України:

присвоює спеціальним користувачам радіочастоти, позивні сигнали;

видає спеціальним користувачам дозволи на розроблення, модернізацію, виробництво, придбання, використання радіоелектронних засобів і радіовипромінювальних пристроїв на території України та на ввезення їх з-за кордону;

здійснює радіочастотний моніторинг, облік та нагляд за використанням спеціальними користувачами радіочастотного ресурсу.

4. Положення пунктів першого і другого статті 10, пункту другого статті 17, пункту третього статті 18, пункту третього статті 23 цього Закону діють щодо спеціальних користувачів радіочастотного ресурсу з врахуванням положень частини третьої цієї статті.

Стаття 7. Повноваження Українського державного центру радіочастот та нагляду за зв'язком

Український державний центр радіочастот та нагляду за зв'язком:

присвоює радіочастоти, позивні сигнали;

видає дозволи на розроблення, модернізацію, виробництво, придбання, реалізацію, продаж, використання радіоелектронних засобів і радіовипромінювальних пристроїв на території України, а також на ввезення їх з-за кордону спеціальним та загальним користувачам;

здійснює радіочастотний моніторинг, облік та державний нагляд за використанням радіочастотного ресурсу України спеціальними та загальними користувачами;

в установленому порядку бере участь у роботі Міжнародного союзу електрозв'язку та у роботі інших міжнародних організацій з питань використання радіочастотного ресурсу, включаючи здійснення міжнародно-правового захисту і координації частотних присвоєнь;

бере участь у підготовці проектів законів та інших нормативно-правових актів, а також в проведенні наукових і експериментальних досліджень з питань використання радіочастотного ресурсу України;

здійснює інші повноваження відповідно до законів України.

Стаття 8. Національна таблиця розподілу смуг радіочастот України

1. Розподіл смуг радіочастот визначається Національною таблицею розподілу смуг радіочастот України, яка є нормативно-правовим актом, що регламентує використання радіочастот радіослужбами.

2. Національна таблиця розподілу смуг радіочастот України розробляється АЗРЧ з урахуванням інтересів України за участю зацікавлених міністерств, інших центральних органів виконавчої влади та Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення на основі Регламенту радіозв'язку Міжнародного союзу електрозв'язку, рекомендацій інших міжнародних організацій, членом яких є Україна.

3. Національна таблиця розподілу смуг радіочастот України складається з трьох граф:

у першій графі — визначається розподіл смуг частот між радіослужбами і даються примітки, рекомендовані Регламентом радіозв'язку Міжнародного союзу електрозв'язку, зміст яких викладається наприкінці Таблиці;

у другій графі — визначаються розподіл смуг частот між радіослужбами в Україні і даються примітки до нього, зміст яких викладається наприкінці Таблиці;

у третій графі — визначаються смуги радіочастот в Україні, а саме:

1) смуги радіочастот загального використання — призначені для переважного використання радіоелектронними засобами загального призначення;

2) смуги радіочастот спеціального використання — призначені для використання радіоелектронними засобами спеціального призначення.

4. АЗРЧ, з урахуванням інтересів України, організовує діяльність щодо зближення розподілу смуг радіочастот, визначеного Національною таблицею розподілу смуг радіочастот України, з розподілом смуг радіочастот, рекомендованим Міжнародним союзом електрозв'язку, а також щодо розширення смуг радіочастот для загального використання, в тому числі шляхом конверсії та перерозподілу радіочастотного ресурсу України.

5. АЗРЧ публікує Національну таблицю розподілу смуг радіочастот України.

Стаття 9. Виділення радіочастот

1. Порядок виділення радіочастот встановлюється АЗРЧ.

2. Виділення радіочастот є підставою для ліцензування використання радіочастот та/чи присвоєння радіочастот радіоелектронним засобам та радіовипромінювальним пристроям у виділених смугах радіочастот.

3. Виділення радіочастот вноситься до Плану використання радіочастотного ресурсу України.

4. План використання радіочастотного ресурсу України повинен відповідати основним положенням Національної таблиці розподілу смуг радіочастот України і передбачати виділення радіочастот усім типам дозволених радіотехнологій.

5. Розробка, модернізація, виробництво, реалізація, придбання, проектування, будівництво, використання радіоелектронних засобів та радіовипромінювальних пристроїв на території України та ввезення їх з-за кордону без наявності рішення щодо виділення радіочастот забороняється.

6. План використання радіочастотного ресурсу України розробляється Центром «Укрчастотнагляд» і затверджується АЗРЧ.

Стаття 10. Присвоєння радіочастот

1. Частотні присвоєння здійснюються Центром «Укрчастотнагляд» на термін д[illegible] відповідної ліцензії (для телерадіокомпаній —ліцензії на частину або канал мовлення) на підставі вимог Національної таблиці розподілу смуг радіочастот України, Плану використання радіочастот радіосистемами в Україні, ліцензії на використання радіочастот, за умов забезпечення електромагнітної сумісності відповідних радіоелектронних засобів і радіовипромінювальних пристроїв.

2. Частотні присвоєння можуть бути анульовані Центром «Укрчастотнагляд» через місяць після письмового попередження користувача у випадку, коли вони не використовуються із заявленою метою більше одного року, а також у разі порушення умов та порядку частотного присвоєння.

3. Забороняється підприємницька діяльність у смугах радіочастот спеціального використання.

4. Порядок присвоєнь радіочастот затверджується АЗРЧ.

Стаття 11. Захист інтересів держави

1. Потреби усіх користувачів радіочастотного ресурсу України, а також надання пріоритетів окремим групам користувачів забезпечуються внесенням відповідних записів до Національної таблиці розподілу смуг радіочастот України і рішень до Плану використання радіочастотного ресурсу радіосистемами в Україні.

2. Захист інтересів держави щодо використання радіочастотного ресурсу України, в тому числі і на міжнародному рівні, здійснюється АЗРЧ.

Стаття 12. Використання радіочастотного ресурсу в умовах воєнного або надзвичайного стану

Тимчасові обмеження по всій території України чи в окремих її регіонах на використання радіоелектронних засобів і радіовипромінювальних пристроїв будь-яких форм власності в умовах воєнного або надзвичайного стану вводяться у порядку, передбаченому законом.

Стаття 13. Особливості регулювання використання радіочастотного ресурсу України суднами, космічними системами та літальними апаратами

Регулювання використання радіочастотного ресурсу України суднами та іншими плавзасобами, космічними системами та літальними апаратами здійснюється з урахуванням вимог законодавства України та міжнародних договорів України з участю відповідних центральних органів виконавчої влади.

Стаття 14. Особливості використання радіочастотного ресурсу України аматорською радіослужбою

Використання радіочастотного ресурсу України аматорською радіослужбою визначається Регламентом аматорського радіозв'язку України, який розробляється та затверджується АЗРЧ за участю громадських організацій радіоаматорів України з урахуванням рекомендацій міжнародних організацій зв'язку, і повинно забезпечувати ефективне функціонування аматорського радіозв'язку в Україні.

Стаття 15. Особливості використання радіочастотного ресурсу України аудіовізуальними засобами масової інформації

1. Порядок використання радіочастот телерадіоорганізаціями, розподілу смуг радіочастот, а також контролю за ефективним використанням радіочастотного ресурсу для потреб телерадіомовлення визначається законами України «Про телебачення і радіомовлення», «Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення» та цим Законом.

2. Присвоєння радіочастот для потреб телебачення і радіомовлення здійснюється за поданням Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення.

3. Обмеження, тимчасове зупинення чи припинення використання радіоелектронних засобів та радіовипромінювальних пристроїв, які використовуються телерадіоорганізаціями, можуть бути встановлені судом або у визначеному законом порядку, встановлені Національною радою України з питань телебачення і радіомовлення та АЗРЧ, якщо їх використання порушує закони України, становить загрозу здоров'ю громадян чи національній безпеці України.

4. Платежі за використання радіочастотного ресурсу телерадіоорганізаціями, які працюють на підставі ліцензії Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення, здійснюються Національною радою.

5. Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення здійснює платежі за рахунок надходжень від грошового збору за видачу телерадіоорганізаціям ліцензій на право мовлення.

Стаття 16. Розробка, модернізація, виробництво, реалізація, придбання, проектування та будівництво, використання радіоелектронних засобів і радіовипромінювальних пристроїв на території України та ввезення їх з-за кордону

1. Радіоелектронні засоби та радіовипромінювальні пристрої на території України розробляються, модернізуються, виробляються, реалізовуються, придбаваються, проектуються, будуються, використовуються та ввозяться з-за кордону на дозвільній основі.

2. Перелік радіоелектронних засобів та радіовипромінювальних пристроїв, для розроблення, модернізації, виробництва, реалізації, придбання, проектування, будівництва, використання та ввезення з-за кордону яких не потрібні дозволи, визначає АЗРЧ.

3. Юридичні та фізичні особи здійснюють розробку, модернізацію, виробництво, реалізацію, придбання, проектування, будівництво, використання радіоелектронних засобів та радіовипромінювальних пристроїв на території України та ввезення їх з-за кордону при наявності рішення про виділення смуг радіочастот.

4. Розробка, модернізація, виробництво, реалізація, придбання, проектування, будівництво, використання радіоелектронних засобів та радіовипромінювальних пристроїв на території України та ввезення їх з-за кордону, не визначених переліком, без відповідного дозволу, а також не сертифікованих згідно з законодавством, забороняється.

Стаття 17. Радіочастотний моніторинг у сфері використання радіочастотного ресурсу України

1. Радіочастотний моніторинг у сфері використання радіочастотного ресурсу України здійснюється з метою визначення наявного для використання радіочастотного ресурсу та розроблення науково обґрунтованих рекомендацій для прийняття відповідних рішень у сфері використання радіочастотного ресурсу.

2. Організація і проведення радіочастотного моніторингу у сфері радіочастотного ресурсу України відповідно до законодавства здійснюються АЗРЧ і Центром «Укрчастотнагляд» у порядку, встановленому АЗРЧ.

Стаття 18. Державний нагляд за використанням радіочастотного ресурсу

1. Метою державного нагляду за використанням радіочастотного ресурсу є вирішення завдань дотримання законодавства, інтересів та безпеки держави і громадян України, забезпечення електромагнітної сумісності радіоелектронних засобів та радіовипромінювальних пристроїв будь-якого призначення, здійснення контролю за дотриманням встановленого порядку використання радіочастотного ресурсу, радіоелектронних засобів, норм радіовипромінювання і допустимих індустріальних завад радіоприйманню та запобігання правопорушенням у цій сфері.

2. Державний нагляд за використанням радіочастотного ресурсу здійснюється щодо користувачів як спеціальної, так і загальної категорій.

3. Державний нагляд за використанням радіочастотного ресурсу здійснюють АЗРЧ та Центр «Укрчастотнагляд».

4. При здійсненні державного нагляду посадові особи органів державного управління у сфері використання радіочастотного ресурсу України (керівники та їх заступники, а також інші працівники цих органів, спеціально уповноважені наказами їх керівників) відповідно до своїх службових обов'язків мають право:

на доступ у приміщення з метою перевірки розміщених у них радіоелектронних засобів і радіовипромінювальних пристроїв, на використання яких видано або необхідно отримати дозвіл, а також у випадку, коли зазначені засоби чи пристрої створюють радіозавади;

перевіряти додержання актів законодавства та інших нормативних актів про використання радіочастотного ресурсу всіма без винятку юридичними та фізичними особами, отримувати від них необхідні пояснення, матеріали та інформацію;

в межах своїх повноважень надавати обов'язкові для виконання розпорядження (приписи) про усунення порушень і недоліків у сфері використання радіочастотного ресурсу;

в порядку, встановленому законом, обмежувати, тимчасово зупиняти чи припиняти використання радіоелектронних засобів і радіовипромінювальних пристроїв, які не відповідають вимогам нормативно-правових актів про використання радіочастотного ресурсу України;

порушувати в установленому законом порядку питання щодо притягнення до відповідальності юридичних і фізичних осіб, винних у порушенні законодавства про використання радіочастотного ресурсу України.

Стаття 19. Ліцензування використання радіочастот

1. Ліцензування є одним із методів регулювання діяльності у сфері використання радіочастотного ресурсу України.

2. АЗРЧ надає ліцензії на використання радіочастотного ресурсу. Порядок надання ліцензії користувачам радіочастотного ресурсу України визначається Кабінетом Міністрів України.

3. Телерадіоорганізаціям — користувачам каналів мовлення ліцензії на використання радіочастот видаються в порядку, визначеному Національною радою України з питань телебачення і радіомовлення і погодженому з АЗРЧ.

4. Порядок надання дозволів на експлуатацію радіоелектронних засобів мовлення визначається АЗРЧ за погодженням з Національною радою України з питань телебачення і радіомовлення.

5. Рішення АЗРЧ про видачу ліцензії на використання радіочастот або про відмову у її видачі приймається у термін не пізніше 60 календарних днів з дня одержання АЗРЧ заяви на отримання ліцензії. У рішенні про відмову у видачі ліцензії повинні бути вказані причини відмови.

6. За видачу ліцензії встановлюється плата у визначених державними нормативними актами обсягах.

7. Термін дії ліцензії на використання радіочастотного ресурсу України визначається АЗРЧ, але не може бути меншим, ніж 5 років.

8. Продовження терміну дії ліцензії на використання радіочастотного ресурсу України здійснюється в порядку, встановленому для її отримання. Після припинення користувачем радіочастотного ресурсу України своєї діяльності надана АЗРЧ ліцензія втрачає силу.

9. У разі порушення користувачем радіочастотного ресурсу України умов, зазначених у ліцензії, чи цього Закону АЗРЧ видає відповідне розпорядження про усунення порушень та/чи тимчасове зупинення її дії на термін до одного місяця.

10. У разі повторного порушення користувачем цього Закону та умов, зазначених у ліцензії, АЗРЧ може прийняти рішення про анулювання відповідної ліцензії в порядку, встановленому законом.

11. Рішення АЗРЧ про зупинення дії ліцензії чи її анулювання може бути оскаржене користувачем до суду або до арбітражного суду.

Стаття 20. Стандарти, норми і правила у сфері використання радіочастотного ресурсу

1. Стандарти, норми і правила, порядок проведення випробувань у сфері використання радіочастотного ресурсу України встановлюються АЗРЧ та підлягають опублікуванню і є обов'язковими на території України.

2. Зазначені стандарти, норми і правила встановлюються з урахуванням рекомендацій міжнародних організацій у сфері використання радіочастотного ресурсу.

Розділ III. КОРИСТУВАЧІ РАДІОЧАСТОТНОГО РЕСУРСУ УКРАЇНИ, ЇХ ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ

Стаття 21. Категорії користувачів радіочастотного ресурсу України

1. Категорії користувачів радіочастотного ресурсу України визначаються залежно від використання ними смуг радіочастот спеціального чи загального використання.

2. Перелік спеціальних користувачів радіочастотного ресурсу України визначається Кабінетом Міністрів України.

3. До загальних користувачів радіочастотного ресурсу України належать усі юридичні та фізичні особи, які не віднесені до спеціальних користувачів.

Стаття 22. Права та обов'язки користувачів радіочастотного ресурсу України

1. Користувачі радіочастотного ресурсу України мають право:

на використання радіочастотного ресурсу згідно з цим Законом та іншими нормативно-правовими актами;

оскаржувати в порядку, встановленому законодавством України, рішення органів державного управління радіочастотним ресурсом України або їх посадових осіб;

на відшкодування збитків від неправомірних дій чи бездіяльності органів державного управління радіочастотним ресурсом України або їх посадових осіб.

2. Користувачі радіочастотного ресурсу України зобов'язані:

додержуватися стандартів, норм і правил у сфері використання радіочастотного ресурсу України, умов наданої ліцензії, а також утримуватися від будь-яких дій, які можуть призвести до порушень законодавства про використання радіочастотного ресурсу України;

повідомити орган, який видав ліцензію та/чи відповідний дозвіл про тимчасове або постійне припинення використання радіочастотного ресурсу України;

надавати посадовим особам радіочастотних органів інформацію щодо тактико-технічних характеристик, застосування, розміщення радіоелектронних засобів та радіовипромінювальних пристроїв, а також пред'являти за їх вимогою відповідні ліцензії, дозволи, сертифікати, свідоцтва та інші документи, які відносяться до питань використання радіочастотного ресурсу України;

своєчасно вносити збір за використання радіочастотного ресурсу України, здійснення нагляду за його використанням та інші платежі, передбачені законами України.

Стаття 23. Радіозавади

1. АЗРЧ і Центр «Укрчастотнагляд» повинні вживати необхідних заходів для усунення радіозавад.

2. Власники радіоелектронних засобів і радіовипромінювальних пристроїв, які створюють радіозавади радіоелектронним засобам, завадостійкість яких відповідає стандартам, нормам і правилам, повинні здійснити усі необхідні для усунення чи обмеження дії радіозавад заходи відповідно до приписів органів державного нагляду за використанням радіочастотного ресурсу.

3. Якщо радіоелектронні засоби і радіовипромінювальні пристрої, що створюють радіозавади, та обладнання, що відчуває ці радіозавади, задовольняють відповідні норми і вимоги, але ці радіозавади заважають нормальному функціонуванню зазначеного обладнання, і якщо обидві сторони не досягли згоди стосовно заходів щодо усунення радіозавад, то органи державного нагляду за використанням радіочастотного ресурсу України повинні запропонувати обов'язкові для обох сторін заходи щодо усунення радіозавад, включаючи анулювання частотного присвоєння та/чи дозволів без компенсації збитків.

Розділ IV. ЕКОНОМІЧНІ ЗАСАДИ ВИКОРИСТАННЯ РАДІОЧАСТОТНОГО РЕСУРСУ УКРАЇНИ

Стаття 24. Плата за використання радіочастотного ресурсу України

1. Використання радіочастотного

(Закінчення на 10-й стор.).

Обличчя тисячоліть 2000

IV. 1501 — 2000 рр.

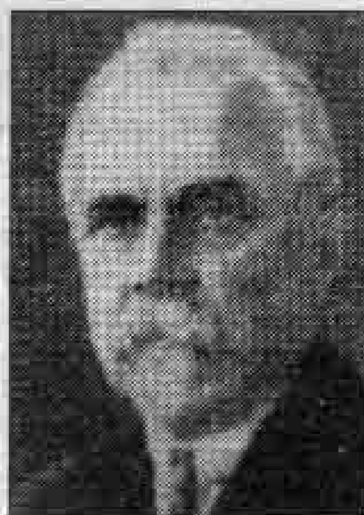

Володимир Шапошников (1870—1952) — хімік-технолог, академік

Петро Перемежко (1833—1894) — лікар, гістолог

Марко Безручко (1883—1944) — військовий діяч УНР

Олексій Петров (1910—1972) — фізик, академік

Микола Педошенко (народ. 1911) — актор

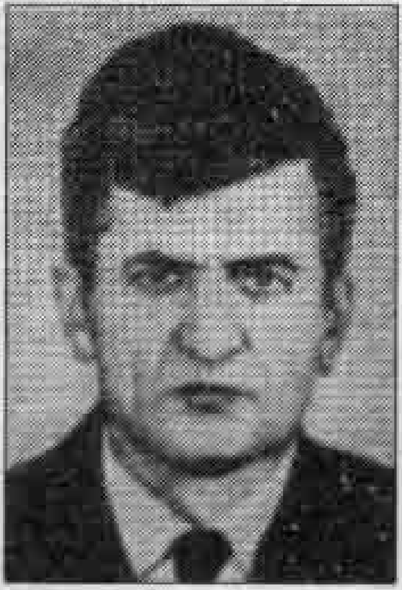

Остап Парасюк (народ. 1921) — фізик-теоретик, математик, академік

Микола Андрусенко (народ. 1922) — актор

Дмитро Шевцов (народ. 1928) — актор, режисер

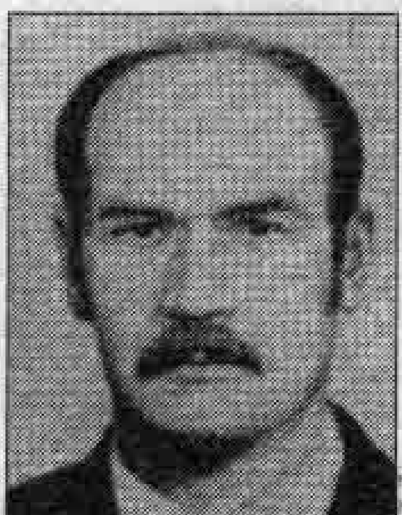

Микола Ільницький (народ. 1934) — літературознавець, науковець

Петро Ончул (народ. 1936) — співак

Валентина Пархоменко (народ. 1937) — бандуристка

Геннадій Калікін (народ. 1938) — співак

Анатолій Камінчук (народ. 1939) — письменник

(№88. Далі буде.)

Ведучий рубрики Віталій АБЛІЦОВ.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про радіочастотний ресурс України

(Початок на 8–9-й стор.).

ресурсу в Україні здійснюється на платній основі.

2. Збір за використання радіочастотного ресурсу України стягується з метою формування джерела коштів на фінансування заходів щодо ефективного його використання.

3. Користувачі радіочастотного ресурсу України сплачують такі збори і платежі:

одноразовий платіж за видачу ліцензії на використання радіочастот;

щомісячний збір за використання радіочастотного ресурсу.

Спеціальні користувачі радіочастотного ресурсу в Україні звільняються від сплати зборів і платежів, передбачених цією статтею.

4. Кошти, що надходять від користувачів радіочастотного ресурсу України у вигляді зборів і платежів, зараховуються до Державного бюджету України.

5. Ставки одноразових платежів за видачу ліцензії на використання радіочастот та щомісячних зборів за використання радіочастотного ресурсу визначаються Кабінетом Міністрів України не частіше одного разу на рік.

6. Платежі Центру «Укрчастотнагляд» за роботи, пов'язані з частотними присвоєннями, міжнародно-правовим захистом радіочастотного ресурсу, забезпеченням електромагнітної сумісності радіоелектронних засобів і радіовипромінювальних пристроїв та державним наглядом за використанням радіочастотного ресурсу України, здійснюються на підставі діючих тарифів, встановлених відповідно до антимонопольного законодавства.

7. З метою забезпечення фінансування заходів щодо ефективного використання радіочастотного ресурсу України, здійснення державного управління у сфері його використання, проведення конверсії та перерозподілу смуг радіочастот в межах Національної таблиці розподілу смуг радіочастот України, впровадження та утримання системи радіочастотного моніторингу у Державному бюджеті України окремим рядком передбачаються відповідні видатки у розмірі не менше 30 відсотків зарахованих коштів від платежів і зборів за використання радіочастотного ресурсу України. Розпорядником цих коштів є АЗРЧ.

Стаття 25. Порядок оплати за використання радіочастотного ресурсу України

1. Користувачі радіочастотного ресурсу України до 15 числа кожного поточного місяця сплачують щомісячний збір за його використання.

2. За несвоєчасну сплату щомісячного збору за використання радіочастотного ресурсу України справляється пеня згідно з законами України.

Стаття 26. Відповідальність за порушення законодавства у сфері радіочастотного ресурсу України

1. У разі несплати щомісячного збору протягом шести місяців відповідна ліцензія на використання радіочастотного ресурсу України, а також дозволи на використання відповідних радіоелектронних засобів і радіовипромінювальних пристроїв анулюються без компенсації збитків користувачу із стягненням суми заборгованості у судовому порядку.

2. Особи, винні в порушенні законодавства в сфері радіочастотного ресурсу, несуть відповідальність в порядку, визначеному законами України.

Стаття 27. Міжнародне співробітництво у сфері радіочастотного ресурсу

1. З метою ефективного використання радіочастотного ресурсу Україна встановлює як двосторонні, так і багатосторонні зв'язки з іноземними державами з урахуванням власних інтересів та можливостей.

2. Міжнародно-правовий захист радіоелектронних засобів і радіовипромінювальних пристроїв України, інтересів держави та користувачів радіочастотного ресурсу здійснюється:

за участю у роботі Міжнародного союзу електрозв'язку, регіональних та інших міжнародних організацій з питань управління і використання радіочастотного ресурсу;

укладанням дво- чи багатосторонніх міжнародних угод з регулювання і використання радіочастотного ресурсу;

міжнародною координацією присвоєнь радіочастот радіоелектронним засобам і радіовипромінювальним пристроям України та інших країн;

реєстрацією у Міжнародному союзі електрозв'язку присвоєнь радіочастот радіоелектронним засобам і радіовипромінювальним пристроям України.

3. Реалізація міжнародно-правових заходів щодо управління радіочастотним ресурсом покладається на АЗРЧ, яка залучає для цього інші центральні органи виконавчої влади та Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення.

Розділ V.
ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 28. Порядок введення в дію цього Закону

1. Ввести в дію Закон України «Про радіочастотний ресурс України» з дня його опублікування.

2. До приведення законодавства у відповідність із Законом України «Про радіочастотний ресурс України» застосовуються нормативно-правові акти в частині, що не суперечить цьому Закону.

3. Усі ліцензії і дозволи, які були видані користувачам радіочастотного ресурсу України до введення в дію цього Закону, зберігають чинність на вказаний у них термін з обов'язковим виконанням вимог цього Закону.

4. Кабінету Міністрів України:

1) внести Президенту України свої пропозиції:

у місячний термін — про надання Державному комітету зв'язку та інформатизації України спеціального статусу Адміністрації зв'язку та радіочастот України;

у тримісячний термін — про внесення змін, що випливають із Закону України «Про радіочастотний ресурс України», до положень про органи, які здійснюють функції державного управління у сфері радіочастотного ресурсу України;

у шестимісячний термін — про внесення змін до Положення про Державний комітет зв'язку та інформатизації України відповідно до вимог цього Закону;

2) у тримісячний термін — привести свої правові акти у відповідність з цим Законом;

3) у шестимісячний термін — забезпечити перегляд і скасування міністерствами і відомствами України їх нормативно-правових актів, що суперечать цьому Закону;

у шестимісячний термін — забезпечити розроблення міністерствами і відомствами нормативно-правових актів, визначених цим Законом, та їх затвердження.

5. Внести до деяких законів України такі зміни:

1) частину першу статті 14 Закону України «Про систему оподаткування» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 16, ст. 119; 1999 р., № 5-6, ст.39, № 20-21, ст.192, № 26, ст. 215, № 51, ст.455) доповнити пунктом 24 такого змісту:

«24) збір за використання радіочастотного ресурсу України»;

2) частину дев'ятнадцяту статті 4 Закону України «Про підприємництво» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1991 р., № 14, ст. 168; Відомості Верховної Ради України, 1998 р., № 17, ст.80, № 26, ст.158; 1999 р., № 5-6, ст.52, № 8, ст.60) доповнити реченням такого змісту:

«Ліцензія на використання радіочастот анулюється у разі несплати збору за використання радіочастотного ресурсу України протягом шести місяців».

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
1 червня 2000 року.
№ 1770-III.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України «Про податок на додану вартість»

Верховна Рада України **постановляє:**

I. Внести до Закону України «Про податок на додану вартість» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 21, ст.156; 1998 р., № 25, ст.147, № 52, ст.328) такі зміни:

1. Статтю 8 викласти у такій редакції:

«Стаття 8. Особливості оподаткування операцій з вивезення (пересилання) товарів (робіт, послуг) за межі митної території України

8.1. Платник податку, який здійснює операції з вивезення (пересилання) товарів (робіт, послуг) за межі митної території України (експорт) і подає розрахунок експортного відшкодування за наслідками податкового місяця, має право на отримання такого відшкодування протягом 30 календарних днів з дня подання такого розрахунку.

Зазначений розрахунок подається разом із такими документами:

а) митною декларацією, яка підтверджує факт вивезення (експортування) товарів за межі митної території України, відповідно до митного законодавства, або актом (іншим документом), який засвідчує передання права власності на роботи (послуги), призначені для їх споживання за межами митної території України;

б) копіями платіжних доручень, завірених банком, про перерахування платником податку коштів на користь іншого платника податків, в оплату придбаних товарів (робіт, послуг), з урахуванням податків, нарахованих на ціну такого придбання, а при вивезенні (експортуванні) товарів, попередньо ввезених (імпортованих) таким платником податку, — ввізною митною декларацією, що підтверджує факт митного оформлення товарів для їх вільного використання на митній території України.

8.2. Для визначення суми експортного відшкодування згідно з пунктом 8.4. цієї статті до складу податкового кредиту включаються суми податку, фактично сплачені платником податку — експортером коштами у складі ціни придбаних товарів (робіт, послуг), у інших платників податку — постачальників таких товарів (робіт, послуг), вартість яких відноситься до валових витрат виробництва (обігу) або підлягає амортизації, починаючи з першого числа звітного місяця та закінчуючи днем подання розрахунку експортного відшкодування, включаючи такий день, а при ввезенні (імпортуванні) таких товарів (робіт, послуг) — суми податку, сплачені у такий самий період до бюджету у зв'язку із таким ввезенням (імпортуванням) або визначені у податковому векселі, виданому протягом такого місяця згідно з пунктом 11.5 статті 11 цього Закону, але не погашеному до дня подання такого розрахунку.

8.3. У разі коли платник податку здійснює вивезення (експортування) товарів (робіт, послуг), отриманих від іншого платника податку на умовах комісії, консигнації, доручення або інших видів договорів, які не передбачають переходу права власності на такі товари (роботи, послуги) від такого іншого платника податку до експортера, право на отримання експортного відшкодування має такий інший платник податку. При цьому комісійна винагорода, отримана платником податку — експортером від такого іншого платника податку, включається до бази оподаткування цим податком за ставкою, визначеною пунктом 6.1 статті 6 цього Закону.

8.4. Експортному відшкодуванню підлягає відсоток податкового кредиту податкового періоду, розрахованого з урахуванням пункту 8.2 цієї статті, що має дорівнювати частці обсягів продажу товарів (робіт, послуг) на експорт у загальному обсязі оподатковуваних операцій з продажу товарів (робіт, послуг) такого податкового періоду (включаючи їх оподаткування при імпорті).

8.5. До обсягів продажу товарів (робіт, послуг) на експорт не включаються майнові добровільні пожертвування на користь нерезидентів, майнові внески для ведення спільної діяльності з нерезидентом за межами України, майнові внески, що повертаються іноземному інвестору, а також інші операції з майном, вартість якого не відноситься до складу валових витрат, або не підлягає амортизації у особи, яка оподатковується податком на прибуток підприємств.

8.6. Експортне відшкодування надається протягом 30 календарних днів, наступних за днем подання розрахунку експортного відшкодування.

У разі коли платник податку не подає розрахунок експортного відшкодування у встановлені строки, експортне відшкодування не надається, а суми такого відшкодування враховуються у розрахунку зобов'язань такого платника податку з податку майбутніх податкових періодів. Розрахунок експортного бюджетного відшкодування подається разом з декларацією за відповідний звітний період.

Відповідальність платників податку за недостовірність розрахунку експортного бюджетного відшкодування встановлюється відповідно до пункту 10.2 статті 10 цього Закону.

8.7. У разі коли платник податку має непогашену заборгованість з податку на додану вартість минулих податкових періодів або непогашений податковий вексель, виданий відповідно до пункту 11.5 статті 11 цього Закону, сума експортного відшкодування або її частина направляються на погашення такої заборгованості або зараховуються у рахунок погашення такого векселя. За добровільним рішенням платника податку сума експортного відшкодування може бути повністю або частково зарахована в рахунок платежів з цього податку або інших податків, зборів (обов'язкових платежів), які зараховуються до Державного бюджету України. Про таке рішення платник податку зазначає у декларації».

2. У абзаці 6 пункту 11.5 статті 11 після слів «шляхом перерахування коштів до бюджету» доповнити словами «або шляхом заліку суми експортного відшкодування відповідно до пункту 8.7 статті 8 цього Закону».

II. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування та застосовується до операцій з вивезення (експортування) товарів, митне оформлення яких здійснюється починаючи з дня, наступного за днем набрання чинності цим Законом.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ, 1 червня 2000 року.
№ 1783 — III.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законів України щодо стимулювання розвитку вітроенергетики України

З метою стимулювання розвитку вітроенергетики України Верховна Рада України **постановляє:**

I. Внести зміни до таких законів України:

1. В Законі України «Про електроенергетику» (Відомості Верховної Ради України, 1998 р., № 1, ст. 1):

1) статтю 5 доповнити абзацом такого змісту:

«сприяння розвитку вітроенергетики, як екологічно чистої і безпаливної підгалузі енергетики, шляхом оплати вітровим електростанціям всієї виробленої ними електричної енергії в повному обсязі у грошовій формі, без застосування будь-яких видів заліків погашення заборгованості по розрахунках за електроенергію»;

2) частину першу статті 15 після слів «за граничні показники» доповнити словами «а також на вітроелектростанціях, незалежно від величини встановленої потужності чи обсягів відпуску електричної енергії»;

3) у статті 17:

частину першу доповнити реченням такого змісту: «На фінансування будівництва вітрових електростанцій згідно з Комплексною програмою будівництва вітрових електростанцій встановлюється цільова надбавка в розмірі 0,75 відсотка до діючого тарифу на електричну енергію, що продається виробниками електричної енергії на оптовому ринку електричної енергії України»;

частину п'яту доповнити реченням такого змісту: «Регулювання тарифів на електричну енергію, вироблену на вітрових електростанціях, здійснює Національна комісія регулювання електроенергетики України».

2. Статтю 22 Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 27, ст. 181, № 47, ст. 294; 1998 р., № 10, ст.35, № 18, ст. 94, № 26, ст. 151; 1999 р., № 8;, ст. 55, № 15, ст. 83, № 17, ст. 114, № 18, ст. 140, № 28, ст. 229, № 32, ст. 264, № 38, ст. 352, № 39, ст. 356, № 50, ст. 435; 2000 р., № 2, ст. 16, № 10, ст. 78, № 20, ст. 149 із змінами, внесеними законами України від 16 березня 2000 року та від 20 квітня 2000 року) після пункту 22.25 доповнити пунктом 22.26 такого змісту:

«22.26. На період, з 1 січня 2002 року до 1 січня 2011 року до валового доходу платника податку не включаються суми коштів, нараховані (отримані) у складі ціни продажу електричної енергії у вигляді цільової надбавки в розмірі 0,75 відсотка до діючого тарифу на електричну енергію, що продається виробниками електричної енергії на оптовому ринку електричної енергії України.

Зазначені кошти зараховуються на спеціальний рахунок і використовуються виключно на фінансування витрат, пов'язаних з будівництвом вітрових електростанцій, а також проведенням науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт у сфері вітроенергетики відповідно до Комплексної програми будівництва вітрових електростанцій.

Порядок ведення бухгалтерського обліку і складання податкової звітності по використанню зазначених коштів визначається Державною податковою адміністрацією України».

У зв'язку з цим пункт 22.26 вважати відповідно пунктом 22.27.

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування і діє до 1 січня 2011 року.

2. Кабінету Міністрів України у тримісячний строк:

привести свої рішення у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення у відповідність із цим Законом нормативно-правових актів міністерств, інших центральних органів виконавчої влади.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
8 червня 2000 року.
№ 1812-III.

Охтирська схема розпаювання жила, живе і... буде жити. До яких пір?

Повертаючись до надрукованого: земельна реформа

Тридцятого березня цього року в «ГУ» було надруковано критичний матеріал «Високому не квітнути без «Саду», де йшлося про реформування на селі у глибинці — Охтирському районі на Сумщині.

На свій критичний виступ редакція отримала відповіді з Міністерства аграрної політики і Сумського обласного управління земельних ресурсів. Обидві високі інстанції визнали, що розпаювання землі по-охтирськи справді проведено з «порушенням ряду вимог», тож «виникла необхідність застосування іншої схеми виділення землі в натурі». «Серед населення не було проведено роз'яснювальну роботу <...>, не проведено розподіл розпайованих земель за населеними пунктами». Це питання «обговорено і з головою Охтирської райдержадміністрації Івахом О. М., вказано на допущені у господарстві порушення та запропоновано вжити заходів щодо їх усунення...»

У перекладі з казенної на просту мову це означає, що чиновники й керівники в Охтирці не зробили найелементарнішого (одразу напрошується думка: чи не зумисно?), що й призвело до «революційної ситуації» у районі, чиновники вищого рангу покартали їх, а простим селянам, ради яких і затіяв цю добру справу Президент, порадили звернутися до суду і там шукати правду. Класична відписка, класична схема. Крайні, як завжди, — прості люди з порепаними, вузлуватими, мозолястими руками.

Ми знову поїхали в Охтирку і пропонуємо вашій увазі картинки з натури, діалоги з глибинки, роздуми тих, для кого, власне, і почав Президент добру справу, але на шляху цього добра від глави держави до селянина ох як ще багато слуг Президента. І, можливо, небезкорисливих...

Як застосовується і спрацьовує в Охтирці вже ІНША СХЕМА реформування, ми попросили розповісти місцевих фермерів, людей відносно незалежних, відносно вільних. Хоча, перефразувавши вислів класика, жити в Охтирському районі і бути незалежним від райдержадміністрації практично неможливо.

Від суду — облизень

Володимир ШАТУНОВ, керівник фермерського господарства (с. Олешня):

— Фермерствувати я почав у 1992 році, взявши в обробіток 87 га забур'яненої землі. Сьогодні це — родючі поля. Коли реформували КСП «Олешнянське», то свої паї мені віддав 41 олешнянець — майже всі вони пенсіонери. 600 селян, за наполяганням голови райдержадміністрації Іваха, віддали паї у приватно-орендне підприємство «Президент», яке очолив приїжджий чоловік. Я уклав договір оренди на 5 років, «Президент» — на 20. На жаль, майно так і не було розділене. Вся техніка працює на «Президента». А на моїх сорока одного пенсіонера припадає майнових паїв на 329 тисяч гривень. Виходить, їхнім майном користуються інші, заробляючи собі доходи. Звернулися до суду. Піймали облизня. Там навіть не прийняли позовної заяви.

Своя політика ближче до кишені

Віктор РЯБОВ, голова селянсько-фермерського господарства «Мета» (с. Пологи):

— Коли в Пологах у КСП імені Петровського були збори з розпаювання землі, то голова райдержадміністрації Івах рекомендував, щоб селяни віддавали свої паї його доньці Л. Колесник в агрофірму «Авангард». Мотивація проста: хто не здасть пай, той залишиться сам і не матиме права працювати на землі, доки не отримає відповідний документ на землекористування. Через завантаженість відповідних районних служб це можливо не раніше, ніж за два роки. Якщо хтось осмілиться працювати на землі без відповідного документа — землю відберуть. Якщо не почне обробляти землю — також відберуть. Замкнуте коло.

Я вирішив запросити із Сум спеціаліста, щоб роз'яснив селянам їхні права і обов'язки. То мені почали погрожувати. За що? За те, що хотів просвітити людей у їхніх правах. Чи, може, декому краще тримати їх у темряві, щоб обдерти, як липку? Урядові документи рекомендують укладати договори оренди на 3—5 років, з подальшим продовженням, і орендну плату за землю до 5%.

А в нас у районі своя політика: договори укладати на 10—20 років, а орендодавцям платити за землю фіксовану суму, приміром — 200 гривень. Ця сума сьогодні і наприкінці року — зовсім різні речі. А чи мають орендодавцям платити і за те, що користуються їхніми майновими паями, — у договорах цього не сказано. Майном користується за «спасибі».

Я спробував залучити до цієї справи незалежних експертів із Сум та Києва, але керівництво проти, щоб незалежні експерти оцінювали угоди. Треба, щоб кожен укладав угоди індивідуально, а не все на один копил. Поясню на конкретному прикладі, чому так треба робити. У Пологах одна сім'я здала в оренду агрофірмі «Авангард» 12 га землі, а потім прийшли до мене і просять дати 20 соток заболочених земель, щоб косити сіно для корови. Люди добрі, для чого ж ви все віддали в оренду? Було залишити собі 20 соток, щоб годувати худобу, а решту здати. Ні, кажуть, треба було віддати в оренду весь пай. А власна худоба нехай здихає з голоду? Бачачи оцю правову неграмотність, я створив у своєму селі так званий комбід — комітет бідноти, щоб вести роз'яснювальну роботу серед селян. За що й маю на горіхи від місцевої влади.

За спасибі і за так майна не одержиш ніяк

Євген ФЕСЕНКО, член правління спілки селян зі спільного обробітку землі (с. Пологи):

— Свого часу я обіймав посаду заступника командира військового підрозділу з технічної частини, потім був головним інженером авторемонтного заводу, тож вирішив організувати невеличку МТС (на основі майнових паїв) з обслуговування одноосібників і невеличких об'єднань селян, які вийшли з КСП імені Петровського. Але отримати техніку —ціла проблема. Нею за так користується агрофірма «Авангард». Врешті-решт виділили брухт. А мої орендодавцям наділено майнових паїв на 334 тисячі гривень. Тільки на папері.

Господарювали молоді — борги платять старі

Віктор КОВАЛЕНКО, військовий пенсіонер, представляє інтереси матері-пенсіонерки і ще 14 таких же її односельців з третьої бригади КСП ім. Петровського:

— Згідно з рекомендаціями Держкомзему, існує спрощена схема розпаювання — через сільраду. Отже, заплативши по 85 гривень з пенсії за виготовлення державного акта на землекористування, мої 15 старих уже півроку чекають цього документа. Усе гальмується в райвідділі земельних ресурсів. Добрі люди нам пояснили, що, мовляв, це робиться тому, що ми не віддали свої паї у приватну агрофірму «Авангард», якою керує донька голови райдержадміністрації. Скоріше це — брехня. Але факт затримки виготовлення актів є.

Або таке. На 15 пенсіонерів виділили майнових паїв на суму 74 тис. гривень і повісили борг 14 тис. гривень. Раніше господарство імені Петровського процвітало. Спад почався у 1995—97 роках. Тоді ж і з'явилися борги, які стрімко зростали. Але ж мої пенсіонери вже тоді не працювали, бо їм по 75—93 роки. Боргів наробили інші «хазяї». Чому тоді на старих почепили борги інших?

До речі, цікаво буде знати, що припадає на ці 74 тисячі майнових паїв. Три корови, свиноматка, шість бичків і п'ять підсвинків... Дивні розцінки, чи не так? Шоб не сказати — сміховинні.

Силою колодязь копати — води не пити

У даному разі йдеться про конфлікт, який визрів між приватною агрофірмою «Авангард» (так, саме тією, якою керує донька голови Охтирської райдержадміністрації О. Іваха Л. Колесник) і власниками сертифікатів на право на земельний пай агропайового об'єднання ім. Петровського (колишнє КСП ім. Петровського).

У розпал сільськогосподарського сезону 219 пайовиків вирішили розірвати договори оренди землі з приватним підприємством «Авангард». Нечувано! Люди не стали чекати до осені, навіть до завершення сезону. Перший раз вони заявили про це 23 травня на загальних зборах. Другий раз — на повторних загальних зборах 14 червня. На ці збори були запрошені і кореспонденти «ГУ».

Причина такого рішення? Орендодавці невдоволені умовами договору, вони вважають себе ошуканими. Зокрема, петровців не влаштовує те, що орендарю надається право зводити будівлі на орендованій землі, і тоді земля під будівлями відходитиме від орендодавця, а ділянка землі є приватною власністю пайовика. У договорі закріплено переважне право орендаря одержувати земельну ділянку. А переважне право спадщини? Земля може бути передана орендарю тільки тоді, коли спадкоємці відмовляються від спадщини. Не згодні петровці і з терміном дії договору — 20 років. Їх влаштовує п'ять років. При укладанні договорів «Авангард» брав на себе обов'язок платити земельний податок, тепер Л. Колесник заявляє, що це має робити орендодавець. Більше того, розмір податку перевищує... орендну плату. Селянам було обіцяно після укладання договору надати робочі місця в «Авангарді», а насправді цього не сталося. До речі, їм так і не видали державні акти власності на землю.

Як сказав на перших зборах бригадир овочівників І. Крощенко, договір виявився для селян кабалою. В. Шарков із сумом констатував: «Ми підписали договір, не маючи змоги ознайомитися з ним як слід». А С. Чабан підсумував перші місяці господарювання під дахом приватної фірми «Авангард»: «Світла нема, води також. Поросята дохнуть по 20 штук за добу. Раніше було важко працювати, а тепер узагалі неможливо».

За те, щоб розірвати договір оренди, проголосували одностайно.

На жаль, на ті перші збори Л. Колесник не прийшла.

Зате вона прийшла на другі збори, де були й ваші кореспонденти.

Картина невдоволення укладеним договором повторювалася у виступах петровців і на других зборах. Сюди ще додавались особисті образи на грубість керівника «Авангарду».

О. Шрамко проаналізував, чому петровці потрапили до «Авангарду». Натиск голови райдержадміністрації О. Іваха, повна правова неграмотність людей і цейтнот. Уміло розставлені перепони і сильця призвели до того, що надворі стояв уже березень, а господарство ще не реформувалося. Час квапив. Адміністрація тиснула. «Авангард» обіцяв золоті гори. На організацію чи оформлення паїв в оренду до якоїсь іншої фірми часу не вистачало. Згодом розібралися, людям трохи розвиднилось. Почали шукати нового лідера.

А в житті панувало правове безладдя.

За борги «Авангарду» техніку господарства забрали до іншої організації. Майно АПО ім. Петровського не розпаювали, ним користувався «Авангард». Ніякого договору з цього приводу укладено не було. Л. Колесник звільнила з роботи в. о. керівника АПО ім. Петровського О. Шрамка, який повинен був до кінця довести реформування господарства. Дивно: яке право має керівник однієї приватної фірми звільняти з роботи керівника іншої, не підпорядкованої йому фірми? На зборах також виявилося, що юридично селяни до цього часу не вийшли з господарства ім. Петровського, а земельні паї вже віддали «Авангарду». Виходить, що юридичної сили «підпорядкування» «Авангардом» пайовиків-петровців не має. Одне слово, якщо не буде згоди сторін, то всі дороги ведуть у райсуд —сподіватимемось, незалежний.

Про суд сказала і Л. Колесник, яка виступала буквально зо дві хвилини. Вона сказала, що подасть у суд на тих селян, які, мовляв, у своїх виступах обливали її брудом. Ми не будемо цитувати селян, які наводили у своїх виступах висловлювання Л. Колесник. Вони не прикрасять сторінки газети. А насамкінець Любов Олексіївна сказала дослівно таке: «Я землю так не віддам». Врахуйте: чужу землю. Не свою. Землю законних власників, яка передається у спадщину дітям.

Отакої. За моє життя ти і побито.

Леонід БРОВЧЕНКО.

Владислав ЖМУРКОВ.

Охтирський район Сумської області.

Врожай-2000

Хліб збережемо

Жнива — справжній екзамен не тільки для хліборобів, а й для ДАК «Хліб України». Ця державна компанія стала найбільшим орендарем землі у країні. Наш кореспондент попросив голову правління ДАК «Хліб України" Івана РІШНЯКА відповісти на кілька запитань.

— Іване Миколайовичу, прогнози щодо нового врожаю одночасно обнадійливі і обережні. На вашу думку, скільки зерна збере країна?

— Думаю, що валовий збір буде на рівні торішнього — 24—25 мільйонів тонн. Хоча все залежатиме від того, як у господарствах зуміють зібрати вирощене в умовах дефіциту техніки і пального.

— А скільки матиме ДАК «Хліб України»?

— Несприятливі погодні умови дещо скоригували наші плани. Але, за попередніми розрахунками наших спеціалістів і контрольними обмолотами, не менше 350 тисяч тонн зерна обов'язково збережемо.

— Для вашої компанії це багато чи мало?

— Враховуючи, що це наш перший крок у новій справі, то вважаю, це немало.

— Чому "Хліб України" вирішив зайнятися зерновиробництвом?

— До цього нас спонукало життя. Адже після 1997 року ми припинили заготовляти зерно за замовленням держави. Разом із зменшенням валового збору зерна в Україні, зростанням конкуренції це призвело до різкого зменшення завантаженості зернопереробної бази компанії. І тепер ситуацію треба виправляти власноруч.

— Але ж у компанії немає власних угідь?

— Ми їх орендуємо. Взяли в оренду 213 тисяч гектарів, з яких понад 170 засіяно ранніми зерновими. Наступного року посівні площі плануємо довести до 350 тисяч, а у майбутньому — до 500 тисяч. Що це нам дасть? Зможемо ефективніше використовувати потужності своїх дочірніх підприємств і організувати глибоку переробку вирощеного зерна.

Крім того, указом Президента ДАК «Хліб України» визначено державним агентом із забезпечення державної заставної закупівлі зерна. Це по суті нова справа, яка дасть змогу державі стабілізувати внутрішній зерновий ринок і забезпечити власну продовольчу безпеку. З урахуванням нових функцій «Хліб України» перетвориться на товарно-кредитну компанію у формі відкритого акціонерного товариства з контрольним пакетом акцій у держави.

Отже, під нинішній ДАК "Хліб України" закладається якісно новий фундамент.

— Іване Миколайовичу, як я вас зрозумів, парадоксальна ситуація, коли є державна компанія, що має займатися заготівлею зерна, і в той самий час в країні гостро відчувається його дефіцит і зростають стрімголов ціни на хліб, не повториться?

— Ми сьогодні проходимо найкритичнішу фазу свого розвитку. Адже після відміни держзамовлення на закупівлю зерна через нашу компанію з причини масових неплатежів з боку сільгоспвиробників за одержані від нас у 1997 — 1999 роках матеріально-технічні ресурси ДАК «Хліб України» була штучно поставлена у стан банкрутства і фактично усунута з зернового ринку країни.

І от ми знову знаходимо своє нове місце на ньому. Маємо всі передумови, щоб стати провідними зерновими трейдерами в Україні. У найближчі роки з розширенням посівних площ збільшимо власне виробництво зерна до 1,5 мільйона тонн. Вже нинішнього року за рахунок заставної закупівлі зерна у товаровиробників маємо стабілізувати ситуацію з хлібом у країні. Цьому сприятиме і завантаження зерном наших переробних підприємств, які можуть виробляти за рік майже 2 мільйони тонн борошна, 220 тисяч тонн круп.

— Раніше у багатьох виникало запитання: чи потрібна ДАК «Хліб України» державі?

— Я сьогодні переконаний, що у новому реформованому вигляді, з новими функціями і можливостями така компанія потрібна.

Олександр БІЛИК.

Фотофакт

Розпочали жнива хлібороби підприємства «Гур'ївське» на Миколаївщині. Нині косять озимий ячмінь, на підході — пшениця та ярові.

Фото Олександра КРЕМКА.

Справді народний проект

Ці слова Президента України Леоніда Кучми про починання холдингової компанії «Київміськбуд» стали лейтмотивом спільного засідання правління холдингу і представників депутатської групи «Трудова Україна». Про підсумки цього неординарного зібрання нашій газеті розповідає народний депутат України, керівник депутатської групи «Трудова Україна» Ігор ШАРОВ:

— Нас особливо цікавить досвід тих виробничих структур, які наполегливо долають кризові явища. Саме такою організацією є холдингова компанія «Київміськбуд». Про її діяльність на засіданні докладно розповів президент компанії Володимир Поляченко.

Запропонована нею схема житлового будівництва за рахунок коштів населення дає змогу кожному вже сьогодні одержати на кредитних умовах житло, виходячи з власних потреб та можливостей. Фактично «Київміськбуд» — єдина організація, яка запропонувала довгострокову «розстрочку» при купівлі житла. А заставою виступає сама новозбудована квартира, яку отримує громадянин.

Указом від 27 червня 1999 року №735/99 ініціативу «Київміськбуду» підтримав Президент України Л. Кучма. На початку нинішнього року прийнято Верховною Радою і підписано главою держави Закон України «Про проведення експерименту в житловому будівництві на базі холдингової компанії «Київміськбуд». Створено правову базу для вирішення двоєдиного завдання: придбання житла та розширення можливостей пенсійного забезпечення населення шляхом формування власних фондів соціальних виплат...

— Однак житло і пенсії — це різні поняття. Чи можна їх поєднати?

— Практикою «Київміськбуду» й уповноваженого ним банку «Аркада» доведено: можна і треба. Сьогодні холдинг надає житло за сплати від 40 до 60 відсотків його вартості. Відповідно банком «Аркада» надається довгостроковий кредит. Але, щоб мати таку можливість, банкові потрібні «вільні» кошти. Водночас має місце соціальна потреба — дати можливість громадянам в активному віці створити собі власні заощадження для користування ними після досягнення пенсійного віку. Персональні пенсійні рахунки формуються із регулярних тривалих вкладень громадян упродовж їх активного трудового життя. В сумі ці вкладення створюють той фонд, з якого видаються позичальникам довгострокові кредити на придбання житла. Інвестування коштів у житлове будівництво є своєрідним гарантом їх збереження через втілення в матеріальні цінності — споруджені будинки і квартири. Така надійна захищеність вкладів приваблює інвесторів.

На засіданні в «Київміськбуді» наводилися такі дані. За 5 років за приватні інвестиції споруджено понад 1 млн. квадратних метрів житла. За цей час у будівництво перераховано понад 211 млн. доларів США. А за перші 4 місяці поточного року — 27 млн. доларів США. Навіть за нинішньої певної бідності багатьох вкладників всі разом вони — найбагатший, найпостійніший і найнадійніший інвестор. Саме внутрішнє інвестування гарантує успіх житлових програм холдингу.

Як зазначалося на засіданні, стабільна робота будівельників та розроблена обліково-розрахункова система цілком виключають можливість знецінення залучених заощаджень.

Досвід холдингу для нас не новина. Адже автором законопроекту про проведення експерименту на базі «Київміськбуду» є наш колега — керівник Комітету ВР з питань економічної політики і управління народним господарством, член депутатської групи «Трудова Україна» Олексій Костусєв. Група одностайно проголосувала за прийняття цього закону. І тепер для нас особливо важливо, як його виконуватимуть, як забезпечити здійснення програм, як зробити досвід «Київміськбуду» загальнонаціональним надбанням.

На знімку: під час зустрічі у «Київміськбуді» керівник депутатської групи «Трудова Україна» Ігор Шаров і президент холдингової компанії Володимир Поляченко.

Фото Олега ГРИБА.

Депортовані страждали незалежно від національності

Із виступу Віктора Терена (фракція НРУ) на сесії Верховної Ради.

Українська держава постійно приділяє увагу поновленню прав депортованих народів. Нехай мінімальні, але закладаються кошти в державний бюджет на облаштування кримських татар, вирішується питання про надання їм права брати участь у паюванні землі, а у Верховній Раді нині є два законопроекти про реабілітацію осіб із числа національних меншин.

Однак питання про реабілітацію депортованих народів мусить поширюватися і на українців, яких масово виселяли з України в 30-ті і 40-ві роки. Адже виселення за одну ніч близько 300 тисяч західноукраїнських селян інакше, як депортацією, назвати не можна.

Проблема забезпечення прав депортованих українців двоєдина. Це — програма-мінімум: Україна, згідно з договором між Україною і Росією, Бішкекською угодою та іншими міжнародними документами мусить домагатися забезпечення національних прав української меншини в Росії, особливо в місцях компактного проживання українців; і — програма-максимум: на міжнародному рівні мусить вирішуватися питання про надання можливості депортованим українцям, які цього захочуть, повернутися на свою Батьківщину з виділенням Росією достатніх коштів на їхнє облаштування в Україні.

Є закон про реабілітацію жертв політичних репресій —тих, кого судили «двійки» і «трійки» у тридцятих роках. До речі, цей закон не реабілітує вояків ОУН-УПА. Незабаром, як уже зазначалося, Верховна Рада України розглядатиме законопроект про реабілітацію осіб з числа національних меншин. А депортовані українці залишаються поза предметом регулювання цього законопроекту. Тим часом люди наполягають і на законодавчому вирішенні цього питання, і на врегулюванні його на міждержавному рівні, про що, зокрема, свідчить нещодавнє звернення Тернопільської міськради до Верховної Ради. Фракція НРУ і фракція «Реформи-Конгрес» свідомі того, що ця проблема є глобальною, що її розв`язання вимагає значних фінансових витрат, і саме тому ми звертаємося і до уряду, й до відповідних комітетів вивчити це питання, здійснити необхідні підрахунки і внести на розгляд Верховної Ради законопроект, який врегулював би питання про реабілітацію депортованого українського населення. Врешті, це питання поновлення елементарної історичної справедливості стосовно тих сотень тисяч українців, яким зламали долі, яких змусили поміняти свої чорноземи на сибірські сніги.

Глобалізацію треба врегульовувати

Напередодні події

З 11 по 14 липня в Києві відбудуться дві вагомі міжнародні події. Сьогодні розпочинається XI засідання Міждержавної ради з антимонопольної політики країн —учасниць СНД, а 13—14 липня у приміщенні готельного комплексу «Русь» пройде Регіональна конференція з питань конкурентної політики країн СНД, Центральної та Східної Європи. Прокоментувати ці події редакція попросила голову Антимонопольного комітету України Олександра ЗАВАДУ.

— Міждержавна рада з антимонопольної політики (МРАП) країн — учасниць СНД, — каже О. Завада, — була утворена на підставі та задля реалізації багатостороннього Договору про проведення узгодженої антимонопольної політики від 23 грудня 1993 року. Основними напрямами співробітництва в рамках цього договору визначені: гармонізація законодавчої бази у сфері економічної конкуренції шляхом створення модельних законодавчих і нормативних актів, створення механізму реалізації, правил конкуренції господарюючих суб'єктів, активізація інформаційного обміну між країнами — учасниками СНД.

Кожна країна у МРАП представлена двома особами. Періодичність проведення засідань Ради — двічі на рік, по черзі у столицях країн-членів. На десяти попередніх засіданнях Ради було розглянуто такі основні питання: розробка та узгодження модельного закону, контроль за діяльністю фінансово-промислових груп, припинення недобросовісної конкуренції, регулювання діяльності природних монополій.

У січні цього року на засіданні глав урядів держав —учасниць СНД Договір про проведення узгодженої антимонопольної політики було підписано в новій редакції. Оскільки XI засідання Ради МРАП — перше після підписання договору в новій редакції, воно має дати новий поштовх розвиткові співробітництва країн СНД у сфері антимонопольної політики. На засіданні буде обрано керівництво Ради, розглянуто проект Регламенту її діяльності, проект Методичних рекомендацій з питань економічної концентрації суб'єктів господарювання, створення спільного електронного банку даних з організаційно-законодавчої та нормативно-методичної бази в галузі конкурентної політики тощо.

— Одразу після закінчення засідання Ради Антимонопольний комітет України за організаційної і фінансового сприяння Конференції ООН з питань торгівлі та розвитку у сфері конкурентної політики та права і Європейської Комісії проведе міжнародну конференцію. Яка мета таких конференцій?

— Лібералізація світової торгівлі породила таке явище, як глобалізація, коли з'явилися транснаціональні корпорації, обороти кожної з яких, приміром, у кілька разів перевищують валові внутрішні показники країн. Є фірми, діяльність котрих поширюється на 100 держав. Процес інтернаціоналізації підприємницької діяльності, зростання кількості та розміру фірм транснаціонального типу збільшує ймовірність того, що антиконкурентна практика окремих підприємств може перетинати національні кордони, перешкоджати розвитку торгівлі та обмежувати конкуренцію. За умови замкнутого характеру практично всіх національних або регіональних правил конкуренції та відсутності прийнятних інструментів їх застосування це створює певні перешкоди в застосуванні конкурентного законодавства.

Тож постає потреба змінити концепцію міжнародного співробітництва та сконцентрувати зусилля на розвитку двостороннього і регіонального співробітництва, щоб уникнути конфлікту законів і юрисдикцій окремих держав, а також узгодити національні і міжнародні правові норми. На подібних міжнародних форумах розробляються механізми взаємодії для запобігання та припинення антиконкурентної практики, що перетинає кордони, або при здійсненні контролю за міжнародним злиттям. Саме цим питанням і буде присвячена конференція. Під час конференції планується підписання двостороннього документа між урядами України та Росії про співробітництво з питань конкурентної політики та прийняття спільної декларації. Захід має стимулювати регіональне співробітництво у галузі захисту конкуренції та досягти принципової домовленості між учасниками стосовно рамкових засад для такого співробітництва. Регіональна конференція дасть змогу залучити групу держав до підготовки Четвертої оглядової конференції ООН, предметом якої є оцінка результатів впровадження комплексу принципів і правил для контролю за обмежувальною діловою практикою.

Вів розмову Леонід БРОВЧЕНКО.

Внутрішні борги — дріб'язок порівняно із зовнішніми. Але вельми неприємний

Коментар

На прес-конференції в Києві міністр праці і соціальної політики України Іван Сахань заявив, що борг з пенсій сягав 858 млн. грн., — це на 405 млн. менше, ніж було на початку року. Уряд планує щомісячно із цієї суми погашати 120 мільйонів і до кінця року повністю розрахуватися з боргами. Міністр зазначив, що затримані пенсії виплачують з урахуванням індексації, внаслідок чого Пенсійний фонд змушений додатково надавати на це ще 800 млн. грн.

Соціальний міністр покладає великі надії на закон про пенсійне страхування, який парламент обіцяв прийняти до початку канікул. Він стане довгоочікуваною складовою пенсійної реформи і допоможе забезпечити профілактику боргів.

«Гирі» боргів заважають не лише пенсійній реформі. На цю болючу проблему наразилася вся змінена система соціального страхування. Верховною Радою вже прийнято два «страхових» закони — у зв'язку з безробіттям і від нещасного випадку на виробництві. Відповідно створено одноіменні страхові фонди, які стали спадкоємцями боргових зобов'язань попередних фінансових структур. Спостерігається кризова ситуація з компенсацією з трудового травматизму. Торік на виробництві загинуло понад 1000 осіб. За перше півріччя цього року, за даними Держдепартаменту з нагляду за охороною праці, на робочому місці обірвалося життя 664 працівників. Закон України «Про охорону праці» передбачає виплату середньої зарплати родині загиблого протягом п'яти років. А це величезні суми. При цьому бюджет фонду формується за рахунок 0,5% відрахувань з обсягів реалізованої продукції, але не з фонду зарплати, як запроваджено в усьому світі. Тому як погашатимуть борги регресникам і сім'ям загиблих на виробництві, поки що невідомо.

До речі, деякі наші внутрішні борги вже обговорюють на міжнародному рівні. Нещодавно в Женеві на конференції Міжнародної організації праці Україні було зроблено зауваження щодо невчасної виплати заробітної плати у виробничій та бюджетній сферах і як наслідок — невиконання низки ратифікованих міжнародних трудових конвенцій. Ось вже МВФ, Міжнародний валютний фонд вимагав у українського уряду, як одну з умов подальшого кредитування, вчасної виплати народу пенсій і зарплат, рейтинг МВФ у нашій країні стрімко зріс би...

Ольга ВАУЛІНА.

Кінець ігор у атомний покер?

Німецькі «зелені» твердять, що здобули чергову перемогу в боротьбі за життя без атомної енергетики: на конференції в Берліні, де обговорювали питання санування саркофага і закриття ЧАЕС, господарі дали чітко зрозуміти українській стороні, що незалежно від того, яке рішення приймуть країни — члени «великої сімки», гроші бундесреспубліки вкладатимуть лише в «безатомний» варіант розв'язання проблеми.

«Зелений» міністр з питань захисту довкілля, непримиренний борець проти «мирного» атома Юрген Триттін наполягає на використанні Україною альтернативних джерел енергії навіть за умови, якщо вони коштуватимуть набагато дорожче, аніж добудова двох атомних реакторів на Рівненській і Хмельницькій атомних станціях. Він, приміром, твердить, що на спорудження безпечних теплових станцій знадобиться значно менше часу, ніж на добудову реакторів. Але... «Зелену» партію підтримує досить велика частина населення, однак повідомлення про дорогі альтернативні джерела енергії особливого схвалення у платників податків не викликало. До того ж фахівці цієї галузі хоча й вважають, що Київ «дещо пом'якшив тверді наміри щодо добудови двох атомних блоків», однак припускають, що Україна все-таки зможе наполягти на своєму. От і Прем'єр-міністр Віктор Ющенко «без зайвих емоцій сприйняв надання 715 мільйонів доларів на санування саркофага», повідомляють німецькі газети.

Напіврозкришений бетонний саркофаг, тим часом, змушує поквапитися з прийняттям остаточного рішення. Санацію його здійснюватимуть за західні кошти, так само, як і добудову двох атомних реакторів, — загалом 3 млрд. марок кредитів, що їх країни «великої сімки» пообіцяли ще 5 років тому.

Проте Європейський банк реконструкції і розвитку, очолюваний раніше німцем Хорстом Келлером, який нещодавно обійняв пост голови Міжнародного валютного фонду, ніяк не міг зважитися на надання обіцяних кредитів. Бо не дійшов висновку, чи є проект добудови атомних реакторів на Рівненській і Хмельницькій атомних станціях єдино можливим. Представники міжнародної природозахисної організації «Грінпіс» твердять: ЄБРР у своїх сумнівах і досі не зрушив з місця і подає щодо цього рішення лише «негативні сигнали».

Нині Німеччина втратила «свою» людину в ЄБРР, котра і перед тим не надто її підтримувала. Як вона тепер зуміє відстояти власні «зелені» інтереси перед партнерами, сказати важко. А надто перед проатомною Францією, котра вважає атомну енергетику найбільш прийнятною і має потужне лобі. Адже досі німецькій стороні вдалося лише задекларувати заяву про те, що вона може виділити кошти виключно на альтернативний ядерній енергетиці проект.

Тому тут нетерпляче очікують німецько-українських політичних консультацій на найвищому рівні в Лейпцигу, де буде вирішено, в якому вигляді надійде німецька допомога Україні. На той час федеральний уряд має остаточно сформулювати свою пропозицію з цього питання. Міністр закордонних справ Йошка Фішер навіть пообіцяв, що в будь-якому разі Німеччина і країни — члени «великої сімки» не залишать Україну саму розв'язувати проблеми енергетичної політики. І хоча такі обіцянки лунали вже не раз, можливо, нарешті, після цього, будемо сподіватися, останнього раунду переговорів щодо розв'язання «чорнобильських» проблем скінчиться гра в атомний покер. Принаймні політики обіцяють відкрити карти у питаннях заміни ЧАЕС.

Валентина ПИСАНСЬКА.
Франкфурт-на-Майні.

Президент пішов у відставку, а прем'єра «можуть піти»

На знімку АП: *міністр внутрішніх справ Натан Щаранський — лідер партії «Ісраель ба-Алія» — оголосив про свій вихід зі складу уряду.*

Прем'єр-міністр Ізраїлю Ехуд Барак учора відклав виліт до США на призначені на сьогодні переговори з палестинцями. Річ у тім, що в неділю представники ультраортодоксальної партії Шас, Національної релігійної партії та невеликої партії іммігрантів з колишнього СРСР «Ісраель ба-Алія» вийшли з коаліційного уряду, оскільки прем'єр не узгодив з ними ізраїльську позицію на переговорах з Ясіром Арафатом. Це означає, що тепер глава ізраїльського кабінету має в парламенті країни підтримку лише чверті депутатів. Тим часом президент США Клінтон знову закликав Барака і палестинського лідера Арафата «не пропустити нагоди», бо нинішня зустріч у Кемп-Девіді — остання можливість підготувати мирну угоду, як плановано, до середини вересня.

На момент, коли верстався номер, було лише відомо про рішення кнесету винести Бараку вотум недовіри.

Окрім урядової кризи, що спалахнула, вчора також отримав логічне завершення скандал, пов'язаний з президентом Ізраїлю. Він подав у відставку. Хоча поліцейське розслідування за фактом незаконного отримання Вейцманом великих сум від французького мільйонера Едуарда Сарусі розпочато не було, шлейф корупції, найвірогідніше, тягтиметься за Вейцманом завжди — попри його минулі заслуги на військових і державних постах. Згідно із законом, до виборів кнесетом нового президента його функції виконуватиме голова кнесету.

Яна СТАДІЛЬНА.

Королі не в моді

До рекордно низького рівня впав рейтинг британської королівської родини. Згідно з останнім опитуванням громадської думки, лише 44 відсотки підданих королеви Єлизавети II вважають, що Велика Британія щось втратить після скасування інституту монархії.

Така низька порівняно з 52 відсотками в 1998 році оцінка — результат зростаючої байдужості до справ королівської родини. Треба сказати, що в 1997 році британці також не відчували екстазу від наявності в країні коронованих осіб. Але потім трагічна загибель принцеси Діани різко додала популярності королівському дому.

Результати опитування свідчать: нове покоління британців дедалі менше надій пов'язує з монархією. Цілковиту підтримку вона отримала лише серед респондентів, старших за 55 років.

Найбільше мешканці туманного Альбіону налаштовані проти того, щоб наступним королем став принц Чарльз. Понад 40 відсотків (здебільшого жінки) підтримують ідею передати трон не прямому спадкоємцеві, а онукові королеви та синові Діани — принцу Вільяму.

Літо. Саме час попрацювати

Розмови про можливу дестабілізацію в Грузії стають дедалі популярніші. Затримки з виплатами зарплат і пенсій набули тотального і затяжного характеру, невдоволення в суспільстві зростає, а цим не можуть не скористатися опозиційні партії та політичні групи. Дійшло до того, що опозиція і частина незалежних ЗМІ прямо заявляють: на початку осені станеться соціальний вибух, який «змете з лиця землі режим Шеварднадзе».

Навіть сам Едуард Шеварднадзе наголосив: «Я маю вичерпну інформацію про те, що певні сили нагромаджують зброю». Як сказав він в інтерв'ю Національному радіо, влада вживе відповідних заходів, якщо це буде потрібно. «Грузія не витримає ще однієї спроби інтриганів і горе-політиків увергнути її в хаос й анархію», — зазначив глава держави. Заява ця симптоматична з багатьох причин. Передовсім, вона свідчить, що влада контролює ситуацію в країні. По-друге, це попередження тим, хто готовий піти на все, аби лише не опинитися на мушці у борців з корупцією.

Але найцікавіше, що ситуацію ускладнює... економічне зростання, яке намітилося в промисловості з початку року. Опозиція розуміє: якщо темпи зростання зберігатимуться, то через два-три місяці розпочнеться і погашення заборгованостей. Новий, перероблений, варіант бюджету на 2000 рік, що його розглядає парламент, має всі шанси бути виконаним. А це означає, що до середини осені МВФ надасть Грузії кількасот мільйонів доларів кредиту. Тоді вже із Шеварднадзе не зможе впоратися ніхто. Тому спостерігається різка активізація і таких політичних угруповань, про існування яких тут давним-давно забули.

Президент Грузії тим часом пішов в атаку по всьому антикорупційному фронту. Так, Шеварднадзе заявив про намір розібратися з утисканням прав та інтересів іноземних інвесторів, яких стало модно «кидати». Сенсаційну заяву зробив на засіданні уряду голова Палати контролю Сулхан Молашвілі, котрий порушив питання про кримінальну відповідальність дев'яти найвищих (колишніх і нинішніх) керівників паливно-енергетичного комплексу Грузії. Зокрема й заступника міністра економіки, промисловості та торгівлі Давида Зубиташвілі у зв'язку з порушеннями в енергетичному секторі в 1996—1999 роках. Сформований менш як місяць тому надзвичайний оперативний штаб МВС Грузії лише впродовж двох червневих тижнів виявив 194 злочини в сфері економіки. Як повідомив міністр внутрішніх справ Каха Таргамадзе, значна частина найсерйозніших злочинів припадає на махінації під час розподілу гуманітарної допомоги і грантів, що надходять з-за кордону.

Тамаз ЛОМСАДЗЕ.
Тбілісі.

Хроніка. Факти. Події

■ **Берлін**

Візит Хатамі

Учора розпочався візит до Німеччини президента Ірану Мохаммада Хатамі. Напередодні було вжито посилених заходів безпеки: призупинено Шенгенську угоду щодо вільних кордонів і знову запроваджено обов'язковий паспортний контроль. Передбачають, що сюди зі всієї Європи можуть прибути до 25 тисяч іранців для участі в демонстраціях.

■ **Дамаск**

Без альтернативи

У Сирії відбувся загальнонаціональний референдум. За його результатами буде прийнято остаточне рішення щодо затвердження кандидатури Башара Асада на посаді президента країни. Навряд чи сина покійного президента Хафеза Асада очікує неприємний сюрприз: напередодні референдуму навіть опозиція підтримала його.

■ **Дурбан**

Уперше на Африканському континенті

Хоч як це дивно, але Міжнародна конференція з проблем боротьби зі СНІДом проводиться в Африці, в ПАР, уперше. Це — перша така конференція. На ній констатовано, що з 34 мільйонів інфікованих у всьому світі 24 млн. (тобто більш як 70 відсотків) — це мешканці Чорного континенту.

■ **Афіни**

Від спеки вже померло 100 осіб

10 тис. осіб було госпіталізовано і щонайменше 100 померло відтоді, як у Середземномор'ї встановилася надзвичайно спекотна погода. Температура сягала 48 градусів за Цельсієм, що на 6 градусів вище від норми.

■ **Сува**

Заручників звільнять у четвер

На Фіджі заколотники і військова влада підписали угоду, яка має покласти край драматичній історії із захопленням заручників, що триває вже 2 місяці. Відповідно до угоди 27 заручників, серед яких прем'єр-міністр попереднього уряду Махендра Чаудрі, буде звільнено в четвер, а заколотників — амністовано.

■ **Тбілісі**

Убито полковника-терориста

У місті Зестафоні (Західна Грузія) під час операції спецназу застрілено колишнього полковника Національної гвардії Грузії Акакія Еліаву, який захопив у заручники кількох офіцерів поліції.

■ **Хараре**

Трагедія на футбольному матчі

У столиці Зімбабве трагічною загибеллю принаймні дванадцяти вболівальників завершився відбірковий матч чемпіонату світу з футболу між збірною цієї країни і командою ПАР. Бійка розпочалася після того, як південноафриканці забили другий гол і фактично здобули перемогу. Поліція застосувала проти натовпу сльозоточивий газ, від якого постраждали й гравці.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» і зарубіжних інформагентств.
Фото АП.

«Голос України», 11 липня 2000 року. № 121 (2367)

ВОЛИНЬ

Василь ДМИТРУК, голова Волинської обласної ради:

«Виручили кредитом...»

Надзвичайна ситуація назрівала у найбільших містах Волині. На усе літо городяни могли залишитися без гарячої води. Комунальники заборгували за природний газ, і їхні котельні, які нагрівають воду, мали зупинитися. Виручили облдержадміністрація та обласна рада: виділили з обласного бюджету один мільйон гривень на закупівлю природного газу для комунальних підприємств краю. Тобто авансом оплатили два з половиною мільйони кубічних метрів газу для Луцька, Ковеля, Володимира-Волинського та Нововолинська. Тепер комунальні служби мають можливість не лише забезпечити городян гарячою водою, а й знизити тарифи на свої послуги. Платежі, що надходитимуть від населення і бюджетних організацій, вони витрачатимуть на закупівлю блакитного палива на наступні строки. До речі, на Волині показник проплати за газ чи не найвищий в державі. Нинішнього року населення краю оплатило 70 відсотків вартості спожитого газу. А організації та установи, які фінансуються з місцевого бюджету, ще більше — 83 відсотки.

Несподівано гострою видається нині і проблема нарахування субсидій на паливо. У Ковельському та Іваничівському районах, приміром, відповідні служби після неодноразових перевірок з'ясували, що населення не споживає ту кількість природного газу, на яку оформлена субсидія. Фактично ми споживаємо в середньому 8,7 кубометра газу на один квадратний метр опалювальної площі. А нинішня норма становить 11 кубометрів. Ця різниця, наприклад, у Ковельському районі минулого року становила 450 тисяч гривень. Доходить до того, що отримувачі субсидій, аби їх не втратити, зумисно спалюють без потреби цей надлишок газу. Тому Ковельська та Іваничівська районні ради прийняли рішення скоротити норми споживання природного газу населенням до 8,7 кубометра на один квадратний метр опалювальної площі. Також розпорядились до кінця року встановити кількасот газових лічильників у будинках малозабезпечених сімей. Обласна рада підтримала цю ініціативу і рекомендувала іншим районам перейняти цей досвід. Лише у такий спосіб можна зекономити бюджетні кошти і спрямувати їх на соціальний захист.

Цілющий красень Світязь чекає інвесторів

Котить хвилі, наче море, волинський красень Світязь — найбільше і найглибше озеро в Україні. Німці і поляки називають його волинською Рів'єрою, угорці і словаки — поліським Балатоном, а росіяни — українським Байкалом. Про цілющі властивості його живої води складені легенди. Багату на елементи срібла, брому, гліцерину та інші лікувальні компоненти озерну воду ще до другої світової війни возили волами і кіньми до Бреста і Варшави. У ній приймали ванни заможні панночки-красуні. А тогочасний президент Польщі Ігнацій Мостіцький, ігноруючи балтійські курорти, щорічну відпустку проводив лише на Світязі. Ще й досі одну з під'їзних доріг до озера в народі називають «президентською».

Відомий дослідник Волинського Полісся академік Павло Тутковський ще на початку століття сказав про Світязь: «...То найбільше в Європі сховище чистої води, як бездонна криниця, яка здатна напоїти усіх». За радянських часів тут хотіли налагодити випуск столової води «Світязь». За розрахунками, лише один завод для розливу цілющої світязької води потужністю 20—30 мільйонів пляшок на рік мав би принести сотні мільйонів доларів прибутку. Витрати окупилися б усього за два роки. Кришталева вода могла б конкурувати з водою альпійських льодовиків, яку ще досі розфасовують французи і торгують нею в Європі, Америці, Японії і на Близькому Сході. На жаль, через економічну кризу задум не вдається реалізувати. Та волиняни сподіваються, що нині ідея зацікавить інвесторів, і Світязь таки напуватиме Європу.

Вони вбачають єдиний вихід: створення навколо озера спеціальної вільної економічної туристсько-рекреаційної зони на зразок відомих курортів Яремча і Трускавець. Отоді й підуть сюди інвестиції. А поки ми зволікаємо, цей куточок облюбовують закордонні бізнесмени. Неподалік Світязя вони вже будують для себе шикарні котеджі...

Наші макарони — швейцарська якість

Лише чотири роки тому прийшло на наш споживчий ринок луцьке підприємство з іноземною інвестицією «Боніта». Створене буквально на порожньому місці, у приміщеннях колишніх овочевих складів, воно переросло у високопотужне виробництво, що не поступається європейським фірмам, і стало відомим далеко за межами Волині й України. Нині воно пропонує споживачам майже 20 видів висококоякісних макаронів і спагетті, що мають величезний попит у Києві, Одесі, Дніпропетровську, Львові й інших містах, експортуються в сусідню Росію.

Завдяки швейцарським інвестиціям нині «Боніта» має високопродуктивні сучасні лінії відомої німецької фірми «Бюглер». Виробничі потужності — 40—50 тонн коротких макаронів і спагетті за добу. Та ще й якої якості! Адже їх виробляють із найкращих сортів пшениці з підвищеним вмістом клейковини та білків. Макарони не розварюються, не зліплюються докупи, бо виготовляються за унікальною швейцарською технологією. Тісто пресується під високим тиском і обробляється вакуумним методом. Процеси відбуваються буквально на молекулярному рівні. Застосовується і нова технологія висушування, що й гарантує якість виробів. А головне — продукція «Боніти» цілком з натуральної сировини. До макаронів додають лише бета-каротин, який є не що інше, як вітамін А. Усі ці технологічні і виробничі процеси повністю автоматизовані. Фабрика «Боніта» нагадує досконалий надточний швейцарський годинник.

— На нашій фабриці трудиться більш як 80 працівників, — зазначає директор підприємства Сергій Байшев. — Середня зарплата — одна з найвищих в галузі. І виплачується без затримки. До речі, за вказівкою генерального директора Данієля Шміда, при оплаті робляться поправки і на інфляцію. Зокрема, з початку нинішнього року усім трудівникам збільшили зарплату на 10—20 відсотків.

Нині підприємство переходить на безвідходне виробництво. Усі зерновідходи перероблятимуть, додаватимуть до них вітаміни і гранулюватимуть. Отож, випускатимуть ще й поживні комбікорми. Це допоміжне виробництво дає змогу знизити собівартість основної продукції. А тому «Боніта», незважаючи на інфляцію, не підвищуватиме ціну на свої вироби.

Найголовніша нині проблема, що хвилює колектив, —обмаль місцевої високоякісної сировини. Тому й доводиться завозити її здебільшого з-за кордону. Нещодавно фірма привезла на Волинь аж з Казахстану понад 10 тисяч тонн пшениці. Але це дається із значними труднощами через недосконалість нашого законодавства. Тому колектив «Боніти» принципово бере курс на українського виробника, в тому числі й волинських майстрів вирощування високих врожаїв. Уже укладено угоду із приватними сільгосппвиробниками зерна. За договором, фірма дає хліборобам насіннєву пшеницю, забезпечує їх пальним в період посівної і на жнива. А селяни розраховуються за цей кредит зерном із нового врожаю. Така співпраця на взаємовигідних умовах дасть можливість зробити продукцію «Боніти» ще більш доступною для масового українського споживача.

Мають вісімнадцять дітей. У кого більше?

Своєрідною дитячою республікою сміливо можна назвати село Бірки Любешівського району. Тут виховують більше десяти дітей у своїх сім'ях понад 40 матерів-героїнь. А в родині Романчуків — аж три матері-героїні. Унікальний випадок. До того ж, родоначальниця цієї волинської сім'ї — Агафія Василівна Романчук — була першою жінкою в краї, яка у 1949 році удостоєна почесного звання матері-героїні. Її дочка Юстина і невістка Галина теж виростили по одинадцятеро дітей.

А недавно в багатодітній родині Луциків із шахтарського містечка Нововолинськ народилася 16-та дитина. За словами глави великого сімейства Федора Івановича, ця радісна подія навряд чи є сенсацією для Волині. Адже навіть тут, у місті, по сусідству з ним проживає з десяток сімей, які виховують семеро і більше дітей.

Та безперечним рекордсменом в області є дружна родина Йосипа і Софії Фенів із села Карпилівка Ківерцівського району. У батьківській оселі виросло вісімнадцятеро дітей — тринадцять синів і п'ять дочок. Остання дитина народилася на двадцять другому році подружнього життя. До речі, Софія Мусіївна була первістком у своїх батьків, які мали дванадцятеро діток.

Найчисленнішу сім'ю Волині відвідали обидва президенти України. Леонід Кравчук допоміг звести двоповерховий будинок. А Леонід Кучма подарував родині легковий автомобіль «Фольксваген» та мікроавтобус «РАФ».

Сторінку підготував власний кореспондент «Голосу України» Роман ЖИЖАРА. Тел. (03322) 4-02-49.

Поліські диво-бички

Чи доводилося вам бачити бичка вагою до півтонни або здоровенного бугая не менше тонни? Саме таке диво вирощують на поліських лугах. Завітайте на племінний завод «Зоря», що в селі Велицьк Ковельського району. І ви це побачите на власні очі. Тут виведена унікальна порода великої рогатої худоби — волинська м'ясна. Вона здобула найвищу оцінку ще на ВДНГ у Москві, стала своєрідною сенсацією кілька років тому на всеукраїнській виставці «Агро» у Чубинському під Києвом. Вгодованих бичків і корів нової породи нині приїжджають купувати не лише зі всієї України, а й з-за кордону. Що ж то за диво-порода?

Волинську м'ясну виводили майже чверть століття селекціонери обласної державної сільськогосподарської дослідної станції. Вона є продуктом складного відтворного схрещування одразу п'яти порід. Від чорно-рябої породи волинська м'ясна успадкувала пристосованість до місцевих природно-кліматичних умов. Від лімузинської — високорослість, масивність мускулатури, повном'ясність і нежирність туш. А від найдревніших абердин-ангуської та герефордської невибагливість до кормів, материнські якості, плодючість, спокійний норов і стійкість до хвороб.

— Нова порода, крім високої енергії росту і якості м'яса, цінна і невибагливістю до кормів, і витривалістю, — розповідає один із творців волинської м'ясної, завідувач лабораторії м'ясного скотарства Волинської дослідної станції Тимофій Янко. — Худоба може пастися на найбідніших пасовищах, їсти одні лише грубі корми. У посуху заганяєте її у заплави річок і вона їсть усе — очерет, осоку, бур'яни. При цьому ні на грам не худне. Легко переносить морози. Її можна утримувати просто неба протягом цілого року. А який приріст! Уявіть собі, бички набирають за добу кілограм живої ваги...

Виведення волинської м'ясної породи буквально врятувало скотарів Полісся від безробіття. Особливо у тих районах, які постраждали від Чорнобильської катастрофи. Займатися тут молочним скотарством стало збитково. Не вистачає пасовищ із соковитими травами. Люди масово виїжджають із забруднених радіацією місць. Немає кому корів доїти. Та й ніхто не хоче приймати на переробку молоко із радіонуклідами. Тому господарства Маневицького, Любешівського і Камінь-Каширського районів здебільшого вирощували худобу на м'ясо, бо з нього радіація самовиводиться. Завдяки новій породі вони повністю перепрофілювалися на м'ясне скотарство. Нині у цих районах налічується понад тисяча голів волинської м'ясної. І кількість їх з року в рік збільшуватиметься.

Нову породу вже розводять на Рівненщині, Київщині, Тернопільщині, Прикарпатті... Пасуться наші бички і десь на альпійських луках. І, за словами науковців Української аграрної академії наук, це вже друга виведена в Україні м'ясна порода великої рогатої худоби, яка може скласти гідну конкуренцію на світовому ринку як джерело висококбілкової нежирної яловичини.

Повідомлення про реорганізацію ЗАТ «Запорізький річковий порт», ВАТ «Херсонський річковий порт», ВАТ «Миколаївський річковий порт» шляхом їх приєднання до АСК «Укррічфлот» та додатковий випуск акцій АСК «Укррічфлот»

1. Фірмове найменування акціонерного товариства, до якого здійснюється приєднання:
Акціонерна судноплавна компанія «Укррічфлот» (АСК «Укррічфлот») (у формі відкритого акціонерного товариства).
Код 00017733.
2. Місцезнаходження:
Україна, 04071, Київ, вул. Нижній Вал, 51.
3. Розмір статутного фонду:
2350066,6 грн. (Два мільйони триста п'ятдесят тисяч шістьдесят шість гривень 60 коп.). Сплачений повністю.
4. Цілі та предмет діяльності:
Діяльність компанії спрямована на подальший її розвиток, одержання прибутку на вкладений капітал, задоволення соціально-економічних потреб акціонерів і членів трудового колективу компанії.
Предметом діяльності компанії є:
— організація внутрішніх та міжнародних перевезень вантажів, пасажирів і туристів річковим, морським та змішаним «ріка-море» транспортом;
— виконання вантажно-розвантажувальних робіт, судноремонтних робіт, виготовлення продукції по суднобудуванню, машинобудуванню та товарів народного споживання;
— інші роботи, послуги та діяльність, не заборонені чинним законодавством України.
5. Найменування контролюючого органу:
Аудиторська фірма «Правекс-Аудит» (код 21538229, ліцензія на виконання аудиторських послуг № 000131 від 06 липня 1998 року);
6. Дані про розміщення раніше випущених в обіг цінних паперів:

Назва	Дата та № затвердж.	Сума емісії, грн.	Кількість акцій, шт.	Номінальна вартість акції, грн.	Категорія акцій
Свідоцтво про реєстрацію випуску цінних паперів Мінфіну України	№ 256/1/94 від 24.06.94	2350066,6	6714476	0,35	Прості іменні

7. Мета випуску акцій:
Додаткова емісія акцій АСК «Укррічфлот» випускається з метою обміну акцій АСК «Укррічфлот» на акції ЗАТ «Запорізький річкови порт», ВАТ «Херсонський річковий порт», ВАТ «Миколаївський річковий порт» акціонерам зазначених портів у зв'язку з реорганізацією процедури приєднання цих портів до АСК Укррічфлот.
8. Категорії акцій, що випускаються:

Вид акцій	Номінальна вартість, грн.	Кількість, шт.	Загальна сума емісії, грн.
Прості іменні	0,35	787064	275472,4

Форма випуску акцій АСК «Укррічфлот» — документарна.
Акції на пред'явника та привілейовані акції не випускаються.
9. Порядок виплати дивідендів.
Виплата дивідендів здійснюється один раз на рік за рішенням загальних зборів акціонерів АСК «Укррічфлот». Право на отримання дивідендів мають особи, які є учасниками товариства на початок терміну виплати дивідендів.
10. Інформація про акціонерні товариства, що реорганізуються шляхом приєднання до АСК «Укррічфлот»:

Найменування товариства	Ідентифікаційний код	Місце знаходження	Організаційно-правова форма	Спосіб реорганізації
ЗАТ «Запорізький річковий порт»	03150042	69006, Запоріжжя, вул. Леонова, 1-а	Закрите акціонерне товариство	Товариство реорганізовується шляхом приєднання його до АСК «Укррічфлот»
ВАТ «Херсонський річковий порт»	03150208	73025, Херсон, Одеська площа, 6	Відкрите акціонерне товариство	Товариство реорганізовується шляхом приєднання його до АСК «Укррічфлот»
ВАТ «Миколаївський річковий порт»	03150160	54058, Миколаїв, вул. Проектна, 1	Відкрите акціонерне товариство	Товариство реорганізовується шляхом приєднання його до АСК «Укррічфлот»

11. Порядок обміну акцій ЗАТ «Запорізький річковий порт», ВАТ «Херсонськи річковий порт», ВАТ «Миколаївський річковий порт» на акції АСК «Укррічфлот» додаткової емісії:
11.1 По акціях ЗАТ «Запорізький річковий порт»:
Обмін акцій ЗАТ «Запорізький річковий порт» на акції АСК «Укррічфлот» додаткової емісії проводиться безоплатно у співвідношенні: 1 акція ЗАТ «Запорізький річковий порт» на 1 акцію АСК «Укррічфлот» за адресою: 69006, Запоріжжя, вул. Леонова, 1а. Початок обміну — 03.07.2000 р. Закінчення обміну — 18.07.2000 р.
11.2 По акціях ВАТ «Херсонський річковий порт»:
Обмін акцій ВАТ «Херсонський річковий порт» на акції АСК «Укррічфлот» додаткової емісії поводиться безоплатно у співвідношенні 1 акція ВАТ «Херсонський річковий порт» на 1 акцію АСК «Укррічфлот» за адресою: 73025, Херсон, Одеська площа, 6. Початок обміну — 22.05.2000 р. Закінчення обміну — 18.07.2000 р.
11.3 По акціях ВАТ «Миколаївський річкови порт»:
Обмін акцій ВАТ «Миколаївський річковий порт» на акції АСК «Укррічфлот» додаткової емісії проводиться безоплатно у співвідношенні: 1 акція ВАТ «Миколаївський річкови порт» на 1 акцію АСК «Укррічфлот» за адресою: 54058, Миколаїв, вул. Проектна, 1. Початок обміну — 22.05.2000 р. Закінчення обміну — 18.07.2000 р.
В обмін на акції ЗАТ «Запорізький річковий порт», ВАТ «Херсонський річковий порт», ВАТ «Миколаївський річковий порт» акціонери зазначених річкових портів отримують письмові зобов'язання АСК «Укррічфлот» про видачу відповідної кількості акцій АСК «Укррічфлот» після реєстрації випуску акцій в Державній комісії з цінних паперів та фондового ринку. Після реєстрації додаткового випуску акцій акціонери в обмін на письмові зобов'язання отримують сертифікати акцій АСК «Укррічфлот». Термін видачі сертифікатів не обмежується.
12. Строк повернення коштів при відмові від випуску акцій:
кошти в процесі емісії не залучаються.
13. Порядок повідомлення про випуск та розміщення акцій:
Акціонери ЗАТ «Запорізький річковий порт», ВАТ «Херсонський річковий порт», ВАТ «Миколаївський річковий порт» про реорганізацію портів та обмін акцій на письмові зобов'язання повідомляються персонально та через засоби масової інформації.

Совет директоров открытого акционерного общества «Акционерная торгово-производственная компания «Ритм»

сообщает о созыве 19 сентября 2000 г. по адресу: 69063, г. Запорожье, ул. Дзержинского, 2 внеочередного собрания акционеров.
Повестка дня:
1. Об утверждении вопросов повестки дня собрания.
2. О прекращении полномочий совета по утверждению правил процедуры и иных внутренних документов, об изменении положения «Об общем собрании акционеров». Порядок голосования на общем собрании.
3. Об итогах финансово-хозяйственной деятельности компании за 1999 г.
4. Утверждение итогов подписки на акции шестой эмиссии в связи с решением арбитражного суда Запорожской области от 24.05.99 г. по делу № 1/3/328.
5. Отчет совета директоров за 1999 г.
6. Отчет совета ОАО «АТПК «Ритм» за 1999 г.
7. Отчет ревизионной комиссии за 1999 г.
8. О проведении аудиторской проверки хозяйственной деятельности ОАО «АТПК «Ритм».
9. О компенсации членам общества покупателей ОАО АТПК «Ритм» вкладов, внесенных с целью приватизации магазинов.
10. О сделках, заключенных от имени ОАО АТПК «Ритм» генеральным директором Ивановой Е. С. с нарушением действующего законодательства Украины.
11. О расторжении учредительных договоров, заключенных должностными лицами от имени общества, о создании ОАО «Аура», ОАО «Ивелс», ОАО «Мастер», ОАО «Стимул» с целью, противоречащей интересам общества и акционеров.
12. О персональной ответственности генерального директора Ивановой Е. С. и других должностных лиц ОАО «АТПК «Ритм», виновных в срыве общего собрания акционеров 07.06.2000 г.
13. О досрочном прекращении полномочий совета директоров, совета ОАО «АТПК «Ритм», ревизионной комиссии.
14. Выборы генерального директора и нового состава совета директоров.
15. Выборы председателя совета ОАО «АТПК «Ритм» и нового состава совета.
16. Выборы председателя ревизионной комиссии и нового состава ревизионной комиссии.
17. О передаче квартир по ул. Казачья, 5 в собственность жильцов.
Регистрация участников собрания проводится с 11.00 до 15.30 мин. по ул. Дзержинского, 2. Начало собрания в 16.00.

До уваги акціонерів Акціонерного товариства закритого типу з іноземними інвестиціями «Сонола»

Доводимо до Вашого відома, що Western NIS Enterprise Fund (надалі — «WNESEF» або «фонд»), який володіє 46,1 відсотків голосів на загальних зборах акціонерів Акціонерного товариства закритого типу з іноземними інвестиціями «Сонола» (надалі — «Сонола» або «Товариства»), керуючись статтею 45 Закону України «Про господарські товариства» скликає позачергові (надзвичайні) загальні збори акціонерів Товариства, які відбудуться 25 серпня 2000 року за наступною адресою: Україна, м. Київ, Музейний провулок, 4, 3-й поверх.
Початок зборів об 11.00. Реєстрація акціонерів з 9.00 до 10.30 за місцем проведення зборів.
Порядок денний зборів:
1. Внесення змін до статуту товариства.
2. Обрання Спостережної Ради Товариства у відповідності до положень Статті 6.2. Установчого договору про утворення і діяльність товариства у складі трьох (3) представників акціонерів з яких двоє (2) призначені WNISEF і один (1) призначений Системою-ССБ.
3. Затвердження кількісного складу ревізійної комісії Товариства та порядку її діяльності.
Усім акціонерам надається можливість для ознайомлення з матеріалами, що стосуються порядку денного зборів.
Пропозиції акціонерів щодо порядку денного зборів, повідомлення про бажання ознайомитись з матеріалами, що стосуються порядку денного зборів та будь-яка інша кореспонденція повинна надсилатись за наступною адресою: Україна, м. Київ, Музейний провулок, 4, 3-й поверх, Western NIS Enterprise Fund.

Керівництво Фонду в Україні.

Арбитражный суд Автономной Республики Крым (95000, г. Симферополь, ул. К. Маркса, 18) возбудил дело № 2-3/4748-2000 о банкротстве Акционерного банка «Крымкредит», юридический адрес: 95004, г. Симферополь, ул. Куйбышева, 60/24, накопительный счет 32070307701 в КРУ НБУ, МФО 324333, ОКПО 20680959.
Распорядитель имущества Ткачук Павел Якубович, свидетельство № КР-0026 от 28.02.2000, лицензия арбитражного управляющего № 000263 от 09.03.2000, Симферопольский р-он, с. Пожарское, ул. Добровольского, 35, тел. 27-56-07.
Претензии кредиторов и заявления санаторов принимаются в течение месяца со дня настоящей публикации.

У випуску газети «Голос України» від 06.07.2000 року за № 118 (2365) було надруковане оголошення про порушення Арбітражним судом Рівненської області (33000, м. Рівно, вул. Відінська, 10) справи про банкрутство Відкритого Акціонерного Товариства «Дубномолоко» (код 5496081, 35600, м. Дубно, Рівненської області, вул. Грушевського, 117-а).
Просимо вважати це оголошення недійсним.

Загублене свідоцтво про державну реєстрацію суб'єкта підприємницької діяльності № 1716926771 вважати недійсним.

Арбітражний суд Житомирської області (м. Житомир, вул. Мала Бердичівська, 25) порушив справу № 1/28«Б» про банкрутство ВАТ «Житомирінвест», м. Житомир, вул. Чапаєва, 7, р/р 26002200438001 в ОПЕРВ дирекції банку «Україна» по Житомирській області.
Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Арбитражный суд Харьковской области (г. Харьков, площадь Свободы, 5, Госпром, 8-й подъезд) возбудил дело № Б-3408/7-72 о банкротстве Акционерного общества «Мокошь», г. Волчанск, Харьковской обл., ул. Красноармейская, 24, р/с 26005470239001 в Харьковской дирекции АПБ «Украина» МФО № 351469.
Претензии кредиторов и заявления санаторов принимаются в месячный срок со дня опубликования объявления.

Державна податкова інспекція у м. Чернігові повідомляє, що Арбітражним судом Чернігівської області (14000, м. Чернігів, вул. Леніна, 43) порушено справи про визнання банкрутами:
— товариство з обмеженою відповідальністю «ВКФ «Укрінтерсервіс» (м. Чернігів, вул. Леніна, 33, р/р 2600610720001 у м. Чернігів, філії АБ «Укрінбанк», код 14240759, справа № 4/213б);
— мале приватне підприємство «Експрес-Інформ» (м. Чернігів, вул. ПЖР, 205, р/р 260013020038 у АБ «Приватінвест», код 14220797, справа № 4/212б);
— товариство з обмеженою відповідальністю «Інтеграл ЛТД» (м. Чернігів, вул. Горького, 5-а, р/р 26004370001 в Чернігівській філії АБ «Укрінбанк», код 14042117, справа № 4/214б);
— приватне багатогалузеве підприємство «Агротехкомплект» (м. Чернігів, вул. Щорса, б. 110, р/р 26000363001 у Чернігівській філії АБ «Укрінбанк», код 25571100, справа № 4/211б);
— приватне багатогалузеве підприємство «Фенікс» (м. Чернігів, вул. Десняка, б. 66а, поточний рахунок 260043010254 у АБ «Приватінвест», код 14247916, справа № 4/215б).

Дирекція ЗАТ «Полтавська птахофабрика»

скликає позачергові загальні збори акціонерів товариства 29 серпня 2000 року о 15.00 за адресою: м. Полтава, вул. Зіньківська, 79 (адміністративний будинок).
Порядок денний:
1. Внесення змін та доповнень до Статуту і Положень товариства.
2. Перевибори директора та членів дирекції.
3. Перевибори голови і членів спостережної ради.
4. Перевибори членів ревізійної комісії.
5. Про зміну реєстратора.
Реєстрація акціонерів — за місцем проведення зборів 29 серпня 2000 року з 9.00 до 14.30.
З проектом змін та доповнень до Статуту і Положень товариства можна ознайомитися в кімнаті № 21 адмінбудинку.

Державна податкова інспекція у м. Дружківка Донецької області повідомляє, що арбітражним судом Донецької області (83105, м. Донецьк, б. Пушкіна, 34) порушено справи про банкрутство слідуючих підприємств:
1. ЗАТ «Промкомплект» (Донецька обл., м. Дружківка, вул. Краснофлотська,39, код ЄДРПОУ 24654736, МФО 334679, р/р 26002980249 в «Укрсоцбанк» м. Дружківка) справа 15/87 б. Розпорядник майна — Сачко Л. В. ліц. № 000262, тел.(0622) 92-82-47.
2. ПП «Мастер» (Донецька обл., м. Дружківка, вул. Енгельса,84-54, код ЄДРПОУ 20328599, МФО 334334, р/р 26000301470058 в ПІБ України у м. Дружківка) справа № 24-98 б.
Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

---

*Товариство з обмеженою відповідальністю **«Фірма «ННТ»** (ідент. код — 16397985) оголошує про ліквідацію. Претензії кредиторів приймаються протягом місяця за адресою: м. Київ, Лютеранська, 16, к. 20, тел. 238-24-75.*

Загублене свідоцтво платника ПДВ № 32402710 НВ № 970569 від 07.10.97 р. видане філії «Славутич» ВАТ Маньківський механічний завод, вважати не дійсним.

Стихія: подробиці

Без даху над головою

Ураганний вітер, який пізно увечері 3 липня пронісся над Тернопіллям, наробив чимало лиха. Без дахів залишилися сотні будівель, поламані опори ліній електропередач, повиривані з корінням дерева, знищені будівлі і пам'ятники, церковні хрести.

Стихії такої сили гідрометцентр не фіксував в Україні останню чверть століття. За кілька хвилин область зазнала збитків більш як на 120 мільйонів гривень.

Минулого четверга з представниками семи міністерств найбільш потерпілий Чортківський район відвідав Президент України Леонід Кучма. Він побував у понищених селах Пробіжна і Косів. Тільки тут на ремонт житла першочергово потрібно 285 тисяч листів шиферу. А також пиломатеріалу — приблизно 7 тисяч кубометрів та майже 16 тисяч квадратних метрів скла.

Колись гарне і затишне село Косів перетворилось на руїну. Ураган звалив міцні бетонні опори високовольтних ліній електропередач. Люди залишились без світла і зв'язку. Практично кожна оселя потребує ремонту. І значних грошей. Проте особливими статками не може похвалитися жодна сім'я.

Ганна Литвинова, почувши про приїзд Президента, кинулася назустріч — просити не за свою сім'ю, а синову, бо у хаті під розваленим дахом з побитими вікнами залишились місячні двійнятка. Бідкається стара жінка, молиться, аби лихо не зашкодило їх здоров'ю.

До слова, в день приїзду глави держави і урядовців почалася термінова виплата заборгованих пенсій і зарплат. Але хіба за тих 100 — 200 гривень відремонтуєш оселю?

Село Пробіжна стало руїною за якихось п'ять хвилин. Знесені дахи, поламані дерева, навіть 150-річна тополя — гордість села, не витримала буревію.

І хоч у кожного своя біда, люди одностайно показують на хату Сергія і Марії Бібікових. Старенька, вона тієї ночі розвалилась — впали дах і стеля. Отож жити ніде, а в сім'ї — десятеро дітей, наймолодшому з яких у вересні виповниться рік. Родина перебралась до родичів, але без власної хати їм не обійтись. За них і просили Президента...

Галина СТОРОЖУК.

Тернопільська область.

Купальські вогні

У Гідропарку кияни вчергове відзначили свято Івана Купала. А разом з ними — і хор «Гомін».

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

«Нехай мене поховають запорозькі козаки...»

Пам'ять

Замовкла кобза Володимира Перепелюка. Неперевершений кобзар із села Вороновиця на Вінниччині лише чотири місяці не дожив до свого 90-ліття.

Серед делегатів першого з'їзду кобзарів України (це зібрання відбувалося ще 1939 року) Володя був наймолодший. Додому його тоді не відпустили: створений із шести найобдарованіших фольклорний ансамбль одразу вирушив у мандри селами й містами рідної землі.

Ще під час з'їзду Володимир зачарував не лише красивим голосом. Він виступив як автор пісні «Нема гірше, як в неволі про волю згадати». «Серце завмирає, коли співає цей хлопчисько — непересічний талант!» — сказав тоді про нього присутній на концерті бандуристів Павло Тичина.

Завдяки йому Перепелюк став солістом знаменитого хору імені Григорія Верьовки. Тридцять років зачаровував своїм голосом глядачів. І не переставав писати. Його піснею «Дума про Україну» часто розпочинались виступи. Ще співак вів щоденники. І вийшла з них чудова книга — «Повість про народний хор». Благословив її у світ ще один наш класик — Максим Рильський.

Жагу до творчості Перепелюк зберіг аж до старості: працював як поет, письменник, композитор. Видав декілька книг. Але з головною книгою життя — «Вийшов кобзар з Поділля» — на жаль, не встиг.

«Нехай мене поховають запорозькі козаки», — все частіше й частіше останнім часом співав дід Ладимир, так у селі називали Перепелюка. І раптом кобза замовкла... Назавжди.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

Постраждалим — руку допомоги

Триває ліквідація наслідків стихії на Львівщині. Станом на 10 липня цілком відновлено життєдіяльність у населених пунктах Жовківського, Старосамбірського та Кам'янсько-Бузького районів. Залишаються знеструмленими 14 та частково знеструмленими 6 населених пунктів області. За попередніми підрахунками, збитки лише в Самбірському районі становлять майже 12 млн. гривень. Четверо постраждалих знаходяться в лікарнях.

Міський голова Львова В. Куйбіда підписав розпорядження про допомогу мешканцям міст і сіл, що потерпіли від стихії, зустрівся з керівниками промислових підприємств. Оголошено збір коштів і матеріалів, формуються будівельні бригади. Поки що на Львівщину надійшло з Києва, як повідомляє наш власний кореспондент Оксана Теленчі, лише півтора мільйона гривень.

Фотофакт

Величезні людські черги до Києво-Печерської лаври стали звичними, відколи тут були мощі Святого Пантелеймона. Неділя — останній день, коли українські віруючі мали змогу долучитися до дива зцілення.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

«Придніпровські магістральні нафтопроводи» на XVI Міжнародному нафтовому конгресі

З 11 до 15 червня 2000 року в Калгарі (Канада) проходив XVI Міжнародний нафтовий конгрес. Міжнародні форуми такого рівня, де збираються провідні фахівці та промисловці світу у сфері видобутку, транспортування, переробки й реалізації нафти та нафтопродуктів, відбуваються раз на два роки. Цьогорічний конгрес зібрав рекордну кількість країн-учасниць — 95, їх представляли 3000 офіційних делегатів. Робота конгресу передбачала розгляд передових ідей та тенденцій в розвитку нафтової промисловості, інвестиційних проектів, напрямів подальшого розвитку нафтовидобутку, транспортування нафти, експлуатації нафтопроводів тощо.

Від України в роботі XVI Міжнародного нафтового конгресу взяли участь провідні спеціалісти державного акціонерного товариства «Придніпровські магістральні нафтопроводи» (ДАТ «ПДМН»).

На сьогодні ДАТ «ПДМН» експлуатує майже 2500 кілометрів нафтопроводів великого діаметра, забезпечуючи перекачування сирої нафти для Лисичанського, Кременчуцького, Одеського та Херсонського нафтопереробних заводів, а також транзитом територією України на експорт через порти в Одесі та Новоросійську.

Товариство «Придніпровські магістральні нафтопроводи», виражаючи інтереси держави у сфері нафтового бізнесу, із середини 90-х років розпочало великомасштабне оновлення морально застарілого обладнання, а також системне проведення реконструкції і капітального ремонту лінійної частини магістральних нафтопроводів, використовуючи останні світові досягнення та нові наукові розробки українських учених.

Делегація товариства вперше на такому рівні презентувала світовій громадськості свої передові розробки в галузі техніки та технології капітального ремонту магістральних нафто- та газопроводів, виконані спільно в акціонерною компанією «Транснефть» (Росія), науково-дослідним та технічним центром «Ротор», особливим конструкторським бюро «Будшляхмаш» та підприємствами військово-промислового комплексу України.

У виставковому залі конгресу було влаштовано експозицію, де делегати мали можливість ознайомитися з комплексом землерийної техніки для швидкісного капітального ремонту магістральних трубопроводів без підняття труби та зупинки перекачування нафти.

Виставлені експонати, демонстрація роботи машин на об'єктах нашого підприємства викликали велику зацікавленість у фахівців та промисловців, котрі взяли участь у роботі конгресу.

Представники Канади, Сполучених Штатів Америки, Об'єднаних Арабських Еміратів, Іраку, Аргентини, Греції, Південно-Африканської Республіки, Польщі, Китаю та інших країн, відвідавши нашу експозицію, були здивовані тим, що, з'ясовується, можна вести швидкісний капітальний ремонт магістральних нафтопроводів, практично не зрушуючи трубу з місця, не зупиняючи перекачування нафти, з темпом виконання робіт, що в 5—7 разів перевищує відомі та прийняті в передових нафтових компаніях світу. За висновком представника Асоціації експертів та постачальників Канади, директора зі збуту та маркетингу відділу трубопроводів по Північній Америці корпорації Scapatapes Дейва Скотта, показана техніка та технологія капітального ремонту нафтопроводів випереджає передові світові розробки в цьому напрямі на 15—20 років.

Під час роботи конгресу вдалося налагодити багато корисних ділових контактів. Так, наприклад, з директором відділу політики ресурсів та економіки адміністрації провінції Саскичеван (Канада) Малколмом Вільсоном досягнуто домовленості про обмін технологіями та вимогами з охорони навколишнього середовища й безпечного виконання робіт під час капітального ремонту магістральних нафтопроводів у нас та в Канаді. Канадська сторона висловила зацікавленість у використанні в себе нашої техніки та технології для капітального ремонту нафтопроводів.

Робота колективу державного акціонерного товариства «Придніпровські магістральні нафтопроводи», яке очолює заслужений працівник промисловості України Станіслав Кузьмич Василенко, з кожним роком стає дедалі помітнішою в Україні і навіть за її межами.

Нині ДАТ «ПДМН» по праву є стратегічним підприємством української економіки, перекачуючи її територією близько 50 мільйонів тонн нафти.

Впровадження нової техніки та технології для капітального ремонту нафтопроводів дає змогу товариству постійно утримувати високий рівень надійності та безпеки нафтоперекачування.

Демонстрація реальних досягнень колективу акціонерного товариства з реконструкції і відновлення нафтопроводів сприяє зростанню поваги до України серед ділових кіл світу.

Віктор ЯКОВЛЄВ,
головний спеціаліст з нової техніки ДАТ «ПДМН».

Редактор номера Леонід БРОВЧЕНКО.
Перший заступник головного редактора Анатолій ГОРЛОВ.
Редколегія: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДЯ.
Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 179041.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50
Зам. 0311121.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України
Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса ВР України: 01008, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 446-91-37, 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62.
E-mail: sekret@golos.relc.com

Засновник і видавець — Верховна Рада України